

ARDEALUL JURIDIC

REVISTA DE DREPT ȘI DE UNIFICARE LEGISLATIVĂ, DOCTRINĂ,
JURISPRUDENȚĂ, LEGISLAȚIE COMPARATĂ

Revista apare regulat la 1. și 15.
a fiecărei luni ca publicațiune ju-
ridică și săptămânal ca organ de
publicațiune judecatorească

Abonamentul:

Pentru autorități, banci, instit. fin.
avocați etc.

Pe un an . . . . . 200 Lei
Pentru magistrați pe an 160 . . . . .
Un număr simplu . . . . . 8 . . . . .
Un număr dublu . . . . . 16 . . . . .
Un număr vechiu . . . . . 12 . . . . .
Revista apare săptămânal.

Redacția Strada Băii No. 13. — Ad-
ministrația: Str. Regina Maria Nr. 54
(Radio Reclam România S. A.) unde
se primesc abonamente și ori ce
cereri de adțe.
TELEFON 630.

S U M A R U L

1. Contribuțiuni la unificarea legilor de . . . V. M. Dimitriu
2. Anteproiectul codului penal român. Obser-
vări și propuneri pe articole de . . . . . V. P. Pastia
Jude Trib. Cluj
3. Căile de fapt ce au grăbit moartea întră
în prev. art. 306 C. p. în vigoare în Ar-
deal? Sentințele Trib. Turda și Curții de
Apel din Cluj cu o adnotare de . . . . . Dr. I. Boros
Adv. din Oradea-Mare
V. M. D.
4. Jurisprudența Stabilită de Inalta Curte de Casație. Complec-
tul pentru Ardeal și Bucovina.
5. Supliment. Anteproiectul Codului penal. Regulamentul Le-
gii advocajilor.

Contribuțiuni la unificarea legilor¹⁾

„Asupra întrebării, dacă este preferabil
pentru viitoare procedură civilă unificată:

I. Să se institue *unitatea desbaterii fon-
dului (și a probelor)*.

II. Sau să se facă un *stadiu prealabil de
formațiune a procesului și de probațiune*:

Mă declar hotărât pentru împărțirea pro-
cesului civil făcându-l să treacă: a) prin faza
de formațiune cu care ocazie să se rezolve
chestiunile de procedură preliminară (opuneri,

¹⁾ Întrebarea a cărui răspuns alcătuiește articolul ce pub-
licăm a fost formulată de Secția juridică de la „Institutul So-
cial Român” din București și trimisă autorului în calitate de
membru corespondent al Institutului. S’a intenționat astfel la strân-
gerea materialului necesar unificării *Codului român de proce-
dură civilă*, pe care comunicările publică regulat „Arhiva pentru
știința și reforma socială”.

Ca o explicație pentru juriștii din părțile unite ale Ardea-
lului vom adauga, că întreaga discuție se face în jurul dispo-
zițiilor aflate în codul de procedură civilă în vigoare în vechiul
regat legea de Organizare judecătorească și legea judecătorilor
de ocoale de acolo, luate drept bază de plecare la crearea noului
cod unificat român de procedură civilă.

excepțiuni, fine de neprimire, etc.) pregătin-
du-se astfel partea a doua cea hotăritoare
b) faza de *judecare în fond* prin administrarea
probelor (audierea de martori, experți), ascult-
tarea pledoariilor și pronunțarea hotăririi

Condiționate de:

*Reforma concomitentă a legii de organi-
zare judecătorească pentru ca:*

a) Stadiul prealabil să se înfăptuiască
sub directa conducere și înaintea *judecătorului
raportor*, care să poată invoca și *din oficiu
excepțiuni de tot soiul, uitate sau omise de
părți*; dar obligate astfel de a le discuta

b) Probele înainte de a fi discutate la
fond înaintea completului de judecată, să fie
cunoscute în prealabil de judecătorul raportor,
dirigitorul imparțial al întregului proces.

De vreme ce procedura civilă este exprima-
rea regulilor de urmat pentru atribuirea dreptății
prin aflarea adevărului, pentru caracterizarea a-
cestor reguli în texte de lege trebuie aleasă
o metodă potrivită scopului urmărit: *nepierde-
rea de timp* evitând amânările inutile și
cheltuelile gratuite și *soluționarea pricinii* prin
satisfacerea deopotrivă conform adevărului a
interesului ambelor părți litigante. Se înlătură
astfel șicanele posibile pe care părțile și le pot
face reciproc sub diferite titluri de drept pro-
cedural ca: incidente, comunicări de acte,
lipsa de proceduri, probațiuni șinute ascunse
până în ultimul moment, etc.

*E principial vorba de urmat metoda știin-
țifică de găsire a adevărului, care se sprijină
pe anumite considerațiuni de ordine concretă*

publică, neșinute deajuns în seamă de legiuitorul ce a construit regulele actuale de procedură civilă

Sub cuvânt că e vorba de reguli de drept, regulele de procedură civilă sunt lăsate în seama părților care, în ce privește mânuirea lor, au absolută libertate aproape, iar judecătorul sau mai bine zis completul tribunalului nu se amestecă decât când i-se cere de parte să se pronunțe.

Este, sau trebuie să fie și mai departe acest principiu păstrat? Este el justificat?

Credem că nu sau mai bine zis nu în această măsură: Dacă obiectul procesului este al părții, îi aparține fiind liberă a căuta ori nu să-l atingă, punând ori nu concluzii în acest scop, partea este liberă s'o facă. Odată însă ce partea se adresează judecătorului ca prin autoritatea, prin puterea ce i-o dă legea să pună în curs mijloacele procedurale legale garantate de Stat, ca autoritate supremă; din acest moment credem că judecătorul trebuie să țină frâul regulelor de procedură.

Rolul judecătorului ca organ al Statului sever ce garantează împărțirea dreptății, căutarea adevărului egal ambelor părți, nu poate fi pasiv lăsând părților vocea ca prin avocași să întindă și să complice procedura alergând la șicane în scopul contrar legii, adică acela al lungirii procesului.

Judecătorul raportor mai ales în faza pregătitoare a procesului trebuie să aibă datoric, ca în mod egal pentru ambele părți să accelereze din oficiu mersul procesului, grăbindu-i deslegarea. El, stăpânind administrarea regulelor de procedură trebuie să corijeze erorile, voite de multe sau omise ceace e tot una, să împiedice abuzul de forme restabilind egalitatea părților în fața justiției în scopul înălțurării amănărilor.

Ridicarea după voia părții a atâtor excepții necesare uneori, dar în scop de a câștiga timp foarte adesea, formate de hotăriri interlocutorii cu drept de apel, cercetări și expertize cu rezultat nul bine știut de mai înainte și făcute de multe ori de alții decât de judecătorul, care nu le cunoaște decât din procese verbale, etc. Tot acest sistem procedural actualmente în vigoare ar dispărea și s'ar ajunge la o judecată mai repede și totodată mai bună.

Procesul civil dacă e adevărat că e o luptă pentru câștigarea dreptății, trebuie însă să fie o luptă la lumina zilei și nu un războiu de guerilă bazat pe surprindere și tot soiul de mijloace neștiute anterior bătăliei de adversar. Rolul judecătorului este tocmai al arbitralului

legal în duelul permis de lege între părțile litigante. Armele duelului trebuiesc verificate, controlate. Altfel duelul ar avea aerul că se face fără martori și adversarul învingător în afară de control ar deveni un asasin, ceea ce nu e permis în nici un caz. Funcțiunea procedurii este a servi dreptatea, binele public, pacea socială.

Mă refer dealtfel cu totul la expunerea de motive a legii judecătoriilor de ocoale din 1907 v. r. și la însuș această lege, cuprinsul art. 72—90 de sub titlul II intitulat *judecata cauzelor*. Rațiunile legiuitorului din 1907, transformate în legea de protejare a justițiabililor locuitori dela țară, nu văd pentru ce nu ar fi tot așa de bune să guverneze ca principii și viitoarea procedură civilă unificată. Când zic protejare înțeleg legalitate, ferire de șicane adică și atribuirea dreptății celui care o are în timp scurt. Toate aceste avantaje rezultând pentru părți din simpla diriguire a procesului de către judecător, cu alle cuvinte tocmai rolul judecătorului raportor de care vorbeam mai sus. Ce zice art. 83 din L. j. de ocoale:

Inaintea judecătorului de ocol se pot invoca toate mijloacele de apărare și excepțiunile care după dreptul comun, sunt admisibile în raport cu natura și importanța afacerii.

Judecătorul însuș e dator să le invoace din oficiu, când părțile interesate omit a o face. In asemenea caz, însă, trebuie să le pună în dezbateră părților, etc. ....

Art. 48. .... judecătorul poate dela început să admită mijloacele de dovadă .... art. 85 .... va da un termen chiar dela înfățișare pentru introducerea cererii de garanție .... art. 86. .... lista martorilor prezentată dela început sau în cel mult 5 zile sub pedeapsa decăderii, mandate de aducere centra martorilor chiar dela început, etc. etc. ....

Mă gândesc la rezultatele admirabile pe care le-a dat legea judecătoriilor de ocoale, mai ales la ocoalele rurale, unde rolul imparțial al judecătorului a fost ferm menținut prin neinfluențarea sistemului procedural general al reprezentării părților prin avocași și fără a tăgădui bineînțeleles rolul avocașilor ca ajutători în distribuirea dreptății.

Acest rezultat a fost și este obținut tocmai din pricina pregătirii procesului sub directiva judecătorului așa fel, că atunci când se judecă fondul amănările sunt aproape excluse.

Dar faza de preparare a procesului se aseamănă întrucâtva și cu perioada de instrucțiune în procesele penale, care ajung înaintea

instanței de fond după ce s'a strâns materialul probatoriu ce are a fi doar controlat de instanța de judecată. De sigur că nu în aceeaș măsură și mai mult ca un termen de comparație, rostul judecătorului raportor în faza de pregătire al procesului ar fi cam ca acel al judeului instructor în procesele penale; până în momentul când ajung în desbaterea orală a tribunalului.

Procesul ajuns în faza *judecării în fond* înaintea completului de judecată gata pregătit pentru ca părțile să-l pledeze prin avocați și

asupra probelor pe care le vor pune în discuție însă socot că *judecătorul trebuie să-și arate părerea trebuind să le cunoască în prealabil.*

Am afirmat și spun că partea în proces dispune de obiectul procesului. Fiind însă vorba ca aceeaș parte să-și realizeze dreptul ce crede că i-se cuvine prin mijlocul probațiilor legal procedurale, nu-i este permis a dispune singură de acest mijloc de probațiune; să propună adică numai ce-i convine și să aibă libertatea de a sesiza pe judecătorii completului numai când voiește — caz singur când judecătorii să-și arate părerea prin hotărâri ca în prezent.

Judecătorul trebuie să verifice mijloacele de probațiune înainte de aducerea lor în desbatere de către părți; altfel s'ar admite de multe ori amânări pentru motive care la urmă se vădesc a fi șicane.

Insuș judecătorul să aibă îndatorirea ca din oficiu, să propună mijloacele de probațiune omise de părți punându-le în discuțiunea acestora. E adevărat că partea trebuie să-și dovedească faptele ce alege în scopul stabilirii adevărului, al dreptului ce prelinde. Tot atât de drept însă este că judecătorul reprezentând legea, Statul, puterea care consfințește legalitatea mijloacelor de probațiune linzând la stabilirea adevărului, el are îndatorirea să pretindă a controla aceste mijloace, *a propune chiar altele*, a asista la desbaterea între părți a utilizării legale a probelor. Scopul urmărit fiind acela obiectiv ca astfel judecătorul raportor — care va lua parte și la desbaterea în fond în complet — să aibă deplină stăpânire a procesului cunoșcându-l și să se pronunțe în temeinică cunoaștere a cauzei.

Puterea aceasta de intervenire a judecătorului, atât la înlăturarea viciilor de formă în prima fază de preparare a procesului cât și la alegerea mijloacelor legale de probațiune

este și trebuie să fie temperată prin acordul părților asupra înlăturării multor mijloace de probațiune (acte, corespondente, mărturii, etc.) care nu pot fi cercetate pentru că s'ar desvălui *chestiune intime de familie, patrimoni, etc.* Judecătorul nu poate călca voința expresă a părților în astfel de cazuri, nefiind judecător de instrucție, ci în împrejurări similare trebuie să se oprească aplicând principiul „pretenția nedovedită trebuie respinsă”

S'ar putea obiecta bunăoară în general, că rolul acesta mare al judecătorului în conducerea proceselor civile este nepotrivit cu alt principiu, ca acest judecător să fie mai mult interesat ca însăș partea din proces.

Acest argument cade imediat ca vom lua în considerație că intervenția judecătorului este intervenția Statului în interesul general, adică ca dreptatea să se împartă deopotrivă tuturor. Când în toate ramurile de activitate socială și economică: în comerț, industrie, învățământ, artă, etc., etc. principiul de intervenire al Statului este consacrat; se mai poate discuta rostul Statului ca prin organele lui legale — judecătorii — să intervină pentru respectarea unor principii ca acele ce guvernează procedura civilă, care prin regulile ei ca mijloc urmărește ca scop căutarea adevărului și realizarea dreptății? Este legală intervenirea judecătorului, care caută să facă respectate de către părțile angajate în procesul civil, niște reguli pentru a nu se depărta de scopul urmărit obiectiv *aflarea adevărului.*

Înlăturând formalitățile superflue ca și pierderea în amănunțimi procedurale și reținând numai ceea ce e just și util, scopul rezolvării exacte conform adevărului a procesului este acelaș al judecătorului ca și al legislatorului.

Dar oare ce este adevărul judiciar pe care-l caută părțile interesate în procesul civil prin mijlocul procedurii, altul decât adevărul în accepția lui obișnuită? Metodele aflării adevărului în științele exacte, ce sunt altceva decât înlăturarea obstacolelor de tot soiul, netezirea căii pentru a vedea clar, a distinge bine lumina din întuneric? Ce face altceva judecătorul decât prin experimentare, adică ascultând părțile, martorii, experții, caută să fie în contact cu tot ce este real cu procesul pentru aflarea soluției juste, al adevărului atribuind dreptatea celui care o are? Judecătorul trebuie să pretindă dela părți să *nu-i afirme neexactități, fapte* adică ce nu se pot dovedi și invocate din spirit de șicană. Buna

credință trebuie să domnească în tot timpul preparării procesului. Partea sau avocatul acesteia, care n'ar arăta adversarului mijloacele sale de luptă procedurală ascunzându-le pentru a-l surprinde nepregătit, își călca datoria elementară de a discuta cinstit. Nu e un bun auxiliar al justiției și trebuie ținut sub stricta supraveghere a judecătorului, care imparțial observator al legii, are îndatorirea conducerii procesului cu severitate, justețe și bună credință.

Desigur că începutul aplicării unei astfel de reforme va întâmpina greutăți. Mă gândesc numai la strigătul de alarmă al baroului, cel puțin a o parte din el, când vor vedea avocații, că li s'a luat aproape în totalitate din mână mijloacele de care dispun astăzi de a amâna procesele după bunul plac, ori în caz extrem de comun acord, bineînțeles pe seama și în detrimentul părților.

Nu e o critică ce fac, e o tristă constatare, cu atât mai dureroasă cu cât judecătorii tribunalelor noastre primesc bucuros orice soi de motive de amânare, căci procesele sunt multe pe condică, iar legea de procedură este favorabilă părților fiind, cum spuneam, în mâna lor, și o mănuesc cum le convine.

Să presupunem însă că orice petiție de acțiune ce s'ar intenta înaintea tribunalului, după înregistrare și plata timbrului legal n'ar veni la prezident spre a fi sorocită pe condică pe ziua.... când va fi loc, adică procese mai puține, ci ar fi repartizată unui judecător al tribunalului. Să mai presupunem că judecătorul va ști bine că are îndatorirea, să consulte părțile, să le ceară a-și declara temeiurile de drept, actele cu care se vor servi, opunerile și toate excepțiile ce au de opus etc.

Când partea va fi îndatorată să arate exact sub pedeapsa respingerii acțiunii dela început de către judecător, toate armele de luptă procedurală ca și mijloacele de probațiune, etc., iar judecătorul va proceda metodic și în cel mai scurt timp la înlăturarea tuturor mijloacelor nepermise și nelegale păstrând pentru fond mijloacele serioase de probațiune ca și discutarea în drept a principiilor de doctrină și jurisprudență, etc.

Faza aceasta de pregătire a procesului, să zicem, va dura 15 zile, o lună, iar procesul odată sorocit se va judeca de sigur și fără amânare la ziua fixată și nu va putea fi altfel deoarece în completul de judecată al tribunalului la ziua termenului va lua obligator parte și judecătorul raportor, care, cunoscând amănunțimi dosul, va expune procesul

oral înaintea completului ce va judeca astfel în cunoștință de cauză. Aș putea garanta că așa fiind, orice încercare de amânare superfluă nu va fi primită de tribunal și procesul se va judeca hotărît la acel termen.

Să mai presupunem că pe condică, pentru aceeași zi, nu ar fi permis să se sorocească decât atâtea procese câte s'ar putea judeca — între 5 și 10 cauze după importanță. Cred că în asemenea condiții s'ar putea realiza un vădit progres pronunțându-se o medie de 7 hotărîri zilnic. Procesele n'ar mai figura câte 60—70 pe condică, când este contrar evidenței că un tribunal ar putea hotărî mai mult decât zece hotărîri zilnic maximum. S'ar deprinde, socot, atât reprezentanții părților cu ideea că amânările se obțin foarte anevoios; judecătorii tribunalelor că n'au posibilitate legală ca să nu cunoască dosarele sorocite spre judecată în ziua când iau parte la judecată; iar justițiabilii că trebuiesc să aibă toată încrederea în justiția țării și să n'o eludeze alergând la oficiile arbitrilor.

Asfel de considerente ca și altele cam la fel, m'au făcut să leg considerațiunile expuse relative la modul de alcătuire a procedurii civile unificate cu modificarea legii de organizare judecătorească.

Dacă este adevărat că fiecare cauză, fiecare proces va trebui să aibă un judecător raportor, care diriguiește procesul dela început până la pronunțarea hotărîrii, de sigur că judecătorii trebuiesc să fie mai mulți și mai ales foarte bine pregătiți teoreticește și ca experiență. Ei vor trebui selecționați, foarte bine cunoscuți ca aptitudini de șeful tribunalului cel care le împarte cauzele după importanță și valoarea juridică a magistratului.

Oăsesc apoi, mi se pare mică adică — și afirm cu oarecare jenă — că legea de organizare judecătorească ca și procedura civilă, fac o nedreaptă împărțire a muncii magistratilor după instanțele judecătorești la care fiecare lucrează.

Judecătorii de ocoale spre pildă lucrează de dimineața până seara, îndeplinesc rolul judecătorilor raportori expus mai sus, sunt obligați să formeze fiecare proces ce-l judecă și până îl judecă, exercită poliția judiciară, fac pe procurorii, judecătorii de instrucție în procesele penale, etc. N'au vacanție, ci cel mult concedii. Într'un cuvânt se deosebesc ca muncă de judecătorii tribunalelor, care își încep lucrul cel mult dela 12 până la ora șase, istovindu-se doar cu ascultarea pledoariilor și cu redactarea unora dintre hotărîri, care se

par mai grele. Dosarele sorocite pe condică spre judecată din aceeași zi nu sunt cunoscute de dânșii deoarece fiind așa de multe nimic și nimeni nu-i obligă la aceasta. Câte unul cel mult două vor fi studiate ulterior și în vederea pronunțării care în cazul când nu e amânată peste 3 zile, este cercetat colectiv în camera de deliberare.

Socol, că nu e tot una a cunoaște dosarul înaintea debaterii complete și a-l vedea în grabă după indicațiile ulterior părților.

Câtă pierdere de vreme s'ar evita dacă magistrații tribunalelor noastre ar fi obligați prin lege să pregătească procesele și să cunoască dosarele astfel ca raportori ai cauzelor și nu să asculte numai pledoariile savante și să ia cunoștință din concluziile scrise de conținutul dosarelor. Dar așa este legea, judecătorii se extenuază cu debateri interminabile și obositoare lucrând cât pot și cu rezultatele care se văd. Nu vreau să zic prin aceasta, că noi nu avem judecători admirabili, care redactează hotărâri ce te uimesc atât ca concepții cât și ca cunoștință juridică. Fapt este că dacă astfel de elemente cu aptitudini remarcabile ar fi obligați prin lege să lucreze mai mult lucrurile s'ar schimba în mult mai bine.

Nu mai vorbesc de judecătorii de instrucție și de membrii parchetelor, cari prin felul ocupațiilor lor sunt extenuați și din pricina numărului mic al lor față cu îndatoririle și căltimea de muncă ce li se cere, muncesc de dimineața până seara și de multe ori până noaptea târziu.

Astfel de deosebiri între membrii aceleiași magistraturi ar putea dispărea printr'o viitoare lege de organizare judecătorească, la alcătuirea căreia să se aibă în vedere o împărțire mai rațională a muncii și să se impună egal tuturor judecătorilor în legătură mai ales cu o nouă alcătuire a regulilor pe procedură civilă.

Judecătorii lucrând dosarele, rolul greșierilor ar trebui mult redus și astfel selecționați de cât în baza practicei. Mă gândesc apoi la rolul proceselor verbale, ce să înocuiască *notele* de ședință etc. dar voi continua²⁾.

V. M. Dimitriu.

²⁾ Vezi *Belot Exp. de motive* la „Loi sur la proc. civile de canton de Genève“ Procedura civilă în vigoare în Ardeal (I. din 1911).

Organizarea judecătorească din Ardeal.
Guard și Brière Ed. „Méthodes juridiques“ Legons faites au Collège libre de sciences sociales en 1910.

Tissier „Rôle social de la proc. civile.“
Procedura civilă română, Legea de organizare judecătorească română, *Legea jud. de oculte din 1907 v. R.*

Anteproiectul Codului penal român. *)

Observări și propuneri pe articole

Formularea articolelor unui cod penal este în funcțiune de principiile cari se vor adopta la baza acestui cod. Principiile școlii clasice, cari au dominat legislația penală până acum credem că trebuiesc modificate potrivit noilor concepțiuni. Dacă este adevărat că școala pozitivă nu a putut dărâma în totul concepțiile vechei școli, totuși a făcut ca infracțiunea să nu mai fie considerată ca un produs de sine stătător, ci ca un produs inerent societății, iar infractorul să fie mai mult luat în considerare de cât infracțiunea, căci infracțiunea nu este fapt independent de infractor. Din acest punct de vedere credem că baza obiectivă nu mai corespunde timpului și numai o bază subiectivă care să aibă în vedere în primul loc pe infractor poate fi luată în considerare.

Facem această observațiune pentru consecințele ce se vor trage în formularea pe articole a acestui principiu.

De aceea atunci când art. 10 fixează pedepsele și durata lor credem că minimum ar fi trebuit să nu fie precizat de lege — rămânând la latitudinea judecătorilor fixarea sa — legea prevăzând numai un maximum peste care să nu se poată trece, căci în acest fel fapta și infractorul vor putea fi mai bine apreciați în toate elementele lor. Tot din acest punct de vedere suntem de acord cu mărirea duratei recluziunii, închisorei condiționale până la 15 și 10 ani. Deasemenea era utilă și mărirea amenzii, fără fixarea minimumului de 250 lei.

Tot consecinți acestui principiu credem că ar fi trebuit ca titlul II-lea tratând despre aplicarea și executarea pedepselor să se ocupe mai cu deamănuntul despre modul cum infractorii au a executat pedeapsa, adică de a se crea un sistem penitenciar modern, care să aibă la bază amendarea și moralizarea infractorilor. Noul cod cu instituțiile moderne ce se prevăd în el nu va putea da rezultate fără acest nou regim penitenciar și spiritul larg uman cuprins în ele vor avea rezultatul contrar, adică o tendință și mai accentuată spre recidivă. Să nu uităm că penitenciarele noastre, după actuala organizație, lasă foarte mult de dorit.

Suntem de părere că la art. 10 mai trebuie adăugat un alineat în care să se specifice că, calificarea infracțiunii și pentru cele specifice în legile speciale se va face după natura pedepsei, indiferent de numirea ce i s'ar da, pentru a se curma în acest fel discuția care se facea între contravențiuni delictuoase și delictive contravenționale și deci pentru a se putea preciza toate consecințele și pentru aceste infracțiuni relativ la recidivă, prescripție, complicitate, concurs de infracțiuni etc. Pedeapsa de aplicat singură dând calificarea faptei denumirea sa de lege să nu aibă nici o importanță asupra acestei calificări.

La art. 38 credem că alineatul ultim trebuie suprînat, pentru ca vechiul text al art. 36 să rămîie nemodificat. Suntem de părere că totdeauna pedeapsa societății trebuie să prevaleze asupra oricărui interes particular; căci o amendă care nu s'ar încasa, ar fi o pedeapsă ce nu se aplică și interesul social este

*) Această coloană e rezervată pentru strângerea materialului de observații ce ne vor sosi referitor la noul cod penal până la votarea legii.

de a se da sancțiuni tuturor faptelor cari înfrâng legea penală. Dacă Statul vrea să renunțe la amendă în favoarea unui particular, pentru despăgubirile civile cauzate prin infracțiune, poate s'o facă numai de la caz la caz. Ori cum, credem, că dacă al. menționat ar rămânea neschimbat să se completeze „în acest caz amenda se va transforma în închisoare.”

La art. 40 propunem ca interdicțiunea de a se afla într'o localitate să se aplice numai infractorilor condamnați pentru crime; iar în materie de delictе numai recidiviștilor condamnați la mai mult de 2 ani închisoare — căci numai în acest caz poate fi o teamă pentru societate. În materie de contravențiuni interdicțiunea de domiciliu să nu poate fi aplicată.

La art. 41. Dispozițiunile relativ la suspendarea pedepsei trebuiesc introduse odată cu înființarea cazierului judiciar. Astăzi este imposibil, atât în vechiul Regat cât și în Ardeal, de a se constata, în cele mai multe cazuri, dacă un infractor este sau nu recidivist, deci ar fi ineficace legea suspendării căci ar beneficia foarte mulți din acei cari nu ar trebui să profite de ea. Credem deasemenea că este inutil motivarea deciziei de suspendare pedepsei pentru aceleași motive pentru care în vechiul Regat nu se motivează acordarea circumstanțelor atenuante. Deasemenea suntem de părere că numai celor condamnați până la un an să li-se poată suspenda pedeapsa, căci faptul că un infractor a fost condamnat la mai mult denotă deja o gravitate apreciabilă a infracțiunii săvârșite, care se aibă nevoie de amendare prin executarea pedepsei, ideia unei greșeli accidentale în acest caz fiind exclusă.

La art. 46. Dispozițiunile legii pentru liberarea condițională actualmente în vigoare nu a dat rezultate. Cei mai mulți condamnați liberați provizor, ori trimiși la muncă, sau că au comis noi infracțiuni, sau că nu s'au mai întors la penitenciar. Deaceia, deși socotim această instituție utilă, totuși trebuiesc îngreutate condițiunile de eliberare. Astfel socotim că numai executarea a $\frac{1}{3}$ din pedeapsă, invariabil și independent de timpul total al condamnării nu este potrivit. Timpul de executare socotim, mai ales pentru pedepsele mici că trebuie să fie cât mai îndelungat. Astfel propunem: pentru condamnările, până la 6 luni să se execute 3 luni, pentru cele până la 1 an — să se execute 5 luni iar pentru condamnările la mai mult de un an — cel puțin jumătate.

Deasemenea Tribunalul să fie obligat, în cazul când ar admite liberarea provizorie, să fixeze și un domiciliu obligator condamnatului — domiciliu care în tot timpul duratei liberării provizorii să nu poată fi schimbat decât tot cu aprobarea Tribunalului care i-a aprobat liberarea. Nerespectarea acestei dispozițiuni să atragă pierderea liberării provizorii.

Recidiviștilor propunem de a nu li-se putea acorda liberarea provizorie, ei făcând deja dovada, că libertatea n'o pot folosi într'un clip care să nu fie dăunător societății și că au nevoie de a sta într'un penitenciar pentru amendarea lor.

Pentru ca Tribunalul competent să aibă elementele suficiente de a aprecia dacă un inculpat merită liberarea condițională, penitenciarul va trebui să țină un jurnal de constatări zilnice și observări asupra ocupațiunii infractorului în închisoare și modul său de comportare față de ea.

Liberarea condițională să fie retrasă nu numai în cazul comiterii unei noi infracțiuni (excepându-se

însă contravențiunile neintenționate) dar și în cazul unei trai în deobște desfrânat.

În caz de retragerea liberării condiționate, timpul petrecut în afară de penitenciar, suntem de părere de a nu i-se socoti ca executat, căci faptul că liberarea a fost retrasă denotă, că infractorul are nevoie de corecțiune.

La art. 55. Prevederea în noul proiect a crimei imposibile o credem foarte utilă, corespunzând evident temerei și gravității pe care un astfel de individ o poate prezenta prin prezența sa în societate. Însă deoarece suntem de părere, că pedeapsa trebuie să corespundă nu infracțiunii (care în caz de crimă imposibilă este inexistentă) ci infractorului, art. 55 prevede o pedeapsă cu totul insuficientă. Mijloacele și scopul imposibil din aceste infracțiuni este independent de voința infractorului — pericolul pe care acest infractor îl prezintă față de societate, deși scopul nu a fost atins, este tot atât de mare, ca și în cazul unei crime săvârșite dar neisbutită. Deaceia suntem de părere de a se modifica acest art. în sensul, că în loc de a i-se crea o pedeapsă specială și invariabilă de 2—6 luni și amendă dela 250—3000 lei, să fie asimilată cu crima săvârșită dar neisbutită sau în cel mai rău caz cu tentativa. În acest fel pe lângă, că pedeapsa ar fi proporțională nerversității infractorului ar fi variabilă și cu fapta comisă.

La art. 57. Credem, că majorarea maximumului în caz de infracțiuni concurente nu este necesar din moment ce prin disp. articolelor din titlul I, maximum pedepselor de până acum a fost cu mult ridicat peste prevederile vechiului cod, astfel, că acum judecătorul are deajunsă lalitudine de a varia pedeapsa în raport cu infracțiunea. Deaceia socotim, că art. 40 din textul vechiu este a se menține cu atât mai mult cu cât principiul este că numai executarea unei pedepse presupune o curajare și din moment ce o pedeapsă nu a fost aplicată, infractorul se presupune, că nu a beneficiat de amendare, pe care societatea trebuie să i-o dea.

Sistemul însă al cumulului parțial credem că poate fi menținut pentru contravențiuni (art. 58) și anume numai pentru pedepsele pecuniare ale acelorora, care în genere nefiind intenționate, pedeapsa se aplică numai pentru faptul înfrângerei legii — indiferent de persoana infractorului — deși și aici se are în vedere un scop de corecționalizare. Cumulul parțial credem, că ar fi admisibil numai în cazul când maximum pedepselor prevăzut de vechiul cod ar rămânea neschimbat.

Deasemenea credem ca inutilă executarea unei pedepse mai ușoare după ce infractorul a executat deja o pedeapsă mai grea (art. 57 al. 6) căci ideia de moralizare, care trebuie să stea la baza ori cărei pedepse, nu e cu nimic satisfăcută. În cazul însă al pedepselor lungi și când se observă o ameliorare morală a infractorilor propunem de a li-se schimba regimul penitenciar, adică dintr'un regim mai aspru să fie duși într'unul mai puțin aspru. În felul acesta s'ar arăta o clemență față de cei cari deja au suportat timp îndelungat un regim greu și această clemență ar avea o influență moralizatoare asupra lor.

La art. 60. Indiferent de faptele săvârșite credem că, principial, pedeapsa trebuie să fie nu, invariabil, a faptei care prevede o osândă mai grea, ci a celei a cărei executare a urmărit-o infractorul

(delapidarea însoțită de fals, chiar dacă falsul ar fi mai greu pedepsit să se pedepsească numai pentru delapidare) căci aceasta este măsura adevărată a perversității sale. Infracțiunea accesorie evident, că poate să fie considerată ca o circumstanță agravantă. Ar face excepțiune la această regulă cazul în care infractorul, în timpul comiterii infracțiunii, întâmpinând dificultăți ar comite o faptă mai gravă, care nu era necesară pentru atingerea scopului delictuos pe care și l-a propus la începerea executării.

La art. 62. În materia recidivei în afară de distincțiunile prevăzute de lege socotim, că trebuie să se enunțe principiul, că distincțiunea calificării atunci când se agravează pedeapsa, se va face nu după calificarea obiectivă a infracțiunii săvârșită, ci după calificarea subiectivă, adică a pedepsei aplicată după aprecierea ei cu toate elementele și circumstanțele legale, căci — consecvenți bazei ce credem, că trebuie imprimat codului — calificarea unei fapte este aceia care rezultă după cântărirea tuturor elementelor cari au concurat la săvârșirea ei și numai după acest criteriu să se agraveze pedeapsa atunci când ne vom găsi în fața unui recidivist.

Pentru cei liberați condiționat, suntem de părere, că trebuiește specificat că termenul de recidivă trebuie considerat când curga numai după expirarea timpului de pedeapsă, iar nu din momentul punerii în libertate condiționată.

Deasemenea suntem de părere că, contrar art. 76. pr. p. executarea a cel puțin $\frac{1}{2}$ din timpul pedepsei, în mod efectiv, să fie suficient pentru a constitui o recidivă și contrar punctului d) al aceluiași articol credem că reabilitarea, după executarea pedepsei, nu poate fi o piedică pentru constatarea recidivei, deoarece indiferent de consecințele cari s'ar atașa reabilitării, este un fapt indiscutabil că căderea în recidivă dovedește în mod suficient că uitarea infracțiunii de către societate nu a fost îndestulătoare ca să provoace o reacțiune în starea morală a infractorului și că nemeritând această uitare, trebuie să i reținem beneficiul ștergerii efectelor primei pedepse și în aplicarea pedepsei pentru fapta din nou săvârșită să avem în vedere că ne găsim în fața unui infractor care a recidivat.

Art. 87. al. 2. fiind o chestiune de procedură credem că locul său este în procedura penală.

Art. 88. îl credem de prisos și va da loc la foarte multe dificultăți în practică. Circumstanțele cuprinse în el, care în fapt vor fi foarte grea de stabilit din cauza nepuținței de a se distinge exact unde începe adevărata responsabilitate și în ce măsură cauzele enumerate în acel articol au putut influența asupra responsabilității infractorului.

Cauzele de responsabilitate atenuată indicate în art. 88. sunt mai degrabă circumstanțe atenuante, pe care judecătorul le are totdeauna în vedere și potrivit cărora gradează pedeapsa. Dealtfel în sistemul propus de noi de a nu se fixa un minimum al pedepselor, judecătorul ar avea o mai largă putere de apreciere tocmai în cazurile potrivite, în cari evident că ar intra și acele de responsabilitate atenuată, să poată scoate cât de jos pedeapsa, proporționându-o cu gradul de responsabilitate ca i s'ar părea că a constat-o la ficat infractor.

Art. 90. Socotim fericită inovațiunea de a se lărgi sfera noțiunii de nerresponsabilitate — aplicând-o și la alte cazuri decât cele prevăzute de vechiul text.

Din aceste noi cazuri credem însă că este greșit că nerresponsabilitatea s'o întindem și asupra beției.

Criminalitatea provenită din beție constituie una din fețele cele mai grave ale criminalității în țară la noi — pentru că este consecința directă a consumării alcoolului pe o scară atât de înalță mai ales de către pătura țărănească. Deci rezolvirea acestei probleme: stăpînirea alcoolismului. Până când nu se va face educația masei de a consuma alcool într'o măsură moderată, sau nu se va prohibi consumarea completă a alcoolului, după cum este tendința în cele mai multe din țări și după cum s'a făcut deja în America, vom avea o criminalitate deajuns de frecventă și chiar progresivă. În aceste condițiuni ni se pare că a face din beție o cauză de neimputabilitate este a proclama nepedepsirea a cel puțin 60 % din crimele ce se comit în comunele rurale și 30 % din toate felurile de delict și este a se da o primă de încurajare și o justificare unui fapt, care în esență nu este decât ual din viciile cele mai urâte de care este stăpînită natura omenească. Să nu uităm că alcoolul de cele mai multe ori nu face decât să afișe adevăratele pasiuni, face ca adevărata natură omenească să se manifeste cu însușirile reale cu care este înzestrată și că în cele mai multe cazuri beția nu face decât să precipite comiterea infracțiunii — care s'ar fi produs și fără intervenția ei, — alcoolul fiind în acest caz motorul care accentuează relele deprinderi. Și atunci beția este înadevăr o cauză de neimputabilitate? Credem că în cele mai multe cazuri nu. Nu vom susține nici sistemul opus care face în toate cazurile din beție o circumstanță agravantă, dar susținem că codul penal nu trebuie să consfințească acest viciu — aparând pe cei ce comit crimele în stare de alcoolism de ori ce pedeapsă. În practică rare ori se întâmplă ca cel care comite crima să fie în așa stare de beție în cât să-și fi pierdut complet rațiunea și-am văzut că responsabilitatea atenuată este foarte greu de stabilit. Exemplul ce se va da societății va fi din cele mai rele; tocmai cel vicios va rămânea nepedepsit, căci un altul care a săvârșit infracțiunea dintr'un mobil adesea mai onorabil — dacă o crimă poate avea un mobil onorabil — (dragoste, devotament, onoare ultragiată) să-și ia pedeapsa.

Beția este un fapt voluntar. Nu se poate concepe stare de beție independent de voință. Fiecare trebuie să știe că introducerea în organism a toxinei alcoolice este legată de rizicurile excitațiunii ce produce și că deci ori ce faptă provocată de excitațiunea alcoolică este rezultatul actului sau voluntar.

Dealtfel toate cauzele de imputabilitate au ca fundament faptul că neexistând responsabilitate nici pedeapsa nu poate avea nici un efect asupra infractorului. Oare tot așa să fie și cu beția? Asupra unui infractor care a comis faptul sub influența alcoolului pedeapsa nu va avea efect moralizator? Desigur că da și este evident că pedeapsa va fi bine venită. Oricâți nebuni ar fi pedepsiți alți nebuni tot vor comite infracțiuni; dar pedeapsa aplicată unui alcoolic îl va moraliza și pe acesta și va fi un exemplu viu pentru moralizarea și a altor alcolici — iar nepedepsirea nu va fi decât o încurajare a elementelor vicioase în dauna societății.

Legea pentru băuturi spirtoase face din beție o contravențiune pedepsibilă. Putem oare acum ca să facem că această contravențiune să devie și o cauză

de imputabilitate?

Dacă în multe cazuri beția poate fi o circumstanță ușurătoare ea nu poate fi însă o cauză care să apere de pedeapsă. Deaceia suntem de părere că art. 90. trebuie să nu fie trecut în cod și beția doar să fie cel mult, în excepționale cazuri, una din cauzele pierderii complete a uzului rațiunii — care fiind o chestiune de apreciere va fi sarcina instanțelor de fond de a vedea întrucât a putut fi o cauză de imputabilitate.

Am insistat mai mult asupra art. 90. pentru că suntem de părere că devenind text de lege ar avea o influență covârșitoare asupra dezvoltării criminalității la noi în sensul înmulțirii sale, ceea ce desigur că nu ar fi în interesul societății.

La art. 93. al. 4. credem că mizeria numai atunci poate fi o scuză atenuată, când este independentă de voința infractorului, căci altfel s'ar încuraja elementele parazitare ale societății.

Art. 95. al. 1. îl socotim de prisos de oarece art. 94. specificând că nimeni nu poate fi pedepsit pentru crimă sau delict în lipsă de intențiune, evident că cel care nu a putut prevedea consecințele faptei, nu a avut nici intențiunea delictuoasă și deci conf. art. 94. va fi apărat de ori ce pedeapsă.

Art. 97. Cazurile de legilimă apărare au fost întinse. Credem însă că este periculos de a înlădi legilimă apărare și la atacul contra „libertății sau a oricăror alte bunuri aparținând, fie celui a să vârsit acele fapte, fie unei alte persoane“.

Fundamentul legilimei apărării constă în instinctul de conservare și se justifică prin reacțiunea care se produce în individ în cazul unui atac, care produs ar putea avea consecințe iremediabile dacă s'ar aștepta intervenția justiției pentru înlăturarea atacului. Legilimă apărare nu poate fi deci admisă decât în limita necesității respingerii atacurilor iremediabile și în special adresat persoanei. De aceea suntem în contra părerii autorilor anteproiectului de a o înlădi și la cazurile de atac la „libertate“ și asupra „bunurilor“, atacuri cari odăla produse nefiind cu consecințe iremediabile, socotim că în aceste cazuri numai intervenția autorității trebuie să puie capăt faptului injust, căci altfel s'ar produce o anarhie și rezistența ori cărui fapt care s'ar părea în mintea ori cui ca atac contra libertății și bunurilor — cari, chiar atâtea, nu sunt iremediabile.

Și apoi nu înțelegem de ce ar fi legilimă apărare când faptul săvârșit este pentru respingerea atacului la bunurile altuia? Comiterea unei infracțiuni să justifice comiterea altei infracțiuni care să rămână nepedepsită? Credem în ori ce caz că dacă s'ar menține legilimă apărare pentru respingerea unui atac la adresa libertății sau bunurile „altora“ acești „alții“ să fie limitați la persoanele menționate de art. 99. al. 1.

La art. 101. Suntem de părere că odăla circumstanțe atenuante constatate să nu se fixeze un minimum peste care să nu se poată coborî judecătorul, căci numai larga apreciere poate face ca pedeapsa să fie întradevăr bine individualizată.

— Am remarcat observațiunile cari ni s'au părut mai importante. Necesitatea unificării codului penal și procedurii penale este atât de simțită, încât orice grabă în întocmirea și votarea noului cod s'ar justifica, căci ar trebui să dispară, cu o oră mai de vreme,

situația anormală ca faptele să fie pedepsite după provincia în cari au fost comise.

Vasile P. Pastia,
judecător la Trib. Cluj.

Anteproiectul la început nu arată un întreg și este defectuos, pentru că nu are un cuvânt de introducere și nu definește, ce este infracțiunea. Din alt punct de vedere cred că ar fi bine dacă înaintea art. 1. ar fi un alt prim articol cu conținutul următor: „Legea pedepsește toate faptele, cari sunt calificate ca infracțiuni“. După aceasta ar urma art. 1. al anteproiectului ca articolul al 2-lea. Fără introducerea aceasta art. 1. al anteproiectului rămâne pentru mulți de neînțeles.

Art. 1. Compunerea art. 1. ar fi mai bine astfel: „Infracțiunea urmărită de lege cu pedepsele“ etc. . . . iar munca silnică, reclusiunea și detențiunea, să nu fie scrise în rânduri separate, ci continuative, precum sunt scrise pedepsele în alineatul 2. și 3. Astfel art. 1. ar avea o formă mai unitară.

„Reclusiune“ nu este cuvânt potrivit; este prea rigid și fără rude în limba noastră. Ar fi mai corespunzător cuvântul „temniță“, care este mai întrebuițat de poporul român și este flexibil având rudele: „întemnițez“, „întemnițat“, „temnițer“ etc.

Cuvântul „corecțională“ este prea mult în toate locurile și la toate pedepsele, căci toate au de scop corijarea infractorului; aceasta este intenția legii, care în textul ei nici nu se exprimă. În art. 1. nici anteproiectul nu întrebuițează cuvântul acesta numai lângă închisoare.

„Inchisoare polițienească“ ar fi mai bine a se numi arest“, ca să nu fie nici o confuzie între cele două feluri de închisoare nici în scris nici în vorbă. Astfel am ajunge, că fiecare pedeapsă principală ar avea altă numire, adică: 1. Muncă silnică, 2. reclusiune ori temniță, 3. detențiune, 4. închisoare și 5. arest. Toate cuvintele acestea — afară de reclusiune — sunt cunoscute și în masa poporului nostru și folosite de el, și sunt folosite și până acum de codul penal român. Numirea în modul descris ar fi de mare folos nu numai între cetățeni, ci și în afacerile justiției din acest punct de vedere și pentru deplină precizie, dar și pentru progresul legiului — după părerea mea — numirile separate ar fi fără îndoială folositoare. Numirea pedepsei ar indica clar și fără greșală totodată și felul infracțiunii și altfel s'ar evita multe erori și în scris și în vorbă și în acțiuni juridice decâtăra funcționari.

Art. 4. este prea lung. S'ar putea face articoli noi la alineatele 4. și 10.

Art. 5. asemenea este prea lung; la alineatul 3. ar fi bine să fie un articol separat, pentru că alineatul acesta se referă la art. 4. și 5.

Art. 9. dispune foarte corect, dar ar trebui complectat astfel, ca militarii numai pentru acele infracțiuni să fie supuși codului penal, pe care le comit afară de serviciul militar și contra persoanelor civile.

Art. 10. Munca silnică pe toată viața este prea draconică; mai aspră, decât pedeapsa cu moartea, neumană ca decide pe osândit la orice fel de infracțiune. „Munca silnică pe timp nemărginit“ cum o va pronunța judecătorul și cum se va executa? pentru că în forma aceasta după părerea mea este identică cu „Munca silnică pe toată viața“, și sub

forma aceasta nu o cunoaște nici codul penal de astăzi. Deci ar fi mai bine conform codului în vigoare să fie „pe timp mărginit” dela 5 până la 15 ani. Asemenea este prea aspru degradarea civică pe toată viața, care astăzi nu poate să aibă motiv nici într'un caz. Deci ar fi mai potrivit timpul dela 5 până la 10 ani. Recluziunea după părerea mea mai corect are durata dela 3 până la 15 ani, iar detențiunea dela 1 până la 15 ani. În acest chip și durata minimului ar sta în mai potrivită proporție cu felul pedepsei. Nu pricep: *pentru ce nu se aplică la crime și amenda.*

Art. 11. Minimul închisorii (2 luni) este prea mare; mai potrivit ar fi 1 (una) lună. Amenda de 250 Lei pentru ce nu este fixată într'o sumă rotundă exprimată în sutimi d. ex. 200, 300, 400? Nu cred, că s'ar putea da răspuns exact și admisibil! E mai ușor totdeauna să lucrezi și să fii în minte un număr rotund, decât unul nerotund. Și oare „în sus” până unde? Astfel se poate lura dela infractor toată averea lui, pecând criminalii sunt scutiți de amendă. E ceva nemolivat și de neînțeles.

Art. 12. Și aici amenda ar fi mai corect dela 20 (douezeci) lei până la 300, 400 sau 500 lei, în număr rotund.

La fixarea amenzilor observ, că anteproiectul nu ia în seamă împrejurările normale, ci numai cele excepționale de azi. În timpuri normale toată averea: intravilanul infractorului nu va trece peste prețul de 250 lei, și apoi aceasta trebuie să o piardă pentru un delict. Nu este just și cu dreptate!

Art. 13. Munca zilnică este în genere regulată prea aspru, iar punerea în fieră nu se poate lăsa la discreția și planul penitenciarului, ci trebuie hotărât cazurile și durata prin un regulament deosebit.

Art. 16. al. 2. Este în contradicție cu simțul de drept și cu umanismul a exclude pe osânditul la pedepsa cu muncă zilnică din tot venitul averii lui.

Art. 17. Modul de cuțetare a timpului prelinde, ca nici aceia să nu fie osândiți la munca zilnică, cari deși nu au implinit 60 de ani, dar conform certificatului medical sunt bolnăvicioși și slabi ca construcție corporală.

Art. 23. al. 2. Osândiți la detențiune să nu-și poată procura nici prin propriile lor mijloace ori ce îndulcire, ci numai trai mai bun. Ori ce îndulcire ar face din mănăstire o casă de plăceri, infractorul bogat cu plăcere ar locui în ea. Astfel s'ar pierde caracterul pedepsei.

Art. 30. al. 3. La caz de insolvabilitate suma de 50 lei amendă în timpuri normale este prea mare pentru o zi de închisoare; ar fi mai corect 20 lei, iar până la timpurile normale să fie menținută suma de 50 lei sau o altă sumă prin o lege temporară, cum este legea din 25 Martie 1923 publicată în Monitorul Oficial No. 279. prin care „Se mărește la înzecit suma amenzilor penale” etc.

La compunerea textului legii codificatorii în general au înțeles seamă îndesul de stilul ușor, care îl poate înțelege mulțimea cetățenilor. Lucrul acesta este de mare însemnătate, pentru că legile astfel redactate pot fi studiate și înțelese mai ușor și de mulțimea care nu are știință și pregătiri juridice. Legea după părerea mea trebuie să fie înțeleasă de toți cetățenii, pentru că este făcută. Este de dorit însă, ca cuvintele, cari formează termeni sau expresii juridice, să fie curat românești și cuvinte flexibile,

adeacă de acelea, din acărui tulpină se pot forma mai multe cuvinte: d. e. temniță, temnicer, întemnițez, acuz, acuză, acuzat; jude, judec, judecată, judecător, judecătoria, județ etc. Față de acestea sunt cuvintele rigide, nellexibile, din cari după natura limbii noastre nu se pot forma alte cuvinte, d. e. recluziune, sentință, ultimul etc. Prin folosirea cuvintelor flexibile limba se folosește și se unifică mai ușor în diferitele provincii, pentru că sunt folosite mai bucuros.

La codificarea codului penal să nu uităm, că prin acesta se făurește pe mulți zeci de ani un stâlp de cel puternic al statului nostru întregit, trebuie să luăm în considerare împrejurările nenormale de azi, simțul de drept al mulțimei și dreptatea, care nu poate fi violată de nimeni nici dintr'un motiv fără grele urmări.

Dr. Ioan Boros, avocat
din Oradea-Mare.

JURISPRUDENȚA

(Materie penală)

Tribunalul Turda

Sentința No. P. 201—5—923.

Dosar No. P. 1249—1923

Dacă înbrânzeala săvârșită cu violență asupra cuiva întră printre căile de fapt prevăzute de art. 301—306 c. p. Cum se califică și dacă e de natură a vatama sănătatea sau corpul victimei, leziunile care fără a provoca direct moartea victimei îi grăbesc săvârșitul victimei. Deosebirile din punct de vedere doctrinal și jurisprudential între dispozițiile codului penal francez și cel în vigoare în Ardeal de codul penal român. Ce poate conține un act medico legal și care e rolul judecătorilor în darea sentințelor penale. Cum trebuie interpretat art. 330 c. p. și ce a înțeles legiuitorul penal prin cuvântul „pe nedrept” înscris în fruntea acestei articole. Când poate fi vorba de santaj în sensul art. 350 c. p. Sentința trib. motive. Apel la Curte. Observări în Adnotare.

Sentința

Tribunalul pe acuzatul I. D. F. de 23 ani etc. profesiunea econom și pe acuzatul 11. I. F. 34 ani etc. îi achită în baza § 326 pct. 1 Pp. de sub acuza ridicată pentru crima de leziune grea care a cauzat moartea prevăzută de §-ul 301, Cp. și calificată conform § ului 306, poz. 1, Cp.

Asupra pretențiilor reclamantei conform §-lui 487, Pp. din cauza achitării nu hotărăște. Cheltuielile de 1176 Lei 80 bani obvenite, conform §-lui 482, P. alin. 1, cad în sarcina tezaurului statului.

Acuzatul I. D. F. este vinovat în delictul de violare de domiciliu prevăzută de §-ul 339, Cp. și calificat conform § ului 330. Cp. precum în urma aplicării § ului 92. Cp. cu privire la §-ul 20 Cp., pe care la comis așa, că în ziua de 11 Septembrie 1922, ducându-se cu fratele I. F. la faurul S. B. din . . . pentru că aceasta mai înainte a legat cu fer căruța lui D. F. pentru 400 lei, și după ce acesta i-a plătit numai 100 lei din suma întregă și §. B. a luat ca zălog o roată din curtea acestuia pentru asigurarea restanței de 300 lei, au venit acum ambii să-și ducă acasă roata luată. Din aceasta s'a ivit o ceartă între ei și după ce nici unul nu a voit să cedeze celuilalt, D. F. ridicând cu forța ușa ferăției din fașani a luat roata și totodată teleaga, care a

stat sub reparație acolo și le-a dus adecă pe nedrept prin violență a pătruns în atelierul de ferărie a lui S. B. și fără consimțământul acestuia.

Tribunalul pentru aceasta: pe acuzatul D. F. în baza §-ului 330. Cp. cu aplicarea §-ului 92. Cp. îl condamnă la 45 (patruzeci și cinci) zile închisoare corecțională.

Pedeapsa de pierderea libertății trebuie socotită dela ziua începerii pedepsei. Acuzatul D. F. în baza §-ului 480 și 481. Pp. este obligat a restitui eroriului cheltuelile penale de azi ivite în suma de 40 (patruzeci) lei și cele cari se vor mai ivi cu executarea sentinței de aci înainte, dar aceste cheltueli tribunalul deocamdată le declară de neincasabile (§. 4. al legii XLIII. 1890).

Acuzatul D. F. este obligat în baza §-ului 489. Pp. a plăti în termen de 15 zile socotind dela ridicarea sentinței la valoare de drept sub urmarea execuției, reclamantei vād. S. B. nāsc. A. S. suma de 170 (una sută șeptezeci) lei sub titlu de cheltuelile avute prin prezentarea ei de azi.

M o t i v e

Parchetul Turda, a ridicat actul de acuzare No. 1581—922, contra lui D. F. și I. F. din Hășdate pentru crima de leziune graa, care a cauzat moartea prevăzută de §. 301. și 306. poz. 1. Cp. afară de aceea contra inculpatului prim pentru crima de violarea domiciliu prevăzută de §. 330. Cp. iar pentru al doilea și ca auxiliar conform §. 69. p. 2. Cp. la comiterea crimei conform art. 306. Cp.

Motivele sunt că amândoi inculpați sunt învinovați că certându-se la 11 Septembrie 922, cu decedatul S. B. din Hășdate, pentru că acesta ca faur i-a legat cu fer căruga lui D. F., pentru 400 lei și din aceasta s'a ivit diferend între ei, filadcă decedatul, după ce D. F. numai 100 lei i a plătit din suma întreagă ca zalog p. 300 restul a luat dela curtea numitului o roată, și după ce aceștia au venit la faur să-și ia roata înapoi, nici unul n'a vrut să cedeze celuilalt, D. F. ridicând cu forța ușa ferăriei din țâțani, i a luat roata și totodă teleaga care a stat sub reparație acolo. După ce decedatul li-s'a opus prinzând roata, ca să nu o poată duce dela ei, D. F. l'a împins și căzând cu foalele pe pământ, după scurt timp a încetat din viață. I. F. la acest caz a ajutat fratelui său luând șapina din mâna faurului și l'a împedat prin aceasta ca să se poată apăra.

La dezbaterea principală de azi, din recunoașterile inculpaților și fasiunile (aralările) martorilor §. B. și soția lui I. F. tribunalul a stabilit starea faptică așa cum este arătată în actul de acuzare.

Tribunalul n'a admis în consecință juridică a acestei stări faptice așa cum a dedus parchetul zicând că „adecă inculpatul prim cu intențiunea dar fără intenția de a ucide a vălămat corpul reclamantului încât obosindu l, a cărui sănătate a fost de tot ruinată și chiar în aceasta zi a zăcut bolnav în puț, prin aceasta i a cauzat moartea, iar I. F. ca auxiliar conform §. 69. p. 2 a ușurat săvârșirea infracțiunii“.

Tribunalul din contră a dedus că fapta incriminată nu constituie o infracțiune și a trebuit să-i achite

pe ambii inculpați de această acuză, pe următoarele considerente de drept și de fapt:

Elementele constitutive ale infracțiunii sunt următoarele arătate de autorii Garraud cd. II. IV. 1715. Chaveau et Hélie IV. 1339, art. fiind redactat identic în codurile francez, român și maghiar“. Omuciderea voluntară necalificată omor presupune că loviturile au fost aplicate cu voință dar fără intențiune de a provoca moartea. Elementul material depinde în mod esențial de rezultatul violențelor personale. Dar imputabilitatea rezultatului este subordonată la două condițiuni: 1. trebuie mai întâiu ca să existe o omucidere, 2. dar mai trebuie ca autorul să fi prevăzut aceasta consecință a acțiunii sale. Urmarea fatală a loviturilor aplicate este o circumstanță agravantă, iar nu constitutivă a faptului principal de lovire și depinde în mod exclusiv de o singură chestiune și anume de aceea de a se și dacă moartea este în relațiune de cauzalitate cu lovirile în sensul că moartea victimei trebuia să fie considerată de către culpabil ca posibilă și prin urmare legată de voința sa. Raportul de cauzalitate este suficient și din acest punct de vedere nu este locul a cerceta dacă rănirea era mortală prin ea însăși, ea n'a devenit astfel de cât din cauza constituțiunii debile sau a sănătății subrede a victimei 1. dacă victima a sucombat imediat sau după oarecare timp. Dar raportul de cauzalitate este necesar, iar culpabilul nu poate fi ținut responsabil de cât de ceea ce a prevăzut sau pulea să prevadă. El n'ar putea să fie respunzător de consecințele cele mai îndepărtate și cele mai indirecte ale acțiunii sale. Accidentele survenite în urma lovirii și cari nu sunt o consecință directă a ei, nu se vor putea imputa agentului.

Or în speță nu sunt aceste elemente căci: Mai întâi nu sunt lovituri corporale grave și nici chiar lovituri propriu zise, ci numai o ceartă urmală de o simplă împingere între părți cari înlindeau reciproc de roată.

Apoi nu a fost intenția sau voința de vălămare, deoarece inculpații n'au avut decât intenția de a relua roata. Deasemenea autorii n'au putut prevedea că dintr-o simplă ceartă și împingere dela o roată să poată urma moartea.

În fine moartea nu este în relație de cauzalitate cu loviturile deoarece medicii afirmă în vizumreperi că în corp nu s'au găsit leziuni grave nici interne, nici externe, cari să fie într'un nex causal cu moartea, ci spune numai că e verosimil că moartea este rezultată din oboseala, certei și împingerii.

Or autorii n'au putut prevedea că dintr-o simplă ceartă și împingere, lucru obișnuit între oameni, să rezulte moarte.

De aceea i-au achitat conform dispozitivului.

Tribunalul a găsit întemeiată însă acuză față de primul acuzat D. F. de violarea domiciliului prevăzută de art. 300. Cp. prin aceea că pe nedrept prin violență scoțând ușa din țâțini a pătruns în ferăria reclamantului fără consimțământul acestuia spre a duce de acolo roata și teleaga.

Inculpatul recunoaște fapta. Tribunalul a considerat că sunt întrunite elementele esențiale adică 1, un fapt de introducere arbitrară și cu forța prin scoaterea ușei din țâțini; 2. într'un domiciliu; 3. contra voinței locuitorului; 4. fără motiv legitim. Căci nimeni nu-și poate face dreptate singur, pentru aceasta fiind

autorități Adlive și judecătorești. Tribunalul a recunoscut circumstanțe atenuate: recunoașterea, nepedepsirea, enervarea produsă de credința că roată era a sa și aplicându-i art. 92. la pedepsit cu 45 zile închisoare corecțională.

Turda, 15 Mai 1923.

Judecând apelurile declarate de procuror pentru achitarea acuzațiilor de sub acuzarea de crima leziunilor grave corporale care au cauzat moartea în baza art. 385. pl. 1. a pr. p. și pentru agravarea pedepsei, în ce privește delictul de violare de domiciliu; ca și apelurile apărătorului și acuzatului I. D. F. pentru nevinovăție totală.

Curtea de Apel din Cluj în ziua de 10 Octombrie 1923. sub No. P. 1249-6-1923. a pronunțat următoarea sentință:

Curtea de Apel anulează partea sentinței primei instanțe, referitoare la condamnarea acuzatului D. F. pentru cazul de nulitate de fond, prescris de al. 1. lit. a. art. 385. prp. și achită pe acuzat în baza al. 1. al art. 326. prp. de sub acuzarea crimei de violare de domiciliu.

Curtea de altcum, menține părțile apelate ale sentinței primei instanțe; iar potrivit art. 48. prp. cheltuielile penale cad în sarcina Statului.

Curtea a motivat respingerea apelului procurorului în ce privește nevinovăția acuzatului I. (pentru cel al doilea procuror general și-a retras apelul în instanță) înșusindu-și argumentele din motivarea sentinței tribunalului de prima instanță, de oarece actul medico-legal în concluzii nu stabilește legătura causală între lezuni și moartea victimei.

În ce privește achitarea acuzatului I. de delictul violare de domiciliu prin admiterea apelului acestuia și al apărătorului contra sentinței condamnatorii și prin anularea holărării apelate a tribunalului, Curtea își motivează sentința pe faptul că așa cum s'a petrecut infracțiunea, aceasta nu întrunește în drept unul dintre elementele esențiale prevăzute de art. 330 C. p., anume acela că infractorul să fi intrat pe nedrept în domiciliul vătămatului, dar pentru a și găsi un obiect, care în aparținerea fiind proprietatea sa și care-i fusese confiscat de valamat în scop de șantaj în sensul art. 350. c. p.

Adnotare. Chestiunea de drept penal rezolvată unanim în mod negativ de tribunal și Curtea de Apel prin sentințele ce publicăm mai sus, ca și considerarea de către Curte că nu întrunește elementele infracțiunii violare de domiciliu, fapta aceluia care sub un pretext oarecare se introduce în mod violent în locuința altuia, părere exclusivă a Curții; acestea merită o discuție mai largă:

1. Nu mă'npac nici cu soluția la fel pe care au dat-o ambele instanțe penale, holărând că conform codului penal în vigoare în Ardeal nu poate fi declarat vinovat pentru crima de leziuni corporale grave, infractorul care printr-o vătămare oarecare exercitată asupra victimei îi grăbește moartea, chiar dacă această moarte e produsă și de alte pricină.

2. Și nu sunt nici de părerea Curții de Apel când interpretează în sensul arătat mai sus, elementele componente ale infracțiunii violare de domiciliu cuprins în definiția art. 330. C. p. în vigoare în Ardeal.

Să examinăm pe rând ambele chestiuni atât în fapt cât și în drept, pentru a vedea soluțiunile în lumina doctrinei și jurisprudențelor stabile în practică:

I. În fapt rămâne necontrazis. că acuzatul D. F. a îmbrâncit, a împins cu putere victima, care căzând a murit aproape imediat (recunoașterea acuzatului și martorii St. B. și soțul și I. F. ca și actul medico-legal).

a) Calea aceasta de fapt intră fără discuție conform codului penal maghiar și francez art. 301 C.

p. m. și 309 c. p. fr. printre așa numitele leziuni corporale (coups & blessures) care constituie se fără contradicție mijloace de vătămare a corpului și sănătății cuiva. Tocmai pentru a se curma discuția doctrinară urmată mai ales în Franța, marele jurisonst Csemegei, autorul codului penal maghiar a redactat art. 301 fără a specifica prin anume cuvinte mijloacele de atac, mumiindu-le prin cuvântul „vătămă corpul sau sănătatea cuiva“, a înțeles adică ori ce cale de fapt care ar.... etc. produce efecte fizice sau psihice.

Iată cum se exprimă Csemegei în expunerea de motive a codului penal pag. 198, art 290 din proiect:

„Sunt legi care amintesc și de felul și genul atacului. Dacă codul penal francez vorbește de loviri și răniri, iar acești doi factori în alt articol sunt întregiți cu vătămarea sănătății cu otrăvă sau alte lucruri vătămătoare etc. Această împărțire nu e justă pentru că nu cuprinde tot ce se poate întâmpla... trebuie să citești în F. Helle tot ce înseamnă cuvântul blessures și să vezi cât de nesuficiente sunt aceste expresiuni.“

„Cea mai mare greșală este că expresiunea loviri și răniri (vezi C. p. român art. 238 și celelalte) nu cuprinde efectele psihice produse în scopul leziunii corporale, prin mijloace exterioare. Acela care sperie un copil, dacă victima se îmbolăvește, este lovit de epilepsie, comite leziuni corporale, cu toate că nu sunt nici loviri și nici răniri. Cu alte cuvinte proiectul nostru, prin articolul astfel redactat cuprinde loviri și vătămare sănătății adică elementele fizice ale infracțiunii în sensul de toate căile de fapt prin care se vătămă sănătatea, factori ce se întregesc reciproc cuprinzând tot ce poate exprima cuvintele loviri și răniri“ (coups & blessures.)

II. Odată clarificată chestiunea că ne aflăm în fața unei leziuni (301 și 306 c. p.) să vedem dacă acuzatul este ori nu vinovat, i-se poate adică imputa moartea victimei aplicându-se art. 306 C. p.

Suntem de părere, că atât Tribunalul de prima instanță cât și Curtea de Apel greșesc, când susțin că nu este raport de la cauză la efect, în cazul de față și prin urmare acuzatul este vinovat de crima leziuni cauzatoare de moarte.

a) Intențiunea acuzatului — zice tribunalul — n'a fost să ucidă victima, deci nu e o infracțiune, lipsind unul dintre elementele constitutive.

Toată teoria din motivele tribunalului — proprie sau împrumutată — nu se poate susține nici doctrinar și nici ca practică jurisprudențială penală în dreptul maghiar, în vigoare în Ardeal. Interpretarea poate fi exactă conform codului penal român pentru motivul, că în timp ce codul penal francez din 1810 a fost modificat ulterior înlocuindu-se expresiunile „coups et blessures“ prin cuvintele „voie de fait“ adică ori ce fel de cai de fapt, vătămare... codul penal român păstrează traducere vechiul cod penal fran-

cez din 1810 cum spuneam și după cum se constată din modul cum este redactat art. 241 c. p. r. care spune:

Dacă rănirile sau lovirile voluntare au cauzat moartea culpabilul se va pedepsi etc., contrar alică art. 301 recte 306 c. penal în vigoare în Ardeal de care ne ocupăm. Conform acestui cod voința de a lovi, intenția de a întrebuiți violență contra cuiva noște totdeauna în momentul aplicării. Când cineva are intenția de a ucide avem aface ou omor sau asasinat, iar când e vorba de lovire, intenția se confundă, e totdeauna cuprinsă în voința agresivă de a lovi și naște din firea agresivă a infractorului.

O a doua greșală a tribunalului și a Curții în speța ce discutăm este mai ales când ambele instanțe lăgăduesc legătura causală între leziunea (imbrânceană) săvârșită de acuzat și consecința adică moartea victimei. Tribunalul argumentează că acuzatul nu poate fi ținut responsabil, decât de cea ce a prevăzut sau a putut să prevadă. Cu alte cuvinte moartea survenită victimei n'ar fi o cauză directă a violenței exercitate de el asupra victimei, ci un accident de care, el, acuzatul nu poate fi făcut responsabil.

Curtea de Apel zice că deoarece medicul în actul medico-legal nu precizează, că leziuni pe suprafața corpului sau interne ale victimei pe care nu le-a constatat, au produs moartea, nu ei legătură causală între lovire și moartea victimei, decât acuzatul e nevinovat.

Eronate mi se par ambele argumente și nejuridice:

Legătura causală este între imbrânceană și moartea victimei, pentru că deși vătămatal era bolnav toluși n'a murit de cât imediat după agresiune, care a grăbit astfel moartea victimei.

Cum s'ar putea răspunde întrebării: dacă victima n'ar fi fost imbrâncită, adică nu ar fi fost violentată de acuzatul D. F. murea? Se poate zice că nu e vre'o legătură causală între imbrânceană și moartea sau grăbirea morții victimei?

Actul medico-legal conchide:

Cu probabilitate se poate presupune că moartea victimei a fost produsă prin oboșală cauzată de eforturile fizice prin încetarea subită a funcționării și mai cu seamă a cordului și după ce medicul legist constată că aproape toate organele interne: cordul, aorta, plămânii, rinichii etc. prezentau simptomele unei boli cronice fiind alterate patologic (vătămatal era bolnav intern) adaugă că în provocarea morții a putut juca un rol oarecare: hârțuiala, sforțarea fizică etc. adică tocmai imbrânceană urmată de căderea victimei cu fața în jos.

Dar ce putea afirma un om de știință într'un act concret, decât aceia ce a constatat la autopsie prin simțurile sale și anume:

1. Moartea victimei, (fapt concret).

2. Leziunea organelor interne ruinate de boală și încetarea bătăii cordului în urma faptului concret imbrânceană, care a grăbit moartea fie măcar cu câteva ceasuri.

Aceasta ne ajunge și legătura causală din aceste date o stabilim noi juriștii prin datele științifice juridice, doctrinale și jurisprudențiale.

Iată câteva extrase pentru documentare:

Curia maghiară într'o speță similară (vezi colecția Deciziunelor V.XVII. pag. 27) spune:

„Prin expresiunile a cauzat moartea „a omorât“ „s'a produs moartea“ nu se înțelege după codul penal că influența vătămătoare efectuată asupra corpului să fie necondițional producătoare de moarte, adică așa numita, letalitas absoluta și nici letalitas în abstracto, adică, că moartea să se producă în ori ce caz ori cât de tare ar fi organismul omenesc.“

„Cauzarea morții își are ființă potrivit codului penal și atunci când leziunea a devenit mortală, numai în urma unei structuri speciale a corpului sau a slăbiciunii lui sau din faptul că vre'un organ sau în genere starea sănătății era înrăutățită (let. rel.)“

„Deasemenea dacă moartea s'ar fi putut împiedica prin ajutorul medical sau prin împiedicare sau prin înlăturare intervalului dintre leziune și moarte (let. in conc.) iar ajutorul medical neintervenind sau medicamentele întrebuițându-se în mod greșit sau neeficace, moartea n'a putut fi împiedicată.,,

„In toate aceste cazuri rezultatul nu s'ar fi alins fără leziune. Deci leziunea a fost cea forță motrice eficace, care a produs moartea prin schimbarea produsă în organism și prin consecințele acesteia a grăbit-o etc.“

Fayer. Dr. penal V. II pag. 216.

„Nu se cere în cazul unei leziuni cauzătoare de moarte, ca moartea să se producă direct din voința sau nebagarea de seamă a infractorului.

E destul ca moartea să se fi produs din întâmplare.“

— „A fost pedepsit infractorul care violentind victima aceasta a murit pentru că oasele capului erau slabe, din pricina unei operații anterioare prin trepanație.“

— „Cineva a produs victimei o leziune, dar victima fiind foarte bolnavă, a murit din cauza boalei (Jurispr. pag. 233.) Németh și Steiner. (Dr. penal maghiar, pag. 299. Jurispr. Hol. N. X. 131, XIII, 219. Curia).“

I. O leziune care precipită moartea, cade sub prevederile art. 306 c. p. chiar dacă această leziune n'a fost mortală.

„II. O leziune foarte mică, care numai în urma boalei a provocat moartea, cade sub prevederile art. 306 c. p.“

(Vezi hot. Curiei XXXIII. 26 denle XXXVIII. 109 C.)

Edvi Illés, Dr. penal magh. V. II. pag. 626.

„Cel ce a îmbrâncit pe lezat și aceasta i-a cauzat moartea, Curia l-a pedepsit conform art. 306 C. p. (XI. 139. C. XIII. 135. C).“

„Din punct de vedere al cauzalității se amintește că chiar dacă leziunea numai precipită moartea fără ca în realitate să fi fost mortală, ea cade sub sancțiunea art. 306 C. p. (R. T. X. 131, XIII. 219 C).“

Heil (B. T. XXXVIII. 7.) amintește cazul când leziunile cauzate unui grav bolnav, care de altfel s'ar fi vindecat sub 20 zile, dar din pricina bolei vătămatului i-au procedat moartea, au căzut sub sancțiunea art. 306 C. p. et. etc.“

Pe aceste date doctrinale și de practică jurisprudențială în aplicarea art. 306 C. p. în vigoare în Ardeal, fără a mai pune la contribuție doctrina și jurisprudența penală franceză la fel, rămânem la părerea opusă tribunalului Turda și Curții de Apel Cluj, că acuzatul D. E. este vinovat pentru crima leziuni corporale grave conform art. 306 C. p.

II. Nu mă'npac nici cu părerea Curții de Apel și sunt pentru respingerea apelului și menținerea sentinței apelate a tribunalului, în sensul că acuzatul D. E. este vinovat conform art. 330 C. p.

Deoarece în fapt este bine constatat că acuzatul a venit la domiciliul vătămatului, a rupt lăcătul dela ușă covăliei, fără voia proprietarului și fără alt drept decât acel samovolnic.

Curtea este de părerea, că întrucât acuzatul s'a introdus cu violența în domiciliul vătămatului cu drept adică spre a-și lua un obiect o roată, ce era proprietatea lui, fapta astfel săvârșită nu intru-nește unul dintre elementele cerute de art. 330 c. p. care definește infracțiunea: *Acela care pe nedrept prin violență etc. . . .*

Nimic mai eronat socotesc și mai anti-juridic, decât această interpretare dată acestui text:

— Legea pedepsește violarea domiciliului, pentru pericolul public și privat, pentru a preîntâmpina perturbarea ordinii sociale.

Când legiuitorul a înscris în fruntea art. 330 C. p. cuvântul pe *nedrept*, a înțeles *legal*, cu *forme sau calitate legală*, spre pildă un ofițer judiciar: procuror, judecător de instrucție, portărei care însoțesc pe infractor în executarea unei hotărâri judecătorești definitive, unui ordin legal.

Nu e legal, nu e deci drept în sensul acestui articol 330 C. p. cea ce crede infractorul. În speță exista un litigiu civil între neresor și vătămat. Acest litigiu nu era tranșat pe cale judecătorească. Deci pe *nedrept* acuzatul s'a introdus prin efracție în locuința încuiator a vătămatului.

Își poate oricine închipui la ce rezultat ar duce în practică o astfel de interpretare când oricine pretextând că cutare obiect îi aparține, ar intra în do-

miciliul altuia, turburând liniștea casnică unde oricine face ce vrea și ce îi place, iar legea îi garantează dreptul să fie singur acasă la el.

Acuzatul ar fi procedat pe drept, adică legal, dacă s-ar fi adresat primăriei sau jândărmăriei și însoțit de reprezentanții acestor autorități în cazul cel mai bun ar fi pătruns în domiciliul.

Nu se poate susține nici așa ce crede Curtea de Apel că adică vătămatul ar fi confiscat roata infractorului în scop să-l oblige ai plăti cea ce-i datoră, să-l sancționeze în sensul art. 350 c. p. de oarece șantajul presupune rea voință, gând rău și ascuns, animus fraudendi, intenție dolosivă.

Ori, unde vede Curtea o astfel de voință pernicioasă, când vătămatul om sărac văzându-se sicanat și nedreptățit, a răspuns la o nedreptate flagrantă printr'o faptă, care conform datelor și sufletul lui cinstit era singură cu care a-l ajuta contra semavolnței a cărei obiect fusese.

V. M. D.

JURISPRUDENȚA STABILĂ

De

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

Complexul pentru Ardeal și Bucovina

Validare de testament. Document de escontenare. Renunțare la succesiune. Neadmiterea dovezilor noi în apel după vechea procedură din 1868. (Deciziunea No. 807—922).

Cauză succesorală. Cazurile în care există remediu, la forul al III-lea, în materie succesorală. Recurs inadmisibil. Legea XVI. din 1914 §. 124. (Deciziunea No. 889—922).

Contract de antichreză. Principiul de liberă apreciere a dovezilor. Audiere de martori. Stabilire defectuoasă a stării de fapt. Dizolvare. (Deciziunea No. 919/922).

Acțiune imobiliară. Contract verbal de vindere prin mandator. Refuzul proprietarului de a elibera act scris. Vânzare ulterioară a aceluiași imobil. Inserierea dreptului de proprietate în cartea funduară. Revendică carea primului cumpărător. Jurământ. Rea credință. Stabiliri corecte, ale instanței de fond. §. 1059, 1016, 1017, 1027 și 1028 c. civil austriac. §. 470 pr. civilă. (Deciziunea No. 923—922).

Secțiunea I. Bucovina

Denunțarea locațiunii. Motiv de reviziune nedezvoltat. §. 560 pr. civ. austriacă. Fiu cănătorii care pretinde locuință în casele mamei sale. Legitimitatea pretențiunii. Ordonanța ministerială din 26 Octombrie 1918 §. 7 cifra 5. (Deciziunea No. 865—922).

Creanță ipotecară. Acțiune pentru predarea unui act de radieră ipotecel. Competența instanțelor. §. 811, 83, 89, 104 din normele de jurisdicțiune. §. 1426. c. civ. austriac. Lipsa condițiilor stabilite de lege, pentru jurisdicțiunea următor extraordinar. Drepturile străinilor—§. 33 c. civil austriac. (Deciziunea No. 886—922).

Evacuare de imobil. Imobil devastat. Obiecte industriale. Omisiune de dovezi la prima instanță și în apel, la care însă partea a renunțat. Suplînirea lor prin alte dovezi. §. 402 și 503 al. al 2. pr. civ. austriacă.

Arendare §. 1091 c. civ. ordonanțele ministeriale din 26 Octombrie 1918. Retențiune. (Deciziunea No. 888—922).

Secțiunea III. Ardeal

Contencios administrativ. Subprefect îndepărtat din serviciu Incompetința Casajiei, ca contencios administrativ. (Deciziunea No. 703—922).

SECȚIUNEA I.

Decizia No. 807—922 Ardeal Dosar No. 1198—921

S'a luat în cercetare apelul prezentat de intimajii Ladislau Pap și consoții în contra sentinței Curții de Apel din Oradea-Mare No. P. I. 64—18/920. în procesul intentat de reclamanta Maria Gyisa născută Pop pentru validare de testament și succesiune.

După referatul Dlui Consilier Dr. I. Nemet, Curtea deliberând și examinând motivele din Apel în care intimajii cer continuarea probațiunii cu martori spre dovedirea împrejurării, că reclamanta și soțul ei s'ar fi lăudat, că după moartea lui Iosif Pap, ei au luat la sine documentul de escontare, dovada, pe care intimajii au invocat-o.

Având în vedere că acest proces s'a desbătut și se deliberează după procedura veche art. LIV din anul 1868 iar conform acestei legi dovezile noi în cursul apelului nu sunt admise, — și

Considerând, că tot în acest proces Curia din Budapesta prin sentința No. 2543/1913 a enunțat deja anterior, că acțiunea nu poate fi respinsă pe acel motiv, că reclamanta escontentă fiind, ar fi renunțat la dreptul de succesiune după tatăl ei Iosif Pap.

Considerând, că astfel fiind chestiunea escontării și cedării fiind separate nu poate veni în considerare, urmează, că deci apelul este fără bază de drept.

Pentru aceste motive, în numele legii, înalta Curte aprobă sentința Curții de Apel din Oradea-Mare No. P. I. 64—18/1920 din motivele aduse într'ânsa, precum și din motivele mai sus expuse, iar spesele de apel pentru avocatul Dr. Victor Pap față de intimajii se stabilesc în suma de 252 lei.

Data și citită în sedință publică azi la 13 Septembrie 1922.

Decizia No. 889—922 Ardeal Dosar No. 1442—921

S'a luat în cercetare recursurile prezentate de Dr. Vasile Filipciuc primpretorul din Sighetul-Maramureșului, apoi de Alexandru Lazaru delegatul Ministerului de Finanțe, în fine de Dr. Iosif Rediuc avocatul Statului în reprezentanța Erariiului financiar în contra deciziunii tribunalului din Sighetul Maramureșului No. 1921 G. a 1090—14 în succesiunii rămasă în urma defunctului Simion Papp.

După referatul Dlui Consilier Dr. I. Nemet, Curtea deliberând și având în vedere deciziunea atacată a tribunalului ca for apelativ, din care rezultă, că schimbându-se deciziunea primei instanțe tribunalul n'a admis cererea introdusă pentru o nouă inventariere și prețuire a averilor rămase în urma decedatului Simion Papp.

Și considerând, că conform dispozițiilor §-ului 124, art. XVI din anul 1914 în cauze de succesiune în contra deciziunilor date de instanța apelativă numai în cazurile taxative expuse în acest paragraf are loc atac la forul al III-lea iar deciziunea atacată nu aparține acestor categorii de cazuri, prin urmare recursurile înaintate, ca inadmisibile n'au

putut fi luate în considerare.

Pentru aceste motive, în numele legii, înalta Curte respinge recursurile prezentate în contra deciziunii tribunalului ca for apelativ, de sub No. 1921 G. a. 1090/14.

Data și citită în sedință publică azi la 22 Septembrie 1922.

Decizia No. 919—922 Ardeal Dosar No. 643—621

S'a luat în cercetare cererea de reviziune prezentată de reclamanta văd. lui Adler Hercz contra sentinței tribunalului din Sighetul-Maramureșului Nr. c. a. 1923—8 1920 în procesele unificate și anume: în procesul intentat contra intimatului George Stejco pentru rezilierea contractului de arendă și în procesul intentat de reclamantul George Stejco în contra intimatei văd. lui Adler Hercz pentru invalidarea contractului de antichreză.

După referatul Dlui Consilier Dr. I. Nemet, Curtea deliberând, asupra motivelor din cererea de reviziune invocate pe baza § 534 proc. civ. în care susține reclamanta, că tribunalul ca for apelativ, fără a lua în considerare depunerile martorilor audiați și provocați de dânsa în mod greșit a stabilit starea de fapt și în baza aceleia cu violare de regulă de drept a pronunțat sentința atacată cu reviziune.

Având în vedere principiul de liberă apreciere a dovezilor, a cărui condițiune este însă, că convingerea instanței judecătorești să se determine pe bază și cu atenția luare în considerare a tuturor dovezilor și expunerilor din proces, să se menționeze apoi motivele referitoare la luarea în socotintă sau la întrelasarea dovezilor produse și administrate și în fine, că toate aceste s'a împlinit trebuie să apară în mod evident din însăși sentință.

Considerând, că tribunalul ca for apelativ n'a apreciat depunerile martorilor audiați în procesele unificate și mai ales le-a apreciat în legătură cu probele și dovezile dela dosarul anexat Nr. c. 1795—1919 — n'a luat în cumpănire actele expunerile părților, — nu s'a arătat în sentință nici motivele pentru care afară de depunerea lui Ioan Pap-Goman și Gavril Finis, — depunerile celorlalți martori a fost desconsiderate la deliberarea cauzei.

Astfel fiind starea de fapt stabilită în sentință în partea ce se referă la contractul de arendă și la contractul de antichreză este defectuoasă și ne completă și ca atare nu poate servi de bază la deliberarea procesului.

Din aceste motive, în numele legii înalta Curte disolvă sentința procedura tribunalului, ca for apelativ, pronunțată sub Nrul c. a. 1922—8/920 îndrumă instanța de apel, ca pe lângă citarea părților să continue dezbaterile cauzei de proces și să pronunțe sentință din nou dispunând și asupra suportării speșelor ivite în reviziune și stabilite pentru reclamantă în suma de 267 lei 40 bani.

Data și citită în sedință publică azi 20 Septembrie 1922.

Decizia No. 928—922 Ardeal Dosar No. 839—921

S'a luat în cercetare cererea de reviziune prezentată de intimatul I. Eugeniu Fejérvary, — apoi petiția de reviziune prezentat de intimajii III și V. Ioan Tegan și soția contra sentinței Curții de Apel din Cluj No. C. 527/36—1919 în procesul intentat de reclamantul Ioan Moldovan pentru proprietate de avere imobilă, — s'a prezentat în partea intimatului III. nu-

mai D-l avocat Eugen Apostolescu ca substituit al D-lui avocat Th. Voiculescu, în baza procurii aflată în dosar.

Celelalte părți lipsesc; După referatul D-lui Consilier D. I. Nemet s'a ascultat D-l avocat E. Apostolescu care a cerut admiterea reviziunii și cheltueli.

Curtea deliberând, asupra motivelor din cererile de reviziune invocate în baza § 534 pr. civ. în care susțin intimații, că Curtea de Apel cu violarea normelor de procedură și cu vătămarea regulilor de drept material a pronunțat sentința supusă reviziunii.

Văzând apoi și această sentință din care rezultă, că reclamantul în 25 Maiu 1917 prin contract verbal a cumpărat de 3000 cor. averea imobilă îndusă în cartea fund. a comunei Bethlen Keresztur, No. 9 dela administratorul economic a lui Eugeniu Tejervary, ca dela mandatarul acestui proprietar, mai târziu proprietarul n'a voit a elibera act înscris despre această cumpărare, — ci desconsiderând contractul valid încheiat ulterior în 2 Iulie 1917, tot acest imobil la vândut cu 6500 cor. lui Ioan Tegan și soția, — și dreptul de proprietate în baza contractului s'a și înscris în cartea fund. a Comunei Bethlen Keresztur No. 355 pe numele noilor cumpărători.

Curtea însă constatând valabilitatea vânzării anterioare adică din 25 Maiu 1917 și că despre această vânzare intimații III și IV. încă au avut cunoștință în consonanță cu sentința instanței prime a admis acțiunea reclamantului introdusă pentru adjudecarea dreptului de proprietate asupra imobilului din litigiu în favoarea lui ca primul cumpărător.

Intimatul I. deconsideră această sentință și accentuează, că sa violat dispozițiunea din § 465. prin aceea, că nu s'a suspendat procedura, deși intimatul I. în decursul procedurii a reposat și părțile în apel au cerut suspendarea procedurii, — apoi contrar normelor de procedură s'a admis în scop de dovedire reclamantul la jurământ, deși afară de depunerea soției sale nici o dovadă nu există întru susținerea afirmațiunilor sale expuse în proces, mai departe nu s'a ordonat o nouă expertiză spre a dovedi aceia esențială împrejurare, că imobilul în epoca afirmativei vânzării încă a valorat mai mult ca dublul prețului fixat în suma de 3000 cor. și în fine a violat Curtea, dispozițiunea § 270 cor. pr. civ. întrucât nu a luat în considerare și nu a cumpănit în mod înconștincios conținutul pertractării și a dovedirii, și în consecință cu violarea de drept a stabilit starea faptică.

Iar intimații III și IV. atacă sentința pe acel motiv, că dânșii ascultați fiind în proces ca martori, n'au mai putut fi ulterior chemați în proces ca părți litigante, apoi Curtea a desconsiderat dispozițiunile §§ 1088, 1016, 1017, 1027 și 1028 ai codului civil austriac, în baza cărora actul încheiat prin mandator este nul, dacă depășește limitele autorizării cu contractul încheiat la 2 Iulie 1917 la transmis intimaților III și IV. și fiindcă dreptul de proprietate prețins de reclamant asupra acestui imobil numai în mod unitar se putea delibera și judeca — în sensul § 189 din proc. civ. reclamantul până la încheierea debaterilor verbale a putut estinde acțiunea și asupra intimaților III și IV. fiind tot una dacă dânșii anterior fusese ascultați ca martori tot în acest proces.

Considerând, că intimatul II. Albert Dascal, după cum bine a constatat Curtea de Apel, în baza autorizării primite dela proprietarul Eugen Tejervary a

vândut imobilul din litigiu reclamantului, Ioan Moldovan, prin urmare despre o depășire a autorizării nici vorbă nu poate fi, și așa nici dispozițiunile §§ lor citați în reviziune în cazul prezent nu pot fi aplicate.

Considerând, că Curtea de Apel în sentința atacată a arătat și a expus în mod corespunzător motivele în baza cărora a purces, admitând, pe reclamant la jurământ și totdeodată ne ordonând o nouă expertiză și în această privință nici o violare de drept nu se poate observa, astfel expunerile din reviziune referitoare la aceste chestii nu au bază de drept.

Curtea în contrazicere cu scriptele dela dosar și cu dovezile a constatat în toată direcțiunea starea de fapt, — anume n'a luat în considerare depunerile martorilor audiați în cursul apelului din care evident reese că un imobil și a fost vândut în luna Maiu 1917 reclamantului în urmă să fie vândut la licitație voluntară defipți pe 27 Iunie.

Apoi s'a stabilit că intimatul II. a fost autorizat cu vinderea imobilului deși în cursul procesului în această privință dovezi nu s'au produs.

În fine deși s'a constatat că reclamantul nu sta în raport juridic cu intimații III și IV. apoi că vânzarea n'a putut fi perfectă nici pentru că n'a fost înlelegere asupra posesiunii și asupra sarcinilor, cu toate aceste a stabilit Curtea, că intimații II și III. au avut cunoștință despre cumpărarea primă, deci cu rea credință a cumpărat imobilul.

Considerând, că intimatul I. Eugen Tejervary în cursul procesului a fost reprezentat prin avocat, dispozițiunea § 465, pr. civ. în caz nu are aplicare, și Curtea în baza § 470 pr. civ. a purces corect, când n'a admis rugarea nemotivată a părților înaintată pentru suspendarea procedurii, mai ales fiind acesta și un drept discrețional al instanței de apel.

Considerând că intimatul I. Eugen Tejervary imobilul din litigiu că și așa nu pot fi luate în socoțiună.

Considerând, că în fine, Curtea de Apel în operațiunea sa de apreciere și cumpenire a avut în vedere rezultatul întreg materialului de probațiune, și a dovezilor administrative în proces, astfel a ponderat și depunerile martorilor ascultați în cursul apelului în legătură cu depunerile celorlalți martori și cu circumstanțele din proces și în baza aceasta acceptând sentința și motivarea primei instanțe a constatat starea de fapt, că intimatul II. Albert Dascal a fost autorizat nu numai cu conducerea tratativelor ci și cu perfectuarea vânzării imobilului litigiu, și că în limitele acestei autorizării a și vândut în 27 Maiu 1917 imobilul lui Ioan Moldovan cu 3000 cor. — a stabilit apoi și acel preț că intimații Ioan Tojan și soția a știut de această vânzare, cu toate aceste în 2 Iulie 1917, l-au cumpărat și l-au transcris pe numele lor, și n'a violat dar Curtea nici o regulă de drept atunci când în baza acestei stări de fapt e admis acțiunea reclamantului.

Considerând că celelalte afirmațiuni din cererile de reviziune parte fiind în contrarietate cu starea de fapt exact stabilită, — parte fiind fără importanță la deliberarea cauzei, n'a putut fi luate în considerare, astfel și cererile de reviziune sunt nebazate.

Din aceste motive, în numele legii.

Înalta Curte nu admite cererile de reviziune înaintate de intimații I. Eugen Tejervary și III și IV.

Ioan Tegan și soția, contra sentinței Curții de Apel din Cluj No. C. 527/36—919.

Data și citită în ședință publică azi la 29 Septembrie 1922.

Decizia No. 865—922. Bucovina Dosar No. 1073—21

În procesul lui Dr. Solomon Gerschl avocat la Cernăuți și administrator al imobilului situat în Cernăuți, strada Ștefan cel Mare No. 48 în contra pârâtului Leon Blum comerciant la Cernăuți pentru denunțarea locuinței.

S'a luat în cercelare reviziunea pârâtului în contra deciziei tribunalului Cernăuți ca instanță de apel din 24 Aprilie 1921 Bc. IV. 144/2—21 confirmătoare sentința judecătorei Cernăuți din 2 Decembrie 1920, C. II. 1137/18—19 prin care denunțarea judiciară s'a menținut în vigoare.

După referatul dlui consilier dr. E. Mandicevski

Curtea deliberând și asupra motivelor de reviziune invocate conform §-ului 503 cifra 2 și 4 din proc. civ. și anume:

a) Asupra motivului întâi susținându-se defecțuozitatea procedurii în apel, din cauza, că instanța de apel n'a înlăturat defectele procedurii întâi, arătate în apel.

Considerând, că conform cu dispozițiunea §-lui 506, proc. civ. scrisul de reviziune trebuie să conțină susținerile de fapt și mijloacele de dovadă prin care să fie stabilit adevărul motivului de reviziune arătat în §-ul 503, cifra 2 proc. și că în cazul prezent reviziunea, dar la rândul său nici apelul nu indică anume fapte cari în instanța întâi ar fi rămas necercetate, nici anume dovezi a căror executare s'ar fi omis, iară simpla afirmațiune în apel, la care reviziunea se referă, că la instanța întâi urgența trebuinței proprii de locuință a coproprietarei Susana Holdel nu s'a dovedit pe deplin nici că menținându-se contractul de închiriere în vigoare acesta s'ar expune la pagube însemnate — nu poate să ajungă pentru a constitui o dezvoltare legală a motivului din §-ul 503, cifra 2 din proc. civ. de unde urmează, că acest motiv nu e legamente dezvoltat și deci nu se poate lua în seamă.

b) Asupra motivului al doilea dezvoltat în sensul greșitei aplicării a dispozițiunii §-ului 7, cifra 5 din ordonanța min. din 26 Octombrie 1918 No. 381 f. l. i.

Considerând, că fiind stabilit, că Dr. Ludovic Holdner, fiul, coproprietarei Susana Holdel, pentru care aceasta prelinde locuința denunțată pârâtului s'a căsătorit în cursul procesului pentru aceasta pe motivul trebuinței proprii cu plin drept se poate prelinde o locuință în casele mamei sale.

Considerând, că luând în seamă constatările în fapt, că pentru dl Ludovic Holdner cu familia în casele mamei sale situate în strada 11 Noiembrie nu este loc, și că dânsul evident chier din această cauză numai provizoriu s'a instalat în două camere mobile câștigate prin subscriere, unde îl amenință evacuarea, contractul chiriașului principal fiind denunțat și procesul pentru menținerea denunțării în vigoare e în curs nici urgența trebuinței proprii nu se poate contesta.

Considerând mai departe, că pagubele econo-

mice ce le suferă dnul Ludovic Holder chiar și numai din cauză, că e necesită să se adăpostească împreună cu familia sa într'o locuință provizorie, care nu are dependențele necesare pentru o economic casnică sunt a se cunoaște ca însemnate în sensul dispozițiunii §-ului 7, cifra 5 din ord. min. menționată, în afară de împrejurarea, că locuirea în camere mobiliate în sine e mai costisitor și mai incomod, decât cea în casa proprie.

Considerând, că așa fiind instanțele inferioare cu plin drept au stabilit existența condițiilor legale ale §-ului 7, cifra 5 din ord. min. menționată.

De unde urmează, că o greșită aplicare a acestei dispozițiuni n'a avut loc, și că prin urmare reviziunea nefondată nu se poate admite.

Pentru aceste motive și fiindcă adversarul în reviziune cheltueli n'a cerut, deci o hotărâre în această privință nu are loc

Curtea decide în numele legii. Reviziunea nu se admite.

Data și citită în Camera de Consiliu azi la 19 Septembrie 1922.

Decizia No. 886—922. Bucovina Dosar No. 307—22

În procesul lui Iacob Schieber comerciant la Valra-Dornei reclamant reprezentat prin avocatul Dr. Heinrich Lupul din Suceava în contra pârâtei „Vadium und Kantionsanstalt r. G. m. b. H. in Prag“ reprezentată prin avocatul Dr. Meier Teich din Cernăuți, pentru predarea unui act de radiere de ipotecă înregistrate asupra imobilelor reclamantului.

S'a luat în cercelare recursul reclamantului în contra hotărârii Curței de Apel Cernăuți din 12 Octombrie 1921 Bc. 367/21/5, prin care schimbându-se sentința tribunalului Suceava, din 25 Aprilie 1921 Cg. I. 449/20/16, s'a admis excepțiunea în competenței tribunalului indicată de pârât și s'a declarat respingerea acțiunii.

După referatul D-lui consilier Dr. E. Mandicevski,

Curtea deliberând, asupra unicului motiv de recurs dezvoltat în sensul greșitei aplicării a legii când instanța a doua interpretând greșit clauza de competență din contract a aplicat în cazul de față dispozițiunea §-ului 104 din normele de jurisdicțiune, ceea ce contrar dispozițiunii contractului despre competența instanțelor:

Luând în seamă următoarele considerente.

Aliniatul al doilea al actului de credit ipotecar încheiat între părți la 1 Februarie 1910 conține următoarea dispozițiune (în traducere românească) „Toate plățile ce-mă obligă cu privire la creditul ce mi-s'a acordat, și toate obligațiunile privitoare la acest credit sunt a se împlini la casa creditoarei „Vadium und Kantionsanstalt“ în Praga, asemenea mă supun la sensul §-ului 88 al legii din 1 August 1895 No. 111 f. l. i. îndeosebi pentru acțiunile din acest credit jurisdicțiunii instanței după materie competențe din Praga.

Ori și cum s'ar face interpretarea acestei dispozițiuni din contract, destul de clară; logic nu se va putea ajunge la alt rezultat, decât că debitorul, adică reclamantul de astăzi dând această declarațiune acceptată de partea contrară, s'a obligat a face toate plățile privitoare la creditul primit cum și-a împlini

toate obligațiunile din acel credit la casa creditoarei „Vadium und Kantionsanstalt“ din Praga stabilindu-se așa Praga ca localitate pentru executarea obligațiunilor debitorului și că acesta, adică debitorul, s'a supus îndeosebi pentru acțiunile isvorâte din acel credit jurisdicțiunei instanțelor după materie compelinte din Praga.

O astfel de declarare de supunere sub jurisdicțiune a creditoarei, actul din 1 Februarie 1910 nu conține ea deci nici nu se poate subînțelege dispozițiunea menționată din contract, cum a făcut această Curte de Apel, dar de o asemenea declarare a creditoarei nici nu era nevoie, având dânsa domiciliul și deci forul ei general numai decât la Praga, deci ar fi fost de prisos pe lângă acel for general a stabili la Praga pentru aceleasi acțiuni un for special.

Cu această cad și toate celelalte motive ale Curții de Apel, în special, cele privitoare la aplicabilitatea la cazul de față a §-ului 104 din normele de jurisdicțiune, cum și părerea că această dispozițiune ar putea să stabilească ca un for exclusiv.

Cu toate aceste hotărîrea Curții de Apel în esență e exactă. Reclamantul care pretinde pentru acțiunea sa introdusă la Tribunalul din Suceava în contra unui pârât domiciliat la Praga, o jurisdicțiune după localitate extraordinară avea îndatorirea procesuală să dovedească condițiunile legale pentru jurisdicțiunea pretinsă.

În acțiune care atât după conținutul ei cât și după obiectul cererei ni-se prezintă ca o acțiune pentru obținerea actului de radiere de ipotecă înregistrate asupra imobilelor reclamantului, deci ca o acțiune din §-ul 1426 din cod. civ. reclamantul pretinde jurisdicțiunea instanțelor din Suceava pe baza dispozițiunilor §§-ilor 83 și 99 din norm. de jurisd. simplamente citate în acțiune și în scrisul pregătitor la No. 8 al actelor din dosar; dispozițiunea §-ului 83 din norm. de jurisd. privește un obiect de tot strein celui din procesul de față, adică forurile exclusive statorite pentru litigiile din contracte de locațiune (§. 83) din obligațiuni parțiale publice (§. 83 a) și din raporturile de asociațiune (§-ul 83 b) citarea §-ului 83 din norm. de jurisd. în instanța întâi s'a făcut deci evident eronat, în reviziune se citează în locul acelei dispozițiuni cea a §-ului 81 din norm. de jurisd. privitoare, cei drept, la litigiile pentru bunuri imobile. Dar acțiunea de față nu privește nici un drept real asupra unui imobil, nici degrevarea de un asemenea drept, cum o pretinde §-ul 81 din norm. de jurisd. ci mai ales în principal obținerea actului de radiere, deci un drept *personal* ce-l pretinde reclamantul după împlinirea contractului de împrumut, rămânând ca radierea dreptului de ipotecă să se facă chiar în baza actului de radiere cerut prin acțiune eventual în executarea sililă a sentinței de admilere, ce reclamantul o așteaptă.

Asemenea nu are loc dispozițiunea §-ului 91 din norm. de jurisd. care chiar după textul ei clar, stabilește un for special efectiv și accesorii fondului din §. 81. pentru anume cereri, când aceste sunt înfrunite cu acțiunile menționate în §-ul 81, din norm. de jurisd. Cum însă în prezent nu e cazul aplicațiunei §-ului 81, ce s'a arătat mai sus, nici de aplicarea dispozițiunei §-ului 91 din norm. de jurisd. nu poate fi vorba.

Rămâne deci încă forul averei invocat prin

citarea §-ului 99 din norm. de jurisd. Dară reclamantul în instanța întâi și nici ulterior n'a susținut că pârâta firmă, care având domiciliul la Praga ca instituțiune comercială străină, ar avea în interiorul țării oareșcare avere în afară de sumele depuse de reclamant la depozitul judiciar din Vatra-Dornei, sumele a căroră depunere în favoarea pârâtei deși s'a făcut de către reclamant fără rezervă de proprietate, totuși n'a fost acceptată ci mai ales în proces contestată de către partea pârâtă, aceste sume deci privind obiectul litigiului nu pot fi considerate ca o avere a pârâtului în sensul dispozițiunii §. 99 din norm. de jurisd.

Urmează din aceste deducțiuni juridice, că nefiind probate condițiunile stabilite de lege pentru jurisdicțiunea unui for extraordinar, reclamantul acțiunei nu poate introduce decât numai la instanța domiciliului pârâtei, care e totodată și forul general pentru cauza de față; nu e hotărîtor, că aceasta îl obligă pe reclamant a-și căuta dreptul său în străinătate, având conform cu §-ul 33. din cod. civ. străinii în general aceleași drepturi și obligațiuni civile ca și naționali, deci și pretențiunea la respectarea dreptului procesual de a nu fi chemat în justiție chiar și de către cetățenii români, decât numai în conformitate cu dispozițiunile legii.

Pentru aceste motive fiind recursul nefondat.

Curtea decide, recursul nu se admite.

Data și citită în Camera de Consiliu azi, la 22 Septembrie 1922.

Decizia No. 888-922 Bucovina Dosar No. 877-922

În procesul reclamante Bela Gartenlaub din Câmpu-Lung reprezentată prin avocatul Dr. I. Glücksmann din Câmpu-Lung în contra pârâtului Iacob Iargrau negustor din Cernăuși reprezentat prin avocatul Dr. Gingold din Cernăuși sub intervenția lui Valman Goldenblum din siret reprezentat prin avocatul Dr. Koppelman din siret pentru evacuarea unui imobil.

S'a luat în cercetare reviziunea pârâtului Iacob Iargrau și cea a intervenientului Kalman Goldenblum în contra deciziunei tribunolului Suceava ca instanță de apel din 22 Iulie 1921 Bc. III. 400-21 21 confirmătoare a sentinței judecătoreii Câmpu-Lung 22. Martie 1922 C. II. 262-21 18 prin care s'a menșiat mandatul de evacuare în vigoare.

După referatul D-lui Consilier Dr. E. Mandicevschi.

Curtea deliberând. I. asupra motivelor de reviziune invocate de pârât conform cu dispozițiunile §-ului 503 cifra 2. 3 și 3 din proc. civ. și anume.

a) asupra motivului întâi dezvoltat în sensul că instanțele inferioare n'au luat în seamă susținerile sale, că obiectul de locațiune atunci, când părțile au încheiat contractul a fost pe deplin devastat, că dânsul numai cu cheltueli de 40.000 coroane l'a pus în stare de putea fi întrebuințat și că omitând instanța de apel, dovadă prin mărtorul Steli Iargrau, propunerea făcută chiar în instanța întâi și reinolită în instanța a două, ambele instanțe au îngăduit ca să se strecore un defect esențial de procedură.

b) asupra motivului din §-ul 503 cifra 3 din proc. civ. civ. care nesusținându-se nici o contraziere a constăturilor în fapt cu acele dosar nu e

legalmente dezvoltat. deci nu se poate lua în seamă.

c) asupra motivului al treilea greșită fiind interpretarea contractului de locațiune ca contract de arendare căci moara și ferestrea situate aslăzi pe obiectul locațiunii au fost reedificate de către părât numai după ce contractul a fost încheiat, deci în timpul curgerii contractului, de unde ar urma calificarea juridică de contract de închiriere la care se aplică dispozițiunile ordonanței ministeriale din 26 Octombrie 1918 No. 381 f. l. i. în afară de aceste și contractul de arendare trebuia denunțat cu cel puțin 6 luni înainte de expirare, conform §-ului 567 cererea de evacuare era tardiv introdusă, deci a se respinge; n'a luat instanța de apel mai departe în seamă prelungirea contractului pe un termen nou de trei ani, nici dreptul de retențiune valorificat de intimat în vederea pretențiunii sale la restituirea celor 40.000 cor. investite în locațiune.

II. asupra reviziunii intervenientului motivată cu invocarea motivelor din §-ul 503 cifra 2 și 3 din proc. civ. în sensul greșitei aplicări, a legii, când instanța de apel interpretând ordonanța min. din 26 Octombrie 1918 No. 381 f. l. i. a găsit că acea ordonanță nu se aplică la contracte de arendare, ce n'a fost intenționat legiuitorului, din greșita aplicare a legii ar urma și defectuoșitatea procedurii în apel, fără ca acest motiv să fi dezvoltat în sensul §-ului 506 cifra 3 proc. civ.

Luând în seamă următoarele considerente.

Exact, că părâtul a chemat încă înaintea instanței întâi în dovedirea susținerilor sale și pe martorul Seli Jurgrau, dară dânsul în audiența din 9 Decembrie a renunțat la audierea acestui martor, care după o citare repetată nu s'a fost prezentat în justiție, dacă deci instanța întâi luând act de această renunțare a trecut la alte dovezi și apoi la hotărârea în cauză, omiterea dovezei la care partea a renunțat, pentru acea parte nu mai putea fi motiv just de atacare de apel, — de unde urmează, că și omiterea aceleiași dovezi în instanța de apel, asemenea nu poate constitui un defect esențial al procedurii apelative, care fiind limitată la dovezile aduse în instanța întâi, conform cu §-ul 402 P. c. nu permite nici aducerea din nou de altfel dovezi, la care partea în prima instanță a renunțat. În afară de aceasta faptele susținute de părți au fost prin celelalte dovezi administrate de instanța întâi în mod suficient dovedite așa încât de un defect esențial de procedură în sensul §-ului 503 cifra 2 pr. civ. nici vorbă nu poate să fie.

Însă și aprecierea juridică a cauzei în instanța de apel e de tot exactă.

Contractul încheiat între părți privea, chiar din punctul de vedere al reviziunii un teren dedicat industriei rurale, ce învedereat se cunoaște chiar din susținerea părâtului în reviziune, că obiectele industriale, adică moara și ferestrea cum și casa destinată ca locuință pentru morar, obiecte care au fost distruse în timpul războiului le-a reedificat cu un lux de cheltueli în suma de 40.000 cor. de unde logic se deduce, că destinațiunea aceluia teren n'a fost schimbată, ci mai ales păstrată, chiar pentru durata contractului care stând așa lucrurile, cu drept cuvânt a fost calificat ca contract de arendare conform dispozițiunii §-ului 1091 din codul civil.

La contracte de arendare însă ordonanța min.

din 26 Octombrie 1918 No. 382 f. l. i. nici ordonanțele și legile ulterioare de altfel nu se aplică privind acestea ocrotirea chiriașilor, adică locatarilor din contracte de închiriere, însemnând aceste ordonanțe resp. legi excepțiuni chiar temporale, într'un contract înaintea legii, ele nu se pot extinde nici la raportul de arendare similar celui de închiriere.

Exact a dezvoltat instanța de apel și motivele din care a respins obiecțiunea părâtului privitoare la introducerea în termen a cererii de evacuare, cum și valorificarea privilegiului de retențiune al căruia existență față de dispozițiunea clară a §-ului 1109 din codul civil cu plin drept s'a negat. În ce privește durata contractului, aceasta e neîndoelnic stabilită la 3 ani.

Urmează din aceste expuneri, că ambele reviziuni în întregime nefondate sunt a nu se admite.

Pentru aceste motive și fiindcă partea adversară cheltueli în reviziune n'a cerut, deci în această privință hotărârea nu are loc.

Curtea decide. În numele legii. Reviziunea părâtului cum și cea a intervenientului accesoriu nu se admit.

Data și citită în Camera de Consiliu azi la 22 Septembrie 1922.

Decizia No. 703—922

Ardeal

Dosar No. 4165—921

S'a luat în cercetare recursul făcut de Guilelm Serban în contra hotărârii No 13497—1921 a Direcției Generale din Cluj.

În lipsa părților care conform legii nu s'au citat. S'a ascultat raportul făcut în cauză de Dl. Consilier Dr. El. Balaș.

Vâzând că termenul este afișat conform legii. Deliberând. Asupra recursului făcut de Guilelm Serban.

Având în vedere că, recurentul cere să fie restabilit în postul său de subprefect al județului Rolnoc-Dobâca, din care, în urma hotărârii atacate a-fost scos.

Având în vedere însă că, legile în vigoare nu dau judecarea afacerilor de asemenea natură în competența cotenciosului administrativ.

Pentru aceste motive. Curtea. În numele legii. Respinge recursul ca inadmisibil.

Data în Camera de Consiliu azi 5 Aprilie 1922.

CONTROL

Birou de Asigurări și Reasigurare

CLUJ

Str. Regina Maria 34

Unificarea legislativă a României Mari *) Anteproiectul Codului Penal

Dispozițiuni preliminare
(Urmare)

§ 8. — Închisoarea polițienească

Art. 31. — Acei osândiți la închisoare polițienească se vor închide în vre una din casele de arest ce vor fi întocmite într'adins pentru aceasta.

Administrația penitenciară va îngriji prin regulamente, speciale la reglementarea muncii fie în aresturi, fie afară.

Regimul va fi foarte blând.

Femeile vor fi separate de bărbați.

§ 9. — Amenda polițienească

Art. 32. — Amenda se pronunță sau singură sau însoțită cu închisoare polițienească. La caz de insolvențabilitate a condamnatului, amenda se va înlocui cu închisoare a cărei durată se va determina de judecător, socotindu-se drept 50 lei o zi închisoare și care nu va putea depăși 2 luni închisoare.

§ 10. — Comunicarea cu deținutii

Art. 33. — Condamnații la muncă silnică, reclusiune, închisoare corecțională, precum și închisoare polițienească, vor fi liberi a comunica cu părinții, copiii, soțul, și cu celelalte rude mai de aproape; aceasta însă, numai conformându-se întru totul condițiilor prescrise de regulamentele speciale ale fiecărei închisori.

§ 11. — Despre durata pedepselor și imputarea detențiunii preventive

Art. 34. — Durata oricărei pedepse privative de libertate se socotește din ziua în care condamnatul este închis, pe baza condamnării devenite irevocabile (art. 23 c. p. l.).

În caz de detențiune preventivă, această detențiune va fi deplin drept dedusă din pedeapsa ce va fi pronunțată prin sentință sau deciziuni de condamnare, afară numai dacă judecătorul n'a ordonat printr'o dispozițiune specială și motivată că această imputare nu va avea loc sau că va avea loc numai în parte. În ce privește detențiunea coprinsă între data sentinței sau deciziei și momentul în care condamnarea devine irevocabilă ea va fi întotdeauna imputată în următoarele 2 cazuri:

1. Dacă condamnatul n'a atacat sentința sau deciziunea;

2. Dacă pedeapsa a fost redusă în urma apelului sau recursului său (art. 24 c. p. fr.).

Art. 35. — Când durata pedepselor este hotărâtă pe zile, luni sau ani, ziua se socotește de 24 ore, luna de 30 zile și anul de 365 zile.

Ziua din care începe pedeapsa și ziua în care încetează se vor ține în seamă osânditului ca zile depline.

§ 12. — Despre publicarea hotărârilor condamnatoare

Art. 36. — Toate hotărârile ce vor pronunța pedeapsa la muncă silnică pe toată viața sau pe timp

mărginit, la reclusiune, la detențiune, la degradațiune civică, se vor publica în extract, se vor afișa la orașul unde se va fi pronunțat hotărârea, în comuna locului unde s'a comis crima, la locul unde se va executa pedeapsa și la locul domiciliului condamnatului.

§ 13. — Executarea pedepselor pecuniare

Art. 37. — Pedeapsa pecuniară, adică amenda, nu va putea fi executată asupra moștenirii condamnatului, decât în cazul când hotărârea de condamnare va fi devenit irevocabilă înaintea morții sale.

§ 14. — Restituțiuni și desdaunări

Art. 38. — Condamnatul, afară de restituirea lucrurilor către partea vătămată, va putea fi osândit și la alte despăgubiri către partea civilă dacă aceasta o va cere. În acest caz, suma desdaunării se va determina de judecător, dacă nu este determinată chiar de lege.

Judecătorii însă nu vor putea, chiar prin consimțirea zisei părți, să încuviințeze întrebuintarea desdaunării sau a restituțiunii pentru orice alt sfârșit, chiar când ar fi vorba de vre o operă de utilitate publică.

În caz de concurența a amenzei cu despăgubirile pentru orice infracțiune, dacă bunurile condamnatului nu sunt îndestulătoare pentru plata acestora, se va da preferință despăgubirilor.

§ 15. — Despre confiscarea specială

Art. 39. — Judecătorii vor dispune prin hotărâre confiscarea:

1. Lucrurile produse prin crimă, delict sau contravențiune.

2. Lucrurile cari au servit sau cari au fost destinate spre a se comite vre-o infracțiune, dacă aceste lucruri vor fi ale autorului infracțiunii sau vreunui complice.

3. Scrierile, imaginile sau figurile cari ar prezenta elementele unei acțiuni condamnabile; pentru aceasta se va ordona în acelaș timp și distrucțiunea tuturor exemplarelor ce se vor fi găsit precum și a plachetelor, formatelor sau tiparelor cari vor fi destinate spre a le reproduce.

Confiscarea sau distrucțiunea vor fi parțiale, la caz când numai unele pasagii sau unele părți din plachete, formaturi sau tiparuri vor fi contrare legii.

4. Toate lucrurile făcute sau menținute în regulamentul polițienești.

Acestea în cazul când sunt vătămătoare sănătății publice, se vor distruge în total sau în parte.

§ 16. — Despre interdicțiunea de a se afla în anumite localități

Art. 40. — Judecătorul va putea adăta cu pronunțarea hotărârii de condamnare pentru crime sau delict să decidă, ca după executarea pedepsei, condam-

natul să nu se mai poată reîntoarce în locul unde a comis infracțiunea.

Termenul interdicțiunii va fi de la 5 la 10 ani.

În caz de abatere de la această dispozițiune, condamnatul va suferi pedeapsa închisorii corecționale de la 6 luni la un an.

§ 17. — *Despre suspendarea executării pedepselor privative de libertate*

Art. 41. — În cazul unei condamnări pentru infracțiuni pedepsite de lege cu cel puțin 2 ani închisoare și dacă condamnatul nu este recidivist, instanțele de fond, prin aceeași hotărâre condamnatoare, vor putea suspenda executarea pedepsei private de libertate, arătând motivele care justifică această suspendare.

Art. 42. — Acel care, în decurs de 5 ani, socotit de la data pronunțării hotărârii condamnatoare prin care s'a suspendat și executarea închisorii corecționale, va fi condamnat în mod irevocabil pentru un nou delict săvârșit în acest timp, în afară de pedepsele atrase de a doua infracțiune, va fi supus și la închisoarea primei pedepse de a cărei executare fusese scutit.

Această dispozițiune se va aplica și acelor condamnați pentru contravențiuni, dacă în curgere de 12 luni, socotite de la data pronunțării hotărârii condamnatoare prin care s'a suspendat și executarea închisorii polițienești, vor fi condamnați în mod irevocabil pentru o nouă contravențiune săvârșită în acest timp.

Art. 43. — Condamnatul va fi deasemenea supus la împlinirea pedepsei, dată după pronunțarea hotărârii condamnatoare prevăzută de art. 41, se va dovedi că nu putea fi scutit de executarea acestei pedepse, fiind recidivist.

Art. 44. — Toate decăderile interdicțiunii și incapacitățile penale legate de hotărârea condamnatoare prin care s'a suspendat și executarea pedepsei privative de libertate, vor fi considerate ca inexistente dacă infractorii n'au mai suferit nici o condamnățiune penală în timpul și în condițiunile stabilite de art. 42.

Art. 45. — După pronunțarea hotărârii condamnatoare prin care s'a suspendat și executarea pedepsei privative de libertate, judecătorul va fi dator a atrage atențiunea condamnatului asupra dispozițiunilor cuprinse în art. 42 și 44.

§ 18. — *Despre liberarea condiționată*

Art. 46. — Infractorii condamnați pentru crime sau delictе la o pedeapsă privată de libertate temporară, după ce au executat a treia parte din pedeapsă și dacă nu sunt recidivisti, vor putea cere tribunalului din județul unde își execută pedeapsa, să încuviințeze liberarea lor din închisoare, luându-și obligațiunea de a munci, fie în fabrici sau ateliere, fie la lucrările agricole sau la orice alte lucrări pe care ar fi în măsură de a le executa, ținând seamă de puterile și aptitudinile lor.

Art. 47. — Nu se va da curs unei petițiuni de liberare condiționată, dacă nu va fi însoțită de un raport al directorului penitenciarului, în care să se indice localitățile unde condamnatul ar putea să muncească și de o atestare de bună purtare în închisoare, sau de avizul dat în urma unor cercetări prealabile în acest scop de către parchetul din județul unde condamnatul își execută pedeapsa, ori al persoanelor însărcinate cu controlul și supravegherea închisorilor.

Art. 48. — În termen de zece zile cel târziu de la primirea cererilor cari întrunesc condițiunile impuse de art. 47, tribunalul va statua în camera de consiliu

asupra acestor cereri, luând în considerare și concluziunile scrise ale ministerului public.

Hotărârea va fi dată fără drept de apel, neputând fi atacată decât prin calea recursului, conform regulilor dreptului comun.

Art. 49. — Dacă tribunalul a respins cererea de liberare, condamnatul va putea înainta o nouă cerere după ce va fi executat jumătate din pedeapsa la care fusese osândit.

Art. 50. — În toate cazurile de liberare, tribunalul va arăta în hotărârea sa localitățile unde condamnatul va trebui să lucreze cât și acelea în care îi va fi interzis să își aibă locuința sau să se găsească.

Art. 51. — Dacă liberatul, înainte de ziua în care pedeapsa ar fi trebuit să înceteze prin executare completă, va săvârși o nouă faptă calificată crimă sau delict, pentru care va fi condamnat în mod irevocabil, sau dacă va fi găsit fie neexercitând vreo profesiune regulată, fie aflându-se în localitățile în care i s'a interzis să își aibă locuința ori să se găsească, sau atunci când fără just motiv va locui în alte localități decât acelea prevăzute prin hotărârea de liberare, în afară de pedepsele atrase de infracțiunea săvârșită în timpul liberării condiționate, va fi pedepsit cu închisoarea corecțională de la două luni până la un an și va fi supus la executarea pedepsei ce mai avea de împlinit.

Art. 52. — De îndată ce o hotărâre condamnatoare pentru crime sau delictе săvârșite în timpul liberării condiționate a rămas irevocabilă, instanța de fond care a pronunțat această ultima hotărâre, după ce va asculta în camera de consiliu pe condamnat și pe reprezentantul ministerului public, va face și aplicațiunea dispozițiunilor finale ale articolului precedent.

În toate celelalte cazuri prevăzute de art. 51, ofițerii de poliție judiciară vor duce imediat pe liberat înaintea procurorului respectiv, care va putea emite un mandat de arestare în forma arătată în codul de procedură penală, cuprinzând pe scurt faptele care impun revocarea liberării și menționând că mandatul este emis în virtutea acestui articol.

Mandatul de arestare nu va putea fi dat decât cel mult pentru 72 de ore, în care timp liberatul va fi trimis sub pază în fața tribunalului care i a acordat liberarea condiționată. Procurorul va dispune ca odată cu persoana arestată să se înainteze acestui tribunal și dosarul cuprinzând procesele verbale sau orice alte dovezi cari ar justifica revocarea liberării condiționate.

Art. 53. — După 24 de ore de la primirea dosarului, tribunalul care a acordat liberarea condiționată va statua în camera de consiliu asupra revocării acestei liberări ascultând atât pe învinuit sau apărătorul său cât și pe reprezentantul ministerului public.

În cazul când tribunalul, din cercetarea faptelor, va socoti că nu este locul a se revoca liberarea condiționată, va dispune ca arestatul să fie de îndată pus în libertate.

Hotărârea de revocare sau de menținere a liberării condiționate va fi dată în conformitate cu dispozițiunile art. 48, alin. 2.

§ 19. — *Dispozițiunile tranzitorii*

Art. 54. — Până la unificarea penitenciarelor în toată cuprinderea țării, pedepsele pronunțate după dispozițiunile acestui cod penal se vor executa în provinciile alipite, în penitenciarele sau instituțiunile corespun-

zătoare pedepselor aplicate, conform regulamentelor, normelor și sistemelor actualmente în vigoare.

TITLUL III.

Despre tentativa

Art. 55. — Tentativa de crimă, adică orice început de execuțiune a crimei de se va fi curmat din împrejurări cu totul neașteptate de voința autorului ei, se va pedepsi cu o pedeapsă de o treaptă mai jos decât aceea ce s'ar fi convenit de s'ar fi executat crima.

Crima săvârșită dar neisbutită, se va pedepsi cu minimum pedepsei ce s'ar fi convenit de s'ar fi executat crima.

Se socotește infracțiune săvârșită dar neisbutită, și atunci când ea nu și-a produs rezultatele din cauza defectelor sau insuficienței mijloacelor întrebuițate de infractor.

Când săvârșirea infracțiunii este absolut imposibilă, fie din cauza mijloacelor întrebuițate sau a neexistenței obiectului, ori când obiectul nu prezintă calitatea esențială pentru consumarea delictului pedeapsă va fi de la 2 luni la 6 luni și amenda de la 250—3000 lei.

Când pedeapsa va fi aceea a recluziunii, tentativa se va pedepsi cu închisoare corecționată de la 2 ani până la 5 ani.

Când pedeapsa va fi munca silnică pe toată viața, crima săvârșită, dar neisbutită, se va pedepsi cu maximum muncii silnice pe timp marginit.

Art. 56. — Tentativa de vreun delict sau contravenție adică orice început de execuțiune, care va fi curmat din împrejurări cu totul neașteptate de voința autorului, precum și delictul sau contravențiunea neisbutită, se vor pedepsi numai la întâmplările prevăzute prin vre o dispozițiune specială a legii.

TITLUL IV

Despre săvârșirea mai multor infracțiuni de către același persoană

§. 1. Infracțiunile concurente

Art. 57. — Când inculpatul va fi dat în judecată pentru mai multe infracțiuni identice prin elementele lor constitutive, calificate crime sau delict, se va aplica maximum pedepsei privative de libertate prevăzută de lege pentru aceste infracțiuni, la care se va adăuga încă o jumătate din acel maximum.

Dacă concursul are loc între mai multe infracțiuni calificate crime care nu sunt identice, se va aplica maximum pedepsei privative de libertate prevăzută de lege pentru crima cea mai gravă.

În cazul mai multor delict concurente cari diferă între ele prin elementele lor constitutive, se va aplica maximum închisorii pe care îl prevede legea pentru cel mai grav delict.

Judecătorul va putea, în cazurile prevăzute de alin. 2 și 3 ale acestui articol, să depășească maximum prevăzută de lege pentru crima sau delictul cel mai grav și să adăoge încă o treime din acel maximum.

Când concursul are loc între o crimă și unul sau mai multe delict, se va aplica maximum pedepsei privative de libertate pe care îl prevede legea pentru fapta calificată crimă.

Judecătorul va putea însă decide prin hotărârea de condamnare ca infractorul, după executarea pedepsei criminale timpoare, să fie supus și la închisoare corecțională, a cărei durată nu va depăși a cincina parte din maximum prevăzută de lege pentru delictul săvârșit sau

a celui mai grav delict, în cazul când infractorul s'a făcut vinovat de mai multe delict.

Dacă inculpatul va fi dat în judecată pentru mai multe crime și delict concurente, pedeapsa va fi fixată în conformitate cu dispozițiunile alin. 2 și 4 ale acestui articol, avându-se în vedere crimele concurente și fără a se mai face aplicațiunea alin. 6.

În toate cazurile prevăzute de aliniatele precedente și de articolele următoare privitoare la infracțiunile concurente, odată cu pedeapsa privativă de libertate se vor pronunța toate incapacitățile, decăderile și interdicțiunile stabilite de lege pentru fiecare crimă și delict în parte.

Pedepsele pecuniare atrase de crimele și delict concurente se vor totaliza.

În cazul când amenziile totalizate au fost transformate în închisoare din cauza insolvabilității infractorului, durata închisorii nu va fi mai mare de doi ani, dacă pentru toate crimele și delict concurente s'au pronunțat numai pedepse pecuniare; dacă însă amenziile au fost pronunțate împreună cu închisoarea, după executarea pedepsei privative de libertate și în caz de insolvabilitate, închisoarea care provine din transformarea amendei nu va putea trece niciodată peste un an. (Codul penal german § 62; codul penal japonez art. 47 și 48; codul penal ungar art. 105; codul penal belgian art. 40).

Art. 58. — În cazul concursului de contravențiuni, pedepsele aplicate pentru fiecare contravențiune se vor totaliza.

Pentru pedepsele privative de libertate, fie că ar fi pronunțate direct, fie că ar proveni din transformarea amendei în închisoare, totalizarea nu va putea depăși un an închisoare.

Art. 59. — Dacă inculpatul va fi dat în judecată pentru mai multe infracțiuni crime, delict și contravențiuni, i se va aplica, după regulile stabilite de art. 57, pedeapsa pentru crime și delict, la care se va adăoga pedeapsa pentru contravențiune.

În cazul mai multor contravențiuni concurente, pedeapsa ce se va adăoga va fi stabilită în conformitate cu dispozițiunile art. 58. (Codul penal italian art. 72; codul penal ungar art. 97.)

Art. 60. — Acel care prin una și aceeași faptă violează mai multe dispozițiuni ale legii, va fi pedepsit după dispozițiunea care prevede cea mai grea osândă. (Codul penal italian art. 78; codul penal german § 72; codul penal japonez art. 54; codul penal ungar art. 95; codul penal olandez art. 55; codul penal belgian art. 65; proiectul de revizuire codul penal francez art. 91.)

Art. 61. — Dispozițiunile art. 57, 58, 59 și după distincțiunile stabilite, se aplică și în cazul când, posterior unei condamnări irevocabile pentru una sau mai multe infracțiuni, condamnatul va fi dat în judecată pentru alte infracțiuni săvârșite înainte de pronunțarea hotărârii irevocabile de condamnare.

Dacă însă, fără a ține seamă de prevederile aliniatului precedent, infractorul a fost condamnat prin două sau mai multe hotărâri irevocabile pentru infracțiuni concurente, ministerul public sau condamnatul va putea cere de la instanța care a pronunțat ultima hotărâre irevocabilă sau care este chemată a judeca cea din urmă infracțiune nepedepsită încă, ca să pronunțe pedeapsa privativă de libertate pentru toate infracțiunile concurente în conformitate cu dispozițiunile articolelor precedente.

(Va urma.)

REGULAMENTUL

Legii pentru organizarea și unificarea Corpului de Avocați

Publicat în „Monitorul Oficial” din 17 Octombrie ac. Decret Regal No. 4619 din 12 Octombrie 1923

CAPITOLUL I.

Condițiuni de admisibilitate și exercițiu

Art. 1. — Pentru a fi admis în corpul avocaților și a exercita profesiunea de avocat se cer următoarele condițiuni:

a) A fi român sau cetățean român, fără deosebire de sex;

b) Etatea de 24 ani împliniți;

c) Titlul de doctor sau licențiat în drept al vreunei facultăți de drept în țară;

d) Un stagiu prealabil conform prescripțiilor legii;

e) Trecerea unui examen de admitere în corpul avocaților;

f) A nu fi într'unul din cazurile legale de necompatibilitate sau nedemnitate.

Art. 2. — Exercițiul profesiunii de avocat este incompatibil cu:

a) Profesiunea de comerciant, exercitată direct sau prin persoane interpuse;

b) Orice ocupațiune care atinge demnitate sau independența profesiunii de avocat;

c) Calitatea de militar în activitate, de notar public, monah, preot și orice altă demnitate ecleziastică;

d) Calitatea de profesor sub orice denumire, la orice școală publică, cu excepțiunea profesorilor de materii juridice și economice din învățământul secundar și superior;

e) Orice altă funcțiune retribuită de Stat, județ sau comună, afară de cele electivă intrucât aceste funcțiuni nu ating independența profesiunii de avocat și nu sunt supuse regimului unor alte autorități disciplinare de cât a corpului de avocați, avocații și șefii de contencios ai acestor instituțiuni, eum și de funcționarii Adunărilor legiuitoare.

Membrii în consiliile de administrație ale diferitelor instituțiuni de Stat sau particulare de asemenea nu intră în această incompatibilitate.

CAPITOLUL II

Despre stagiu și examen

SECȚIUNEA I

Stagiul

Art. 3. — Cererea de înscriere ca stagiar în corpul avocaților se va adresa decanatului respectiv și se va depune la secretariatul baroului însoțită de următoarele acte și de un duplicat al cererii care va fi înaintat Uniunii:

a) Extractul actului de naștere dovedind vârsta de 21 ani împliniți;

b) Certificat sau orice acte dovedind cetățenia română;

c) Diploma de studii în țară.

Pentru diplomele obținute în străinătate se va

face dovada aprobării echivalării lor conform legilor din România.

Art. 4. — Cererea de înscriere ca stagiar va indica domiciliul profesional și va fi susținută de doi avocați cari exercită în mod efectiv și cari vor certifica pe a lor răspundere, sub sancțiunea măsurilor disciplinare, moralitatea și garanțiile de demnitate profesională ale candidatului și ca domiciliul său este propriu pentru exercitiul profesiunii conform art. 51 din lege și 52 din regulament.

Dacă nici unul din avocații înscriși în tablou nu voiesc să susțină cererea de înscriere, ea se va adresa de candidat direct decanului, arătând împrejurările pentru cari nu este recomandată și consiliul va hotărî dacă o poate lua în cercetare.

Consiliul baroului delegă din sânul său ori dintre avocații baroului, pe cât posibil cei cari au fost decani sau membrii în consiliu, un raportor spre a face investigațiunile necesare asupra moralității și garanțiilor de demnitate profesională a celui care cere înscrierea. Candidatul e ținut procura raportorului toată indicațiunile utile. Aceste dispozițiuni se aplică dela data promulgării legii oricărei înscrieri.

Art. 5. — Cererea de înscriere se afișează la barou timp de 10 zile înăuntrul cărora oricine poate face opoziție la înscriere indicând motivele.

Opoziția se judecă de consiliului baroului.

Art. 6. — Dacă în cursul termenului de 10 zile nu s'a ivit nici o opoziție sau dacă opozițiile făcute s'au respins, consiliul, având în vedere raportul delegatului, dacă găsește că se întrunesc de candidat condițiunile legale, decide înscrierea pe tabloul stagiarelor corpului.

Art. 7. — Impotriva deciziei care respinge înscrierea în corpul stagiarelor candidatului va putea facea apel la consiliul de apel în termen de 15 zile dela pronunțarea deciziei în prezența candidatului sau dela comunicare prin scrisoare recomandată cu retur recepșia dacă e dată în lipsă.

Candidatul va putea face cerere directă către consiliul de apel dacă consiliul local refuză să înregistreze cererea sa de înscriere sau dacă nu s'a pronunțat în termen de 15 zile dela înregistrare.

Deciziunea de admitere poate fi apelată în acelaș termen de avocatul care a făcut opoziție.

Deciziunile consiliului de apel sunt definitive și executorii. Ele pot fi atacate cu recurs la consiliul superior de disciplină al avocaților.

Art. 8. — Candidații admiși la stagiu sunt dator să depună jurământul de stagiar conform art. 30 din lege și 34 din regulament.

Art. 9. — Stagiarii sunt înscriși pe un tablou al stagiarelor după data admiterilor și vor primi dela decanul căruși de identitate conform art. 33 din regulament.

Se va trimite Uniunii Avocaților din România copii depe deciziunile definitive de înscriere și depe duplicatele cererilor.

Art. 10. — Când numărul stagiilor la un barou e mai mare de 20, aceștia sunt împărșiți în secțiuni speciale prezidate de decan sau de un membru din consiliul baroului sau alt avocat delegat de consiliu.

Un avocat nu va putea prezida mai multe secțiuni.

Fiecare secțiune va avea un secretar desemnat de consiliul baroului dintre secretarii conferințelor sau în lipsă dintre stagiarii cari compun secțiunea.

Secțiunile se vor fi întrunite după convocarea președintelui de câte ori va fi necesar, cel puțin de două ori pe an. Aceste adunări au de scop a verifica dacă membrii secțiunilor posedă o cunoștință îndestulătoare a regulilor profesionale și a condițiilor de exercițiu ale profesiei de avocat.

Art. 11. — Prezența stagiilor la adunările secțiunilor e obligatorie. Absența nejustificată va atrage sancțiuni disciplinare.

Președintele secțiunii este dator a se pune la dispoziția stagiilor din secțiune pentru a-i ajuta în orice împrejurare cu sfatul și sprijinul său.

Art. 12. — Stagiarii pot fi autorizați a pleda în prima instanță în acțiunile supuse apelului, în virtutea unei delegațiuni a asistenței judiciare sau a avocatului pe lângă care își exercită stagiul.

Delegația poate fi scrisă sau verbală dată înaintea instanței.

Numai părțile interesate, mandatarii lor, avocații și stagiarii au dreptul să studieze dosarele în arhive, greșe și localurile instanțelor judecătorești.

Candidații de avocat din provinciile unite înscrși în tablou la 21 Februarie 1923, data când a intrat în vigoare legea, păstrează drepturile câștigate anterior, putând pleda la toate instanțele judecătorești ca și înainte de promulgarea legii.

Art. 13. — Consiliul baroului va mijloci reparalizarea și echitabila remunerare a stagiilor la birourile avocaților după o prealabilă înțelegere cu avocații respectivi pentru stagiarii cari nu s'au înțeles prin bună învoială cu vreunul din membrii baroului și vor cere mijlocirea consiliului.

În cazul când numărul stagiilor ar întrece numărul locurilor disponibile în birourile avocaților corpului, se va aviză la atașarea stagiilor supra-numerari pe lângă asistența judiciară și la înființarea de seminarii juridice pe lângă fiecare barou ținând seamă de vacantele ce s'ar ivi, spre a reparaliza supra-numerari în ordinea cronologică a înscrierii lor.

Stagiarii vor putea practica la instanțele judecătorești și parchete, cu salariu sau onorific, cel mult un an, care se va socoti în timpul de stagiul, autorizați fiind de decanul baroului.

Barourile respective vor ține în evidență pe stagiarii astfel repartizați și îi vor controla.

Art. 14. — Stagiarii mai sunt obligați:

a) A ține conferințe și a face lucrări de pregătire juridică după indicațiile decanului, delegatului său, președintelui secțiunii, cum și a asista la conferințele stagiului;

b) A da consultațiuni, a redacta acte, a studia dosarele, a face orice alte lucrări la biroul asistenței judiciare;

c) A pleda procesele persoanelor cărora li se vor fi acordat asistența judiciară;

d) A lua parte la întrunirile la cari sunt convocați.

Art. 15. — Prezența la conferințele stagiului va fi constatată prin apel nominal sau prin semnarea listei de prezență.

Scuzele vor putea fi admise de decan. El va putea asemenea acorda dispense pentru cauze grave.

Data conferințelor și ordinea de zi vor fi fixate de decan sau un consilier delegat.

Art. 16. — Programul conferințelor va cuprinde expuneri asupra unor chestiuni de drept sau profesionale și discuțiuni contradictorii asupra unor spețe fixate de decan sau de consilierul delegat.

Consiliul baroului va alege dintre stagiarii cari s'au distins, mai mulți secretari ai conferințelor cari vor avea îndatorirea să facă toate lucrările referitoare la conferințe sub conducerea decanului sau a consilierului delegat.

Art. 17. — Stagiul se suspendă pe timpul serviciului militar și al oricărui caz de forță majoră. Timpul anterior se socoteste pentru îndeplinirea stagiului.

Cazurile de forță majoră vor fi apreciate de consiliul baroului.

Art. 18. — Stagiul se întrerupe pe timpul anterior nu e socotit în cazul în care candidatul obține o funcțiune incompatibilă cu profesiunea sau nu-și exercita stagiul timp de un an. Stagiarii sunt obligați a comunica de îndată decanului cazurile în cari au obținut funcțiuni incompatibile cu profesiunea sub sancțiunea pedepselor disciplinare.

Decanul poate acorda concedii de boală sau de studiu stagiilor. Aceste concedii nu vor fi mai mari de 3 luni pe an și vor fi considerate ca suspendând stagiul.

SECȚIUNEA II

Examenul

Art. 19. — Pentru a fi admis la examen, stagiul va adresa o cerere scrisă decanului corpului de avocați pe lângă care a funcționat.

Pentru stagiarii cari întrunesc toate condițiile necesare admiterii la examen, decanul baroului respectiv va întocmi un raport motivat, care se va înainta comisiei de examinare, însoțit de actele justificative și anume:

a) Extractul de naștere;

b) Certificatul sau actele dovedind cetățenia;

c) Diploma de studii;

d) Certificatul decanului local atestând efectuarea stagiului.

Decanul va supune cererile stagiilor cari nu și-au îndeplinit obligațiunile prevăzute de art. 15 și 14 din lege, consiliului baroului pentru a decide, după ascultarea stagiului prelungirea stagiului, conform art. 9 din lege, sau admiterea stagiului la examen.

Deciziunile consiliului sunt definitive.

Decanul fiecărui corp de avocați întocmește tabele de stagiarii admiși la examen, putând să omită pe aceia cari nu întrunesc condițiunile legale pentru alte motive decât cele de mai sus.

Stagiul astfel omis de decan va putea adresa cerere de înscriere direct comisiei examinatoare, însoțind o de actele necesare sau de copiile lor legalizate și comisiunea se va pronunța după ce va asculta pe stagiul.

Dacă comisiunea admite cererea va examina de îndată pe candidat.

Art. 20. — Comisiunile de examinare sunt în număr de 5 și își au sediul în București, Iași, Cernăuți, Cluj și Oradea-Mare.

Circumscripțiile teritoriale ale comisiunilor de examinare cuprind: cea din București județele Munteniei, Olteniei și Dobrogei; cea din Iași județele Moldovei și Basarabiei; cea din Cernăuți județele Bucovinei; cea din Oradea-Mare județele Bihor, Satu-Mare, Maramaia, Arad, Timiș Torontal, Caraș Severin, și cea din Cluj județele Ardealului, Banatului, Crișanei și Maramureșului, afară de cele date în circumscripția comisiunii din Oradea-Mare.

Art. 21. — Decanii barourilor din orașele București, Iași, Cernăuți, Cluj și Oradea-Mare vor încunoștința la timp pe decanii facultăților de drept respectiv ca să delege câte un profesor și un supleant în comisiunea de examinare locală; de asemenea va încunoștința din timp și pe primul-președinte al Curții de apel locale ca să delege doi consilieri cu doi supleanți în aceeași comisiune, punându-le în vedere că desemnarea delegatului facultății de drept și a supleantului său se va face de consiliul facultății, aceea a magistraților de adunarea generală a Curții de apel, la începutul lunii Noemvrie a fiecărui an.

Art. 22. — Tot la începutul lunii Noemvrie a fiecărui an se vor desemna și cei doi delegați cu supleanții lor ai baroului dela sediul fiecărei comisii de examinare, de către adunarea generală a corpului respectiv convocată în acest scop, și cari delegați vor putea să nu fie membri în consiliul baroului.

Președintele comisiunii va fi cel mai în vârstă dintre membri, dacă nu va fi fost ales de comisiune.

Art. 23. — Decanul baroului din Iași va încunoștința Curtea de Apel din Chișinău, că în adunarea generală să desemneze un consilier și un supleant cari va înlocui pe unul din consilierii delegați de Curtea de Apel din Iași în comisiunea de examinare locală ori de câte ori această comisiune va avea de examinat candidați cu stagiul făcut în Basarabia.

Art. 24. — Comisiunea examinatoare înainte de începerea sesiunii va delega unul sau mai mulți din membrii săi spre a cerceta dacă fiecare candidat întrunește cerințele legale de admitere la examen.

Delegatul referă comisiunii, și dacă concluziunile sale sunt pentru respingere, comisiunea examinatoare va asculta pe candidați și va hotărâ.

Comisiunile de examinare în două sesiuni pe an, începând prima în Ianuarie și a doua în Iulie. Sesiunile durează până la terminarea examinării tuturor candidaților admiși la examen.

Comisiunile vor putea judeca în tot timpul anului chestiuni relative la înscrierea candidaților la examen, conform art. 20 din lege.

Art. 25. — Comisiunea liberează candidaților certificate de trecerea examenului de admitere în barou.

Candidații respinși de trei ori la examen nu mai pot fi admiși în corpul avocaților. Comisiunea examinatoare va comunica baroului respectiv și președintelui. Unuiuși timpul pentru care a prelungit durata stagiului candidaților respinși precum și numele candidaților respinși definitiv.

CAPITOLUL III

Despre înscrierea în corpul avocaților și despre tablou

Art. 26. — Candidatul care solicită înscrierea

în corpul avocaților va face o cerere în scris decanului în circumscripția cărui voește să și exercite profesiunea. Această cerere o va face în dublu exemplar, unul urmând să rămână în arhiva decanului și celălalt se va înainta și rămâne în arhiva Uniunii avocaților.

Această cerere va cuprinde:

- a) Numele, pronumele și domiciliul avocatului;
- b) Locul și data nașterii;
- c) Indicarea actelor cu cari fac dovada cetățeniei române;
- d) Indicarea diplomei și titlului academic în baza cărui solicită înscrierea în barou;
- e) Arătarea împrejurărilor sau titlurilor pe baza cărora cere înscrierea cu scutirea de stagiul sau examen;
- f) Declarațiunea expresă a candidatului, că nu este în vre-unul din cazurile de incomptabilitate prevăzută de art. 3 din lege;

g) Arătarea domiciliului profesional, adică orașul, strada și No. unde candidatul voește să și exercite profesiunea;

h) Declarațiunea a doi avocați cari susțin înscrierea candidatului și certifică pe a lor răspundere moralitatea și garanțiile de demnitate profesională acelui care cere înscrierea sau arătarea motivelor pentru cari candidatul nu a putut obține recomandarea celor doi avocați, în cazul când este nevoit a se adresa direct decanului conform art. 26 din lege.

Pe lângă cerere se vor alătura în original toate actele pe baza cărora candidatul cere înscrierea cum și copii simple certificate de dânsul de pe toate aceste acte, cari vor rămâne în dosarul decanului după liberarea originalelor.

Art. 27. — Un extras de pe această cerere cuprinzând indicațiunile dela literile a, b, c, d și e se va afișa în termen de cel mult trei zile dela înregistrarea cererii într-un loc vizibil din localul baroului, unde va stă afișat pe timp de 10 zile înălăuntrul, cărora oricine poate face opoziție la înscriere, indicând motivele și arătând cu precizie actele și împrejurările pe cari își bazează opozițiunea sa. În cazul când prin opozițiune se invoacă martori cari cunosc faptele imputabile candidatului, se vor indica în mod precis numele, profesiunea și domiciliul acestor martori.

Art. 28. — Tot în termen de 3 zile libere dela înregistrarea cererii de înscriere consiliul baroului sau decanul delegă pe unul din membrii săi sau dintre avocații baroului fost decan sau membru în consiliu spre a face investigațiunile necesare moralității și garanțiilor de demnitate profesională a celui care cere înscrierea și asupra domiciliului său profesional.

Art. 29. — Avocatul raportor va face toate cercelările pe cari le va crede necesare în scopul descoperirii adevărului, va putea audia martori, cerceta orice acte, etc. El va trebui să depună raportul său în termen de 15 zile dela expirarea termenului de opoziție. În concluziuni el va arăta părerea sa dacă cererea de înscriere trebuie să fie admisă sau respinsă.

(Va urma)

REGULAMENTUL

Legii pentru organizarea și unificarea Corpului de Advocați

Publicat în „Monitorul Oficial” din 17 Octombrie ac. Decret Regal No. 4619 din 12 Octombrie 1923

(Urmare)

Art. 30. — Opozițiunile făcute conform art. 41 se vor judeca înainte sau împreună cu cererea de înscriere de către consiliul baroului conform art. 82 și următorii din legea pentru organizarea corpului de avocați.

Dacă în cursul termenului de 10 zile nu s'a ivit nici o opozițiune, consiliul baroului ia în discuțiune cererea de înscriere și se pronunță asupra ei.

Art. 31. — Impotriva deciziei care respinge înscrierea în corpul avocaților, candidatul va putea face apel la consiliul de apel în termen de 15 zile dela pronunțarea deciziei în prezenta candidatului sau dela comunicare, scrisoare recomandată cu retur recepisă dacă e dată în lipsă.

Candidatul va putea face cerere directă către consiliul de apel dacă consiliul local refuză să înregistreze cererea sa de înscriere sau dacă nu s'a pronunțat asupra-i în termen de 15 zile dela înregistrarea raportului consilierului raportor.

Deciziile consiliului de apel sunt definitive și executorii.

Ele pot fi atacate cu recurs la consiliul superior de disciplină.

Art. 32. — Dacă decizia de admitere nu e apelată sau dacă apelul a fost judecat și respins, decanul corpului va comunica în copie decizia de înscriere consiliului general spre a se dispune eliberarea diplomei de avocat. Odată cu deciziunea de înscriere se va înainta consiliului general și duplicatul cererii de înscriere a candidatului, acte cari se vor păstra în arhiva consiliului general, formându-se dosar special pentru fiecare avocat în parte. La acest dosar se vor atașa toate lucrările ulterioare ale baroului local, fie ale consiliului general, referitoare la acel avocat, precum și deciziunile de aplicare a pedepselor disciplinare, cererilor de strămutare, etc.

Pentru formarea arhivei consiliului general și alcătuirea anuarului general al parourilor din țară, acestea vor fi obligate ca în termen de 6 luni dela constituirea consiliului general să-i înainteze pe formularele trimise de acest consiliu, pentru fiecare avocat regulat înscris în tablou, un extras din dosarul respectiv care să cuprindă:

- a) Numele și pronumale avocatului;
- b) Domiciliul profesional;
- c) Baroul în care este înscris;
- d) Locul și data nașterii;
- e) Indicarea diplomei sau titlului în baza căruia a fost înscris în barou;
- f) Data înscrierii în barou;
- g) Diferite transferări dintr'un barou într'altul sau întreruperea exercițiului profesiei prin vreo incompatibilitate oarecare;
- h) Pedepsele disciplinare aplicate avocatului până la zi.

Art. 33. — Diploma de avocat se liberează

de consiliul general și e semnată de președintele Uniunii avocaților și contrasemnată de decanul baroului local.

Președintele Uniunii, va verifica dacă sunt îndeplinite condițiunile legale de formă și fond în ce privește înscrierea. Dacă președintele va constata că nu sunt îndeplinite, va face recurs la consiliul superior de disciplină conform art. 28 din lege.

Nici o diploma nu se vor libera până ce în prealabil candidatul nu va dovedi plata taxelor și cotizațiunilor datorite conform art. 108 din lege.

Decanatele vor libera și stagiarilor și avocaților înscrși în tablou cărți de identitate.

Cartea de identitate va cuprinde numele, pronumele avocatului sau stagiului, fotografia, data de când figurează în barou, va fi semnată de decan și de titular.

În caz de retragere sau ștergere din corp, cartea de identitate se va retrage; în caz de suspendare cartea va fi depusă la secretariatul baroului pentru timpul suspendării.

Asemenea cărți se vor libera tuturor avocaților și stagiilor înscrși în tablou.

Comisiunea permanentă a Uniunii va stabili pentru toate barourile modelul cărții de identitate.

Art. 34. — Înainte de a începe exercițiul profesiei și după eliberarea diplomei avocatul este dator să presteze următorul jurământ:

„Jur a fi credincios Regelui, a observa cu sfialtenie Constituția și legile țării și a-mi exercita cu onoare și conștiință profesia de advocat.”

Jurământul se va depune înaintea plenului tribunalului dela sediul baroului sau înaintea plenului Curții de apel în orașele în cari sunt asemenea Curți în prezența decanului și a consiliului baroului.

Art. 35. — Dacă un avocat vrea să se transfere în alt barou, va face o cerere către decanul respectiv, care o va supune deliberării consiliului și în caz de admiterea ei va viza diploma de avocat comunicând admiterea cererii decanatului locului dela care s'a admis transferarea și consiliului general spre a face mutațiile cuvenite.

Cererea de transferare trebuie să fie însoțită de un certificat al baroului de origină care va putea fi cerut și din oficiu, atestând că solicitatorul nu a devenit nedemn sau incompatibil și e în curent cu plata cotizațiunilor.

Consiliul va verifica cu aceeași ocaziune dacă înscrierea precedentă este legal făcută.

CAPITOLUL IV.

Despre drepturile avocaților

Art. 36. — Advocați înscrși în tablou, au dreptul a reprezenta pe altul la autorități sau a pleda la orice instanță de judecată; civilă, militară, administrativă, financiară, arbitrală, disciplinară și de orice altă natură unde legile speciale nu ridică acest drept.

Dacă avocatul a fost înscris în urma facerii tabloului el va putea pleda în baza diplomei de avocat sau a cărții de identitate.

Art. 37. — Procura cu dreptul de a reprezenta în justiție și de a face orice acte cu caracter procedural sau judiciar, se poate da avocatului și sub semnătură privată de persoanele cari știu carte. Procura va purta numele și domiciliul mandatului; semnătura fiind certificată de avocat.

În virtutea unei atări procuri, dacă drepturile nu sunt limitate, avocatul va avea dreptul să introducă și să susțină acțiuni, să le modifice, să le restrângă, sau să le retragă, să uzeze sau să renunțe la orice cale de atac, să facă orice act de executare ordinară sau falimentară, să primească citațiuni, să ia cunoștință de termene, să facă orice declarații, să invoace mijloace de probe, să substituie alt avocat și în genere orice act cu caracter judiciar sau procedural, pentru care nu se cere prin vreun text de lege procură specială și autentică.

Declararea în ședință a unui avocat ca procurator trecută în jurnalul ședinței ține loc asemenea de procură.

Pentru neștiutorii de carte avocatul va putea face chiar și fără procură scrisă orice acte de procedură cari le-ar putea fi folositoare.

În instanță însă neștiutorii de carte nu pot fi reprezentați decât pe baza de procură autentică.

Retragerea mandatului dat unui avocat de către persoanele știutoare de carte, e opozibilă terților numai dacă are loc prin publicarea în Monitorul Oficial, iar pentru un litigiu în curs prin petiție către instanța investită cu judecata sau prin notificare făcută prin portărei, părții adverse.

Celelalte dispozițiuni cu privire la mandate rămân în vigoare.

Art. 38. — Actele cari se prezintă pentru autentificare sau legalizare la orice autoritate în localitățile unde nu sunt notari publici, trebuiesc a fi redactate de un avocat sau apărător, dacă partea nu este doctor sau licențiat în drept, ori în științele politice și administrative, sau dacă actul redactat de acesta este referitor la soția, ascendenții și descendenții săi.

Avocatul sau apărătorul va subscrie actul și va fi considerat ca scriitor al lui, conform art. 16 din legea pentru autentificarea actelor în provinciile unite în conformitate cu legile în vigoare. În localitățile unde nu profesază avocații sau apărătorii, partea se va putea adresa judecătorului ocolului rural sub privegherea căruia grefierul va redacta actul.

Actele și creanțele ce intervin în operațiunile băncilor populare, societăților cooperative și federațiilor nu intră în prevederile acestui articol.

Apărătorii nu pot redacta acte juridice decât la judecătorii de ocoate, în afară de actele de notariat pe cari le pot face și la tribunalul județului în care profesază.

Normele de drept din provinciile unite relativ la formalitățile testamentului rămân neatînse.

Art. 39. — Persoanele cari n'ar putea conveni cu un avocat asupra onorariului pentru redactarea unui act, unei acțiuni, unui apel, recurs, etc., se pot adresa decanului sau locșitorului său, care are dreptul să desemneze un avocat cu îndeplinirea acestui oficiu și să-i fixeze onorariul.

Avocatul desemnat e dator să se mulțumească

cu onorariul fixat de decan. Neîndeplinirea acestei însărcinări atrage pedepsirea disciplinară.

Dacă toți avocații dintr'o localitate se sindicalizează și cer onorarii prea mari pentru redactarea actelor, decanul va supune cazul consiliului baroului, care va putea deschide acțiune disciplinară și decide ca să se afișeze în localul instanțelor judecătorești un aviz în care să se spună că dacă justițiabilii nu se pot învoi cu avocații pentru redactarea actelor, au dreptul să se adreseze decanului, care va delega cu redactarea actului din oficiu, un avocat, fixându-i onorariul.

Art. 40. — În materie litigioasă, înaintea tribunalelor și Curților, petițiunile de intentarea acțiunilor și toate cererile pentru atacarea hotărârilor vor fi contrasemnate de avocat. Dacă acțiunea privește pe un doctor sau licențiat în drept, ori în științele politice și administrative, pe soția, ascendenții sau descendenții săi, petițiunile și cererile arătate mai sus pot fi contrasemnate de el.

În afară de aceasta din urmă dinștiințune, orice acțiune, opozițiuni, apeluri, recursuri, etc., semnate numai de părți, vor fi primite de instanțele competente și considerate ca valabile, dacă în termen de cel mult cinci zile libere dela depunere, vor fi contrasemnate și completate de avocat. În caz contrariu, asemenea petițiuni și cereri vor fi considerate nule.

Apărătorii nu pot contrasemna nici o petițiune de orice natură care ar întrece competența a judecătorilor de pace.

Se înțelege prin licențiat sau doctor în științele politice și administrative, absolventul unei școli de Stat echivalente cu facultățile de drept.

Termenul de contrasemnare a petițiunii de către un avocat, curge dela data înregistrării, indiferent dacă se depășește termenul în care trebuia depusă cererea.

Obligațiunea contrasemnării se referă la acțiunile civile sau comerciale de orice natură și la căile de atac ale acestora; ea nu se aplică în materie penală. Magistratul sau funcționarul judecătoresc, care primește un act de natură a fi contrasemnat conform legii de un avocat, este dator a menționa contrasemnarea sau lipsa ei, și în acest caz a atrage atențiunea petiționarului asupra necesității contrasemnării. În cazul în care contrasemnarea are loc în termenul de cinci zile, ea se va face pe cale de petițiune semnată și datată de avocat și adresată instanței la care a fost prealabil introdusă petițiunea nesemnată.

În această petițiune avocatul va putea rectifica erorile și completa omisiunile petițiunii inițiale cu efect retroactiv chiar dacă în cursul celor cinci zile va fi expirat termenul legal al introducerii petițiunii inițiale și completările se vor face după expirarea termenului.

Art. 41. — Pentru onorariile datorite conform convențiunii sau în lipsa ei, tariful întocmit de consiliul general, avocatul are dreptul a chema în judecată pe debitor înaintea instanțelor judecătorești ale domiciliului avocatului. Dacă avocatul a susținut în aceeaș cauză interesele comune ale mai multor clienți legați prin aceeaș convențiune, obligațiunea acestora de a achita onorariul e solidară.

Acțiunea se va judeca de urgență în camera de consiliu, fără drept de opoziție, la orice instanță și cu drept de apel în termen de 10 zile, împotriva

cărilor de judecată și de 15 zile împotriva sentințelor tribunalului. Acest termen va curge dela pronunțare pentru partea prezintă și dela comunicare pentru partea care a lipsit dela judecată. Recursul se va face în aceleași termene ca și apelul și se va judeca de urgență în camera de consiliu.

Înainte de intentarea acțiunilor de onorariu, avocatul are facultatea a se adresa decanului local, care citând părțile, va mijloci împăcarea lor.

Art. 42. — Avocatul pentru onorariul convenit va avea dreptul de privilegiu asupra sumei sau averii mobile consemnată sau intrată în patrimoniul clientului prin serviciile prestate de avocat dacă prezența sa este constatată prin scris.

Acest privilegiu va veni în rang imediat următor după privilegiul Statului, înaintea oricărei alte creanțe privilegiate.

Dacă suma de bani câștigată se află depusă la vre-o instanță sau este poprită, sau dacă s'a făcut vre-un sechestrul pentru asigurarea ei, suma nu se va putea elibera, proprierea sau sechestrul nu se vor putea desființa decât cu consimțământul avocatului, care a pledat procesul.

Dispozițiunile procedurate privitoare la garanțarea onorariilor rămân în vigoare.

Art. 43. — Convenția privitoare la onorariul stipulat între avocat și client va putea căpăta autenticitate prin depunerea în camera de consiliu de către client și avocat a unei declarațiuni scrise către președintele secțiunii la care e pendinte litigiul sau la care s'a pledat, dacă procesul este în curs la casajie, pentru actele de notariat la secțiunea respectivă.

Președintele sau locșiiitorul său va viza convenția și o va încredința spre conservare în cel mai strict secret greșierului.

Copii de pe convențiune se pot libera numai de președintele tribunalului sau Curții și numai dacă se va justifica necesitatea.

Avocatul care a depus la președintele tribunalului declarațiunea constatatoare a onorariului său, pentru a urmări onorariul, va putea cere tribunalului după câștigarea procesului să încheie un jurnal prin care să dispună executarea pentru suma prevăzută în declarațiune. Jurnalul se va da fără citarea părților și nu este susceptibil de nici o cale de atac.

Executarea nu se va putea suspenda pe cale de contestație decât după consemnarea sumei.

Judecarea constentației se va face conform art. 41 al legii.

Creanța de onorariu constatată prin susmenționata declarație, sau prin alt act autentic, va avea drept de privilegiu asupra bunurilor aduse sau conservate în patrimoniul clientului prin serviciile prestate de avocat.

Acest privilegiu se va adăuga la art. 1737 din codul civil după alina 3 formând un nou alin. 3 bis și se va înscrie în registrele tribunalului după simpla cerere a avocatului.

În privința bunurilor imobiliare acest privilegiu se va conserva prin inscripția creanței de onorariu în registrul de mutațiuni imobiliare sau în cărțile funduare locale.

CAPITOLUL V.

Îndatoririle avocaților

Art. 44. — Avocatul este ținut în raporturile

sale cu magistrații, confrății și clienții, să observe cu scrupulozitate toate îndatoririle impuse de regulile și tradițiunile profesionale. Conduita privată a avocatului trebuie să fie conformă regulilor onoarei și delicatetei care caracterizează pe omul onest.

Art. 45. — Avocații nu pot să întrebuițeze pentru dobândirea clientelei mijloace incompatibile cu demnitatea profesiei de avocat.

Căutarea clientelei prin orice mijloace sau reclamă este interzisă avocaților, fie că acesta o face direct avocatul sau o persoană străină în folosul său. Ei pot anunța prin ziare sau la domiciliu numai, numele pronumele, calitatea de avocat sau avocat stagiar, titlul de știință și orele de consultațiuni.

În ziare aceste anunțuri se vor publica numai de 3 ori, în cazurile când sunt necesare din cauza unei schimbări intervenite în viața avocatului. Pe scrisori, dosare, hârtii de cancelarie sau de corespondență, pot să imprime numele, pronumele, calitatea de avocat sau avocat stagiar și adresa nu însă alte titluri, ca fost magistrat, etc.

Art. 46. — Avocații nu trebuie să-și împartă onorariile cu alte persoane decât cu confrății cu cari au colaborat, și nu pot să dea, să promită comisioane intermediarilor.

Art. 47. — Oricine pentru renumerațiune promisă sau dată de client, de avocat, sau de o persoană din apropierea acestora, va interveni pentru a procura avocatului un proces, sau o lucrare de advocatură, se va pedepsi cu închisoare dela 3 luni până la 1 an.

Cauzele se judecă de tribunal în prima instanță și baroul va figura ca parte civilă.

Avocatul care pentru a atrage clientela face oferte de servicii justițiabililor sau întrebuițează un mijlocilor remunerat, sau cu promisiunea de a fi remunerat, fie din partea clientului, fie din partea sa, va fi pedepsit cu suspendarea până la un an pentru prima oară, în caz de recidivă cu eliminarea din corp.

Art. 48. — Decanul și membrii consiliului au dreptul să supravegheze modul cum agenții administrativi și polițieniști execută dispozițiunile art. 46 din lege și în caz de neîndeplinirea datoriei să ceară dela cei în drept pedepsirea funcționarilor neglijenți.

Art. 49. — Este interzis tuturor avocaților să aibă raporturi cu persoane cărora li s'a interzis accesul în împrejurimea sau localul instanțelor judecătorești, precum și cu cei condamnați pentru delictul prevăzut de art. 45 și 53 din lege neputându-i primi la birou nici vorbi cu ei.

Art. 50. — Orice avocat înainte de a primi un proces sau o altă însărcinare este dator să se informeze dacă un alt confrate nu a fost în prealabil însărcinat cu acea afacere. Dacă el este angajat în locul unui alt confrate înainte de a primi să presteze serviciile sale, trebuie să se asigure dacă confratele pe care îl înlocuiește și-a primit toate drepturile. În cazuri urgente, se va putea prezenta în instanță cu autorizațiunea decanului, va fi dator însă că în urmă să înlesnească confratelui realizarea drepturilor sale.

Avocatul care va primi propunerea de a fi angajat alături de un alt confrate, nu va putea primi fără să obțină consimțământul acestuia ca să pledeze sau să rezolve împreună chestiunea.

Dacă în cursul unui litigiu avocatul are mo-

tive de a nu mai susține o cauză este obligat să încunoștințeze pe client în timpul oportun prin mijloace. Avocatul consultat, sau solicitat de un confrate într-o altă localitate este dator să răspundă în cel mai scurt termen, îndeplinirea cererii confratelui este în cazuri de urgență obligatorie. În afacerile urgente, în caz de incompatibilitate, avocatul este dator să se adreseze unui alt confrate din aceeași localitate avizând imediat pe colegul care l'a solicitat.

Art. 51. — Avocatul e responsabil de acțiunile sale conform dreptului comun. El este dator să ceară greșierului cercetarea registrelor de inscripțiuni și transcripțiuni când actul de autentificare are de obiect drepturi reale; iar în provinciile unile se va convinge personal din cărțile funduare sau din alte registre de situațiunea imobilului.

Partea poate dispensa în scris pe avocat de această obligațiune.

Pentru autentificarea actelor la judecătoriile de ocol este suficientă cercetarea registrelor de proprietăți ținută de judecătoria respectivă.

Art. 52. — Avocatul este dator a avea un birou într'un local cuviincios, care biou să nu fie într-o încăpere cu intrare directă din stradă.

Pentru lucrările acestui biou el poate întrebuința funcționari a căror cultură și moralitate să corespunde demnității profesionale a avocatului.

Consiliul corpului va supraveghea pe funcționarii din biourile avocaților și va putea pretinde îndepărtarea celor cari nu întrunesc condițiunile de mai sus.

Consiliul va putea suspenda exercițiul profesiei până ce avocatul se va conforma acestor obligațiuni. Neexecutarea deciziei consiliului va strage și aplicarea celorlalte pedepse disciplinare.

Art. 53. — În pledoarii, concluziuni și note, avocatul trebuie să se abțină de la orice atac personal sau de la orice cluziune care ar putea să atingă pe contratele său.

Art. 54. — Avocatul datorează clientului său cel mai absolut secret pentru toate faptele sau actele comunicate. El nu poate nici să elibereze altcuiva actele ce i-au fost încredințate, nici să depună ca mărtor, spunând fapte privitoare pe clienții săi fără învoirea acestora.

Art. 55. — Avocatul trebuie să refuze orice convorbire sau relație directă cu partea adversă și nu trebuie să cheme pe adversar niciodată la biouul său când acesta are avocat.

Este absolut interzis unui avocat să scrie direct unui adversar chiar înainte de începerea litigiului afară numai dacă nu cunoaște cine este avocatul adversarului și acesta s'a adresat avocatului.

Toate comunicările trebuie făcute de la avocat la avocat sau în prezența avocatului adversar.

Art. 56. — Avocatul nu trebuie să pledeze sau să dea consultațiuni contra aceluia căruia i-a dat sfaturi în aceeași afacere.

Art. 57. — Este interzis avocatului să se prezinte înaintea instanței pentru o persoană care nu l'a însărcinat cu procesul, afară numai dacă avocatul nu va fi invitat de magistrat să ia apărarea unei persoane lipsită de apărare.

Art. 58. — Avocatul primește pe clienți la biouul său de la adresa indicată la secretariatul baroului și care este arătată pe tablou, el nu poate să aibă un alt biou în altă localitate.

Art. 59. — Dacă se naște un conflict între avocați, datoria lor este să supună cazul fără întârziere decanului.

Dacă se produce un incident între un avocat și un magistrat, datoria avocatului este ca fără să agraveze conflictul să sesizeze de îndată pe decan sau în lipsa pe un membru din consiliul prezent în palatul justiției.

Art. 60. — Avocatul nu poate nici direct nici indirect să cumpere drepturi litigioase sau de natură a da naștere unui proces. Deasemenea nu va putea să devină achizitor al unor drepturi asupra cărora a fost consultat ca avocat.

Art. 61. — Avocatul nu va putea să se facă depozitar de acte străine, sume de bani sau valori cu obligațiunea de a le păstra și libera în anumite condițiuni.

Art. 62. — Avocatul, care reduce exercițiul profesiei sale numai la certificarea identității părților în acte redactate de alții sau la contrasemnarea acțiunilor, apelurilor, etc., precum și acela care va sta la instanțele judecătorești fără afaceri numai în așteptarea de a fi solicitat să certifice identitatea sau să contrasemneze, comite o gravă atingere a demnității profesionale.

Art. 63. — Avocații sunt datori să exercite în mod efectiv profesia. Consiliul va putea decide radierea acelora cari se va constata că n'au practicat în mod efectiv avocatura și că s'au înscris și se mențin în tablou pentru ca la adăpostul titlului de avocat să aibă o activitate compromitoare pentru corp.

Deasemenea vor putea fi supuși judecării consiliului și radiati, aceia cari au obținut înscrierea inducând în eroare consiliul.

Art. 64. — Contravenirea la dispozițiunile art. 53 din lege se va constata de procurori și de ceilalți agenți ai poliției judiciare, precum și de decan, de delegații consiliului baroului sau de membrii săi.

Procesul verbal al membrilor sau delegațiilor consiliului, aprobat de consiliu, va investi cu acțiune publică directă tribunal local.

Președintele tribunalului la care este pendinte procesul fiind sesizat de decanul baroului cu o cerere pentru închiderea imediată a biouului, o va judeca în camera de consiliu, de urgență și cu precădere. Vor pune concluziuni reprezentantul baroului procurorul și inculpatul. Președintele printr'o ordonanță va pronunța închiderea imediată a biouului clandestin sau va respinge cererea.

Toate sentințele de condamnare pentru faptul prevăzut de art. 53 din lege trebuie să pronunțe și închiderea biouului clandestin de avocatură.

CAPITOLUL VI.

Organele corpului de avocați

SECȚIUNEA I.

Adunarea generală

Art. 65. — În localurile instanțelor judecătorești se va pune la dispoziția corpului de avocați în număr de încăperi necesare exercițiului profesional și organizării corpului.

Actele de administrare și de dispoziție relative la averea corpului se fac de decan cu autorizarea consiliului și în conformitate cu bugetul corpului. Decanul poate să delege puterile sale pentru actele de administrație unuia din membrii consiliului.

Art. 66. — Adunarea generală a corpului se

compune din toți avocații definitiv înscriși în corp cari n'au devenit incompatibil și nu sunt suspendați. Adunări generale snt de două feluri: deliberative și electiv.

Adunare generală deliberativă are următoarele atribuțiuni :

- a) Votază bugetul;
- b) Verifică gestiunea consiliului și îi dă descărcare;
- c) Se pronunță asupra demisiunii decanului sau a membrilor din consiliu;
- d) Se pronunță asupra chestiunilor de interes profesional sau general al justiției, ce i le va supune consiliul baroului;

e) Se pronunță asupra chestiunilor de ordin profesional sau de interes general al justiției pentru dăruirea cărora o treime din numărul avocaților înscriși va fi cerut convocarea adunării generale;

f) Adunarea generală își va da părerea asupra legilor și proiectelor de lege provitoare la justiție. Membrul baroului în consiliul general va putea cere oricând convocarea adunării generale în acest scop.

Adunarea generală electivă are următoarele atribuțiuni :

- a) Alege consiliul baroului și pe decan;
- b) Alege pe membrii consiliului general;
- c) Alege pe membri baroului în comisiunile examinatoare la examenul de avocați.

Art. 67. — Adunarea generală deliberativă în ședința ordinară ce se va ține în luna Martie a fiecărui an va desbata bugetul corpului.

În luna care precede ziua la care expiră termenul pentru care este ales consiliul baroului se va convoca adunarea generală deliberativă în ședință extraordinară pentru a discuta gestiunea consiliului, a verifica operațiunile bănești și a-i da sau nu descărcare.

Art. 68. — Consiliul baroului va putea convoca adunarea generală deliberativă în ședință extraordinară ori de câte ori o vor cere interesele corpului, fixând chestiunile ce vor fi supuse discuțiuni.

O treime din avocații înscriși în corp vor putea cere consiliului să convoacă adunarea generală deliberativă în ședință extraordinară, fixând și chestiunile ce vor fi în discuțiune.

Consiliul va trebui să se întrunească de urgență și se ia măsuri pentru convocarea adunării generale.

Art. 69. — Convocarea adunării generale deliberative în ședință ordinară sau extraordinară se va face cu o săptămână înainte de ziua fixată, prin invitațiuni cu parafa decanului adresate tuturor avocaților definitiv înscriși în corp, anunțând data când va avea loc adunarea și chestiunile ce vor fi la ordinează zilei, precum și ziua când se va ține a doua adunare dacă prima nu se va putea constitui, din cauza lipsei numărului legal de membrii.

Un anunț care va cuprinde aceleași date semnat de decan și de secretar, se va afișa la sediul consiliului și în palatul justiției și se va publica în ziare (judiciore sau colidiane sau în „Buletinul oficial al corpului“.

Art. 70. — Adunarea generală va fi numărătoare pentru a lucra în prezența 1/2 din numărul avocaților înscriși în corp. Constatarea prezenței se poate face fie prin apel nominal, fie prin semnarea unei foi numerice.

Dacă în prima zi pentru care a fost convocată adunarea nu se vor întruni numărul de membri cerut pentru ca adunarea să se poată constitui și lucra, adunarea se va amâna peste o săptămână în aceeași zi și oră când va putea lucra orice număr de membri prezenți.

Amânarea adunării și convocarea ei peste o săptămână se va anunța prin afișe la sediul consiliului, în palatul de justiție și prin publicațiuni în ziare.

Art. 71. — Adunarea generală va fi prezidată de decan, de prodecan sau de cel mai bătrân consilier sau avocat din cei prezenți asistat de secretarul corpului. Un reprezentant al consiliului va expune pe larg chestiunile asupra cărora se va cere votul adunării.

Vor vorbi apoi cei ce s'au înscris.

Când adunarea va fi lămurită va putea închide discuțiunea. Înainte de a se procedă la vot se va ascultă decanul sau alt membru din consiliu.

Votul va fi secret de câte ori adunarea nu va decide altfel.

72. — Budețul corpului se va întocmi în luna Februarie sau Martie, de consilierul delegat cu casieria și va fi supus aprobării consiliului în plenul său. După ce consiliul va aproba proiectul de buget, decanul va întocmi expunerea de motive și va dispune publicarea proiectului de buget într'unul din ziarele judiciare din localitate sau în buletinul corpului, odată cu convocarea adunării generale.

Dacă în localitate nu există ziar judiciar, proiectul de buget va putea fi afișat de secretariatul corpului pentru ca membri să poată lua cunoștință.

SECȚIUNEA II.

Alegerea decanului și consiliului baroului

Art. 73. — Decanul și consiliul se aleg pe trei ani. Adunarea generală electivă se convoacă în acest scop cu 15 zile înainte de data alegerii.

Alegerea se va face într'una bin sălile consiliului baroului casei avocaților sau ale palatului de justiție indicate în convocare.

Convocarea se va face într'unul din următoarele moduri :

a) Afișându-se cu 15 zile înainte la sediul consiliului baroului, în palatul justiției și la instanțele judecătorești din circumscripție; convocarea semnată de decan și secretar și prin care membrii corpului sunt invitați ca personal să vie la alegeri în ziua și la orele fixate. Înștiințări în acelaș sens se vor publica în cel puțin un ziar local și în buletinul corpului de avocați dacă va apare înainte de alegeri sau în două ziare locale dacă buletinul nu ve apare înainte de alegeri;

b) Trimițându-se membrilor corpului cu 15 zile înainte de alegere invitațiuni cu parafa decanului, a locțiitorului sau prin care să fie convocați ca personal să vină la alegeri, indicându-se localul unde se va efectua, data și ora fixată pentru alegere.

Publicațiuni identice se vor face în ziare. Consiliul baroului va decide după cari din normele de mai sus se va face convocarea.

Art. 74. — Adunarea electivă se prezidează de decan, prodecan sau cel mai în vârstă membru al consiliului care nu candidează. În tuturor membrilor consiliului va putea prezida cel mai în vârstă adv. din cei prezenți la constituirea baroului, fost decan

sau consilier sau având vechimea necesare pentru a fi ales.

Președintele va fi asistat de 4 advocați frași la sorși dintre cei prezenți în sală la formarea baroului.

Incidentele și contestațiile se rezervă de barou cu majoritatea de voturi.

La barourile cu mai mult de 500 membri se vor putea forma mai multe secțiuni de vot. În acest caz biroul central va fi prezidat de decan sau de cel mai în vârstă dintre preșidenții de secțiuni.

Rezultatul tuturor secțiunilor se va aduna la biroul central unde se va proclama rezultatul.

Advocații vor fi repartizați pe secțiuni de consiliul baroului după alfabet și se va anunța aceasta în convocarea alegerii.

Biourile secțiunilor ce vor forma astfel cum s'a arătat mai sus.

Contestațiile cu caracter general, cari privesc întreaga alegere, se vor adresa biroului central care le va rezolva; incidentele și contestațiile produse la secțiunile de vot se vor rezolva de biroul secțiuni.

Art. 75. — Ziua alegerii se va fixa în prima Duminică după expirarea termenului pentru care este ales consiliul; în caz de balotaj alegerea se face fără altă convocare în Duminică viitoare. În cazul când ziua de alegere va cădea în vacanța Crăciunului, a Paștelui sau în vacanța mare, alegerea se va amâna în prima Duminică după vacanța.

Art. 76. — Timpul de votare se va anunța în convocare și va fi de cel puțin 5 ore, cari vor fi fixate de consiliu, între orele 9 dimineața și 5 p. m. Dacă la ora fixată pentru terminarea alegerii vor mai fi în sală advocați prezenți cari n'au votat, alegerea continuă până la depunerea buletinelor alegătorilor prezenți.

Art. 77. — Candidaturile se vor anunța cu cel puțin 5 zile înainte la secretariatul corpului de orice avocat cu consimțimentul candidaților.

Se vor putea propune liste de candidații sau candidaturi individuale.

Se va percepe o taxă de lei 200 de fiecare candidatură pentru cheltuielile alegerii.

Art. 78. — Secretariatul corpului va împriina candidaturile pe liste individuale, astfel cum au fost propuse, cu aceleași caractere, pe hârtie de acelaș fel și cu semne exterioare identice.

Buletine cu toate candidaturile purtând stampila corpului se vor afișa la sediul consiliului în ajunul zilei de alegere pe ușe și înăuntrul sălii de vot în ziua alegerii.

Art. 79. — Votează toți advocații definitiv înscriși în tablou cari nu se vor găsi în ziua alegerii în nici unul din cazurile de nedemnitate, incompatibilitate sau suspendare prevăzute de lege.

Art. 80. — Votul va fi secret. În sala în care se votează nu pot pătrunde decât advocații cari n'au votat.

Candidații nu pot sta în sala de vot decât numai timpul material pentru a vota.

Președintele va împriina alegătorilor intrări în sală, câte un exemplar din fiecare buletin, un buletin alb pe care să-l poartă completă alegătorul și două plicuri cari vor purta stampila baroului și semnătura unuia din membri biroului ieșiți la sorși.

Buletinele vor purta numai stampila baroului: Alegătorul va putea modifica buletinele împri-

mate sau să scrie numele candidaților agreeți pe buletinul alb. Vor putea fi valabil votați și advocații a căror candidatură n'a fost pusă.

Art. 81. — După ce alegătorul va fi întocmit buletinul pe care-l votează, îl va introduce în plic și-l va înmâna îndoit în 4 președintelui, care îl va pune în urnă. Deasemenea va înmâna președintelui al doilea plic cu restul buletinelor nevoteate cari vor fi aruncate într'o urnă neagră.

Alegătorii nu pot să iasă din sala de vot păstrând asupra lor buletine nevoteate. Abaterea dela această regulă constituie o gravă vină profesională.

Stampila baroului care se va pune pe buletine și plicuri va fi întocmită în mod special pentru fiecare alegere deosebindu-se de celelalte și va fi păstrată, sub controlul personal al decanului, de secretarul consiliului, astfel ca să fie aplicată pe buletine și plicuri înainte de începerea alegerii.

Stampila va putea fi făcută în mai multe exemplare.

Art. 82. — Președintele după terminarea votării va începe despuierea scrutinului în ședință publică. Vor fi aleși cei cari vor întruni majoritatea absolută a voturilor valabil exprimate la prima votare și numărul cel mai mare de voturi în balotaj.

Voturile anulate nu se țin în socoteală la calculul majorității absolute. Majoritatea absolută se calculează adăugând unu la jumătatea celui mai mare număr pereche din număr total al voturilor valabil exprimat.

Rezultatul alegerii se va proclama oricare va fi numărul votanților, nefiind necesar pentru valabilitatea alegerii să vină la vot majoritatea advocaților înscriși.

Art. 83. — Biroul va întocmi un proces-verbal cuprinzând rezultatul alegerii pe care îl va înainta cancelariei corpului pentru a fi păstrat la arhivă.

Președintele alegerii va comunica candidaților reușiți alegerea lor și președintelui Uniunii advocaților numele celor aleși.

Rezultatul se va publica în „Monitorul Oficial” și în buletinul corpului de advocați.

Art. 84. — Contestațiile contra alegerii consiliilor corpurilor de advocați, decanilor, membrilor în consiliul general, în comisiunile examinatoare, se introduc în termen de 15 zile dela data alegerii la barou a cărei alegere este contestată. Dosarul alegerii împreună cu contestațiunea vor fi înaintate de urgență președintelui Uniunii.

Comisiunea permanentă judecă în mod definitiv contestațiile pe baza memoriilor înaintate de cei interesați.

SECȚIUNEA III

Consiliul baroului

Art. 85. — Consiliul se constituie alegând un pro-decan, un casier, un consilier care va conduce cancelaria, un altul pentru bibliotecă și încredințând consilierilor orice alte misiuni ce va crede necesar.

Consiliul va numi pe secretarul baroului și pe cel al asistenței judiciare, cari vor putea fi numiți dintre tinerii advocați și vor fi remunerați.

Art. 86. — Consilierul casier va avea misiunea de a încasa veniturile și ordona facerea plășilor conform mandadelor semnate de decan în baza bugetului.

Art. 87. — Atribuțiunile consiliului corpului sunt:
1. Să se pronunțe asupra cererilor de înscriere în tabloul advocaților sau al stagiarilor și asupra

reînscriverilor avocaților cari fiind înscrși pe tablou au abandonat exercițiul profesiei și vor să reintre în corp.

2. Să mențină principiile de moderațiune, de dezinteresare și de probitate, cari sunt principiile tradiționale și de bază ale ordinului avocaților și a exercițiului supravegherea pentru baza onoarei și a interesului corpului.

3. Să se ocupe de orice chestiune ce interesează exercițiul profesiei de avocat mai ales în privința drepturilor avocaților și a strictei observări a îndatoririlor lor profesionale.

4. Să administreze și să utilizeze veniturile și bunurile corpului și să asigure ajutoarele necesare membrilor baroului, văduvelor sau copiilor.

5. Să autorizeze, pe decan de a accepta donațiuni sau legate făcute Corpului, de a transige, a înstrăina, a ipoteca sau contracta împrumuturi în numele Corpului.

6. A decide în toate chestiunile date în competența sa prin lege sau prin regulament.

Art. 88. — Chestiunile de pură administrație se vor rezolva de consiliu fiind prezenți, decanul, prodecanul, consilierii delegați cu casieria, cancelaria și biblioteca.

Hotărârile se vor lua cu majoritatea de voturi.

Se va putea decide ca unele chestiuni administrative să fie puse în discuțiunea întregului consiliu.

Art. 89. — Consiliul Corpului se va întruni ori decâte ori trebuința va cere.

Pentru a putea lua hotărâri valabile trebuie să fie de față majoritatea membrilor săi.

Hotărârile se vor lua cu majoritatea de voturi.

SECȚIUNEA IV

Uniunea avocaților din România

Art. 90. — Se înființează în București un organ general al barourilor avocaților din România care este persoană juridică, cu denumirea „Uniunea avocaților din România“.

Uniunea va fi condusă de un consiliu general ales pe 3 ani, compus din câte un delegat al fiecărui barou de reședință de tribunal, 5 delegați ai barourilor unde sunt Curți de apel și 7 delegați ai baroului de Ilfov.

Membrii consiliului general vor fi aleși de avocații baroului al cărui delegați sunt.

Alegerile se vor face în conformitate cu art. 61, 62, 63 din lege și art. 73—74 din regulament.

Mandatul primului consiliu general va expira la 3 ani dela data constituirii uniunii. La expirarea mandatului consiliului general, președintele în funcțiune sau locșitorul său va comunica barourilor dela până la care ele vor trebui să aleagă pe delegații lor.

Consiliul general va continua să ființeze până la instalarea celui nou ales.

Decanii în funcțiune și consilierii vor putea candida,

Art. 91. — Consiliul general va alege o comisiune permanentă compusă dintr'un președinte, 3 vicepreședinți, și 11 membrii din cari 7 din baroul de Ilfov.

Alegera președintelui, vicepreședinților și membrilor comisiunii permanente se va face prin vot secret.

Membrii consiliului general cari vor lipsi dela adunare, vor putea vota prin corespondență sau prin

mandat special dat unui membru prezent.

Art. 92. — Președintele uniunii și consilierii generali trebuie să aibă cel puțin 15 ani de exercițiu al profesiei.

Locurile din consiliul general sau din comisiunea permanentă devenite vacante prin moarte, demisiune sau incompatibilitate, se vor compleți prin alegeri.

Președintele uniunii avocaților reprezintă corpul avocaților din România, prezidează ședințele congresului, ale consiliului general și ale comisiunii permanente, numește personalul cancelariei uniunii ca aprobarea comisiunii permanente și ordonancează cheltuelile conform bugetului.

Art. 93. — Cererile adresate uniunii se rezolvă de președinte, vice-președinte sau de un membru al comisiunii permanente.

Președintele sau înlocuitul său va semna corespondența care va fi contrasemnată de secretarul general.

Art. 94. — Comisiunea permanentă delegă din sânul său un membru care să se ocupe cu casieria și cancelaria uniunii, un altul pentru conducerea Casei de pensii și ajutor, un altul pentru a se ocupa cu conducerea cercului central de studii al corpului de avocați.

Comisiunea permanentă va putea da însărcinări speciale unuia sau mai multora dintre membrii săi sau ai consiliului general cari vor supune lucrările lor hotărârii comisiunii.

Comisiunea permanentă va numi un secretar general al uniunii și un director al Casei de pensii și ajutor.

Art. 95. — Comisiunea permanentă va face proiectul de buget al uniunii pe care președintele îl va supune votului consiliului general.

Bugetul uniunii va fi votat de consiliul general în cursul lunii Martie.

Înainte de votarea bugetului, consiliul general va asculta darea de seamă a președintelui referitor la gestiunea bănească și la mersul general al uniunii.

Art. 96. — Consiliul general se va întruni în București ori decâte ori trebuința va cere și va fi convocat de președinte.

Consiliul general va ține ședință fiind prezenți cel puțin jumătate plus unul din membrii săi. Hotărârile se iau cu majoritate de voturi.

În cazul când nu se vor întruni $\frac{1}{2}$ din membri, ședința se va amâna pe a doua zi la aceeași oră și atunci consiliul va lucra și lua hotărâri valabile cu orice număr de membri.

Comisiunea permanentă lucrează cu majoritatea membrilor în funcțiune și ia hotărâri valabile cu majoritate de voturi.

În cazuri urgente se vor putea lua hotărâri și cu votul conform al unei treimi din membri în funcțiune.

Art. 97. — În luna care precede ziua la care expira termenul pentru care este ales consiliul general va ține ședință extraordinară în care va examina gestiunea administrativă și va verifica gestiunea bănească a comisiunii permanente, a președintelui uniunii, a consilierului delegat și a consilierului însărcinat cu conducerea casei de ajutor, dându-le sau nu descarcare.

Art. 98. — Comisiunea permanentă va cere avizul sau va supune votului consiliului general când va crede necesar, chestiunile importante din cele

cari conform art. 73 din lege sunt date spre rezolvire în competența sa.

Art. 99. — Comisiunea permanentă va întocmi regulamentul de administrație interioară a uniunii și a casei de pensii și ajutoare.

Acele regulamente vor intra în vigoare după ce vor fi votate de consiliul general.

Art. 100. — Un cerc central de studiu se va organiza pe lângă uniunea avocaților din România. Acest cerc se va ocupa cu toate chestiunile de ordin profesional și judiciar.

Statutul cercului se va vota de consiliul general al uniunii.

Cercul central de studii va primi toate proiectele de legi, le va discuta și la nevoie va sesiza comisiunea permanentă pentru ca prin memoriu să aducă la cunoștința celor în drept observațiile cercului.

Proiectele de legi se vor înainta cercului înainte de depunerea lor în Parlament.

Art. 101. — Comisiunea permanentă compune ordinea de zi a congresului, adună materialul necesar și prepară proiectele ce vor fi supuse deliberării congresului.

Odată cu convocarea congreselor, în aceeași localitate, înainte de congres se va convoca consiliul general în ședințe extraordinare.

Consiliul va discuta chestiunile ce figurează pe ordinea de zi a congresului și va da tuturor proiectelor forma definitivă în care vor fi aduse în debaterile congresului.

Art. 102. — Ședințele congresului vor fi prezidate de președintele Uniunii.

Congresul va alege 4 vicepreședinți, un secretar general, mai mulți secretari și chestori.

Art. 103. — Votarea în congres se va face prin vot secret, pe față, prin ridicarea de mâini sau aclamări, după deciziunea congresului.

Dacă o treime din membrii prezenți vor cere, votul se va putea face pe barouri. În acest caz decanul fiecărui barou, un membru din consiliu sau în lipsă cel mai în vârstă avocat, vor aduna pe membrii fiecărui barou prezenți, le va lua votul și îl va exprima în ședința congresului astfel după cum s'a format majoritatea. Acest vot echivalează pentru baroul Ilfov cu 7 voturi, pentru barourile Curților de apel cu 3 voturi și ale celorlalte barouri cu un vot.

Art. 104. — După închiderea congresului, președintele uniunii va lua măsurile dictate de împrejurări, spre a execută de urgență hotărârile lui.

SECȚIUNEA V

Ultragiul avocatului

Art. 105. — Ultragiul adus de un particular avocatului în exercitare funcțiunei sale, sau din cauza acelei funcțiuni sau în localul instanțelor judecătorești de orice natură, se va constata printr'un proces-verbal ce se va încheia de urgență de magistratul care presidează sau de orice agent sau auxiliar al poliției judiciare. Procesul-verbal se va înainta în aceeași zi parchetului, care de îndată cu rechizitoriul definitiv, va sesiza instanța respectivă de judecată.

În caz de ultraj săvârșit de avocat în contra vreunui magistrat, președintele sau locșitorul său va constata delictul de audiență fără a putea lua contra avocatului vreo măsură de orice natură.

Procesul cu ocaziunea căruia s'a întâmplat ultragiul se va amâna pentru un alt termen. Magistratul ultragiul nu va putea participa la judecarea lui.

CAPITOLUL VII

Despre acțiunea disciplinară

Art. 106. — Cercetări în materie disciplinară se pot face din oficiu de decan sau de consilierul delegat de decan.

Art. 107. — Avocatul va putea răspunde la plângerea pornită contra sa prin memoriu scris alăturând acele justificative sau să dea explicațiuni verbale. Nerăspunderea la citațiune făcută în felul de mai sus, se consideră ca o indelicată profesională și atrage deschiderea acțiunii disciplinare.

Art. 108. — Consilierul sau avocatul delegat cu facerea cercetării va întocmi proces-verbal constatator de cele petrecute la fiecare termen.

Toate declarațiunile se vor consemna în scris și vor fi semnate de persoană care le-a făcut și de consilierul sau avocatul delegat care va constata și refuzul sau imposibilitatea de a semna. După terminarea cercetării va înainta dosarul consiliului. Consiliul va decide cu majoritate de voturi dacă este loc ca avocatul să fie sau nu trimis în judecata consiliului de disciplină.

Deasemenea hotărăște dacă se va reface instrucția în fața consiliului.

Pentru a decide dacă este sau nu caz de trimitere în judecată, consiliile se vor constitui și vor lucra cu 3 membrii la barourile unde numărul total al membrilor consiliului este de 5 și cu 5 membri la barourile unde numărul total al membrilor consiliului este de 12 sau mai mare.

Art. 109. — Dacă consiliul decide trimiterea avocatului în judecata disciplinară, decanul va cita pe avocat în judecata consiliului, indicând în citațiune ziua și ora la care va urma judecata.

Dacă în aceeași zi sunt fixate mai multe procese se va fixa o oră specială pentru judecarea fiecăruia din ele. Se vor cita împreună cu avocatul dat în judecată, partea reclamantă și martorii, dacă consiliul va fi hotărât aceasta.

Art. 110. — Pentru a judeca, consiliile de disciplină se vor constitui cu un număr nesosț de membri. Un secretar grefier dintre funcționarii baroului va lua parte la ședință va contrasemna procesele verbale, va radacta jurnalele și deciziunile contrasemnându-le.

Art. 111. — În mod obicinuit consiliul va judeca numai după instrucțiunea făcută de consilierul delegat întemeindu-se pe toate declarațiunile și depozițiunile de martori luate în instrucția preliminară.

Consiliul poate hotărî completarea instrucțiunii sau refacerea ei în fața consiliului. În acest caz declarațiunile se vor consemna în scris și vor fi semnate de persoana care le-a făcut și de decan, care la caz de nesemnare a persoanei, va constata refuzul sau imposibilitatea de a semna. Consiliul poate decide ca instrucțiunea să fie completată de consilierul delegat sau de alt consilier care va proceda conform art. 106 din regulament.

Art. 112. — La judecarea acțiunilor disciplinare, în fața consiliului de disciplină, consilierul sau avocatul delegat care a făcut cercetările va lua parte la ședință ca raportor și va susține acuzarea.

Art. 113. — Secretarul baroului va întocmi și

ține la curent o listă de foștii decani sau de membri în consiliul de disciplină cari sunt încă înscrși în barou și dintre cari urmează să se facă tragera la sorți, în vederea completării consiliului în cazurile prevăzute de lege.

Art. 114. — Dacă se face plângere în contra decanului sau a vreunui membru din consiliul baroului, consiliul de disciplină se va completa cu încă patru membri în București și doi în celelalte orașe peste numărul de membri prevăzut de art. 82 din lege, pentru a decide facerea cercetărilor, trimiterea în judecată și pentru a judeca. În cazurile acestea consiliul se va constitui trăgându-se la sorți membrii cari vor judeca.

Plângerile contra decanilor sau membrilor consiliului în funcțiune se vor cerceta și judeca de urgență.

Art. 115. — În cursul judecării unei acțiuni disciplinare, dacă procesul suferă mai multe amânări, consilierii se pot schimba. Dacă consiliul în cursul unei judecări a luat o măsură preparatorie sau interlocutorie, la ședințele următoare pentru judecare, se va completa cu aceiași consilieri și numai în caz de lipsă motivată se va completa cu alți membri.

Când judecata se amână în continuare, completul rămâne același.

Art. 116. — După închiderea desbaterilor consiliul se va pronunța mai întâi asupra culpabilității.

Dacă se formează majoritatea pentru neculpabilitate consiliul pronunță achitarea.

Dacă majoritatea se formează pentru culpabilitate, se vor consulta din nou părerile asupra naturii și cuantumului pedepsei. Dacă sunt mai multe păreri asupra naturii sau mărimii pedepsei, consilierii în număr mai mic sunt datorți să se unească cu părerea cea mai apropiată primită de consilierii în număr mai mare, astfel ca să formeze majoritatea. Dacă consiliul se împarte în mai multe grupe egale, dar cu păreri deosebite, atunci majoritatea se va forma în jurul părerii mijlocii din cele susținute de un număr egal de consilieri, spre exemplu: dacă 2 sunt pentru suspendarea pe 1 an, 2 pentru suspendarea pe 6 luni, 2 pentru suspendarea pe 2 ani și 1 pentru suspendarea definitivă, majoritatea se va forma pentru suspendarea pe 1 an.

Procesul-verbal al ședinții va cuprinde părerea care a întrunit majoritatea și deciziunea consiliului fiind semnat de toți consilierii.

Un alt proces-verbal va cuprinde toate părerile emise și numărul consilierilor cari le-au susținut fără să se arate numele lor. El se va păstra în arhiva secretă a baroului la dosarul special al avocatului.

Sentința motivată conform părerii ce a întrunit majoritatea va rămâne la dosar și se va semnă de președinte, consilierii cari au judecat și de raportor.

Art. 117. — Când un avocat va fi chemat înaintea unei instanțe penale ca inculpat pentru o infracțiune care atrage nedemnitatea, consiliul va aprecia, după o prealabilă cercetare a dosarului penal de un delegat al baroului, dacă trebuie să se suspende inculpatului exercitiul profesiei până la pronunțarea sentinței.

Pentru a lua asemenea hotărâri consiliul va judecă cu completul prevăzut la art. 82 din lege și va încheia un proces-verbal nemotivat constatator al hotărârii luate.

Dacă consiliul va fi hotărât ca acțiunea disciplinară să fie amânată până la judecarea acțiunii pe-

nale, această hotărâre nu-l leagă, și dacă în cursul instrucțiunii sau desfășurării procesului penal, consiliul va crede de cuviință, se poate sesiza de îndată și procedea la judecarea acțiunii disciplinare.

Art. 118. — Raportul este în drept să nu satisfacă cererea reclamantului de a face apel, dacă nu va socoti că este bine să se facă apel.

Art. 119. — Apelul contră deciziilor date de consiliile de disciplină în primă instanță se va face la consiliul baroului din orașul de reședință al Curții de apel în circumscripția căreia este sediul baroului al cărui consiliu a dat deciziunea apelată.

Apelul contra deciziilor consiliilor din orașele de reședință ale Curții de apel se vor face la același consiliu și se vor judecă de cinci din ceilalți membri ai consiliului cari n'au luat parte la judecarea acțiunii disciplinare din prima instanță și din doi decani din circumscripția Curții de apel, trași la sorți, sau din delegatii decanilor aleși dintre membrii consiliului baroului respectiv. Nu vor putea compune instanța de apel consilierii cari au pronunțat deciziunea apelată, precum și aceia cari în desfășurarea acțiunii disciplinare în prima instanță au luat parte la ședințe în cari s'au tranșat chestiuni de fond prin jurnale interlocutorii. În caz de necompletare a consiliului, se va proceda conform art. 85 din lege, excluzându-se însă consilierii cari s'au pronunțat în prima instanță.

Consiliul de apel se va constitui în todeauna cu membrii cei mai în vârstă.

Art. 120. — Decanul în ședința plenară a consiliului va trage la sorți la începutul fiecărui an judecătoresc 2 decani dintre decanii barourilor județelor circumscripției respective a Curții de apel.

Decanii ieșiți la sorți vor desemna prin delegațiune dintre membrii consiliului din județul lor câte un membru care îi va înlocui în caz de lipsă motivată.

Cei doi decani ieșiți la sorți sau membrii delegați în lipsa lor vor completa consiliul de apel.

Dacă în cursul anului vreunul din decanii ieșiți la sorți îi încetează mandatul și nu va fi reales se va trage la sorți un alt decan.

Art. 121. — Deciziunile prin cari se interzice pentru todeauna profesiunea avocatului, publica în Buletinul Oficial al corpului de avocați și se vor comunica tuturor instanțelor judecătorești din circumscripția Curții unde a profesat fostul avocat.

Art. 122. — În recursurile făcute contra deciziunilor comisiunilor de apel, consiliul superior de disciplină citează părțile, cari au figurat la instanțele de fond și hotărăște după concluziuni orale sau scrise.

Consiliul de apel va fi invitat să trimită un delegat.

Consiliul superior de disciplină va putea casa pentru greșita aplicațiune a legii, pentru exces de putere, nemotivare, eroare gravă de fapt și omisiune esențială.

În caz de casare, consiliul evoacă fondul și hotărăște în mod definitiv.

Intrucât părțile sunt regulat citate consiliul va putea judecă în lipsa lor.

Art. 123. — La începutul fiecărui an judecătoresc, primul președinte al înaltei Curții de casație în ședința publică față cu reprezentantul ministerului public și al uniunii avocaților va trage la sorți

dintre consilierii Curții de casație patru membri și doi supleanți în consiliul superior de disciplină al corpului de avocați.

Președintele uniunii avocaților la începutul anului judecătoresc, asistat de secretarul general, va trage la sorți dintre membrii comisiei permanente trei membri și doi supleanți în consiliul superior al corpului de avocați. Supleanții vor fi întotdeauna dintre membrii domiciliași în București și ei vor putea înlocui la toate ședințele pe membrii absenți fără să fie nevoie de motivare specială.

Art. 124. — Se vor putea libera copii după dispozitivul și motivele deciziunilor de condamnare la excluderea definitivă cum și atunci când copia va fi cerută de o instanță penală sau disciplinară.

Advocatul condamnat sau achitat va putea obține copie depe deciziune. În toate celelalte cazuri liberarea copiei este lăsată la aprecierea consiliului de disciplină.

CAPITOLUL VIII.

Despre asistența judiciară.

Art. 125. — Consiliile corpurilor de avocați vor organiza servicii de asistență judiciară. Serviciul de asistență va fi condus de unul dintre consilierii baroului, ajutat de un număr de avocați cari își vor oferi voluntar serviciile sau cari fiind desemnați de consiliu vor accepta.

La barourile depe lângă Curțile de apel consiliul va numi un director al asistenței, alegându-l de preferință printre stagiarii cari au fost premiați pentru serviciile aduse asistenței, sau dintre avocați ce s'au distins în carieră și l'ar solicita.

Directorul va primi un onorariu anual fixat de consiliu.

Consiliul va numi orice alt personal va fi necesar bunului mers al asistenței, recrutându-l de preferință dintre avocații ce s'ar oferi.

Toți funcționarii corpului sunt datori să dea concursul lor pentru bunul mers al asistenței.

Art. 126. — În fiecare județ va funcționa un serviciu central de asistență judiciară pe lângă baroul local. Acest serviciu va delega pe lângă fiecare judecătorie urbană sau rurală un avocat care pe a sa răspundere va conduce asistența judiciară la acea instanță și care va purta titlul de „Director al asistenței depe lângă judecătoria...”

Consilierul delegat cu asistența judiciară va putea alătura pe lângă fiecare din avocații-directori pentru a-i ajuta în tot ceea ce privește asistența, unul sau mai mulți avocați stagieri, din cei cari domiciliază în circumscripțiunea judecătoriei, preferindu-se cei recomandați de avocații directori.

Art. 127. — Acolo unde nu vor putea fi delegați sau apărători, asistența judiciară va fi condusă de judecătorul de ocol respectiv, ajutat de greșierul său. La cererea părții, judecătorul va desemna un avocat sau apărător care va fi dator să presteze serviciile sale sau va interveni la biroul asistenței centrale pentru a delega un avocat stagiar.

Art. 128. — Birourile asistenței judiciare vor fi deschise în toate zilele de lucru cel puțin 3 ore în timpul când palatul de justiție e deschis și va fi la dispozițiunea publicului.

Orele de lucru ale biroului asistenței vor fi afișate la decanul și la toate autoritățile judecătorești. În aceste ore directorul asistenței sau ajuto-

arele sale vor primi persoanele cari solicită asistența judiciară și după ce se vor convinge că au dreptul la asistență, le vor asculta plângerile, le vor da sfaturile necesare și dacă va fi cazul vor aduna actele și vor forma un dosar ce se va repartiza unuia din stagieri spre a face un memoriu.

Pe baza acestui memoriu directorul asistenței, un avocat delegat sau un stagiar în al 3-lea an de stagiu, va forma acțiunea.

Au dreptul la asistența judiciară toți cei ce se judecă cu scutire de timbru pe baza actelor de paupertate, cei ce vor dovedi lipsa de mijloace cu un certificat emanat, pentru orașeni dela circumscripțiunea polițienească, pentru cei din județ dela receptorul respectiv, orfanii, văduvele și invalizii din război, precum și cei pentru cari decanul sau consilierul delegat va judeca că este cazul să fie apărați grațiu.

Art. 129. — Consilierul delegat cu asistența sau în lipsă, directorul asistenței va decide dacă persoana care solicită asistența judiciară întrunește condițiunile legale spre a obține.

Partea nemulțumită se va putea adresa decanului care va statua în mod definitiv.

Art. 130. — Decanul baroului în fiecare an înainte de 1 April'e, printr'o adresă va reaminti primarului orașului de reședință, a baroului și prefectului de județ, dispozițiunile art. 107 din legea pentru unificarea și organizarea corpului de avocați.

Art. 131. — Comisiunea permanentă a uniunii avocaților din România va întocmi un regulament interior pentru funcționarea birourilor de asistență judiciară, care se va aplica la toate barourile.

Art. 132. — În fiecare an în luna Ianuarie, decanii vor trimite președintelui uniunii pentru serviciul statistic, memorii detaliate cu date statistice asupra activității biroului asistenței judiciare și a mersului justiției în general în cursul anului expirat.

Art. 133. — Toate încasările veniturilor corpului de avocați se vor face prin chitanțe liberate dintr'un registru cu matcă și contra semnată de casierul corpului ales dintre membrii consiliului conform art. 68 din lege. În barourile compuse dintr'un mare număr de avocați, consiliul corpului poate numi funcționari cu plată cari să ajute pe membrii delegați din consiliu, în operațiunile de casierie și contabilitate, însă consilierul casier rămâne răspunzător față de corp, pentru gestiunea acestor funcționari.

Retribuțiunea acestor funcționari se va fixa de consiliul baroului în limitele prevederilor bugetare.

Art. 134. — La începutul fiecărui trimestru, consilierul delegat casier va prezenta consiliului o situațiune sumară a veniturilor și cheltuelilor corpului pe trimestrul precedent arătând cari sunt avocații în restanță cu plata cotizatiunilor pe mai mult de un trimestru, pentru a li se putea aplica sancțiunile prevăzute prin art. 109 din lege.

Art. 135. — Forma și numărul registrului se va determina de consiliul fiecărui barou după necesitățile sale.

Cu toate acestea în ceea ce privește registrele de partizi cotizatiuni, el va fi uniform pentru toate barourile după un model ce se va da de către comisiunea permanentă a uniunii avocaților.

La acest registru fiecare avocat va avea o partidă separată în care va fi debitat cu taxele ce

are de plătit și la începutul fiecărui trimestru cu valoarea cotizațiilor datorită pe acel trimestru iar la achitarea acestor taxe și cotizațiuni va fi creditat cu suma plătită, indicându-se și numărul recepsei cu care a efectuat plata, astfel că în orice moment să se poată vedea și verifica situațiunea fiecărui avocat.

Sumele datorite de avocați, și cari nu se mai pot încasa din orice cauză ar fi, precum decesul avocatului, ștergerea disciplinară din tablou, etc., nu pot fi în nici un caz stornate din debitul avocatului decât numai printr'o deciziune motivată a consiliului baroului.

Art. 136. — Repartizarea celor 75%o cuvenite comisiunii de examinare, de taxa de înscriere prevăzută în art. 108. alin. e din lege, se va face de către decanul corpului din orașul unde s'au ținut ședințele comisiunii de examinare, în proporție cu numărul ședințelor la care a luat parte fiecare membru al comisiunii.

Art. 137. — Comisiunea permanentă va fixa o taxă ce se va percepe pentru eliberarea diplomelor de avocat. Orice alte taxe se vor percepe de Uniune, precum și prețul furniturilor ce se vor procura barourilor prin Uniune.

CAPITOLUL X.

Despre Casa de ajutor

Art. 138. — Se înființează pe lângă „Uniunea avocaților din România“, Casa Centrală de ajutor a avocaților din România și pe lângă consiliile barourilor locale câte o Casă de ajutor a fiecărui barou.

Art. 139. — Scopul Casei centrale este de a forma un capital și din venitul lui și din contribuțiunile barourilor să ajute în cazuri de nevoie bine constatate pe avocați, văduvele lor și copiii minori, acordându-le în anume condițiuni ajutoare, iar funcționarilor barourilor și al „Uniunii avocaților“ să li se acorde o pensiuine.

Art. 140. — Casa de ajutor centrală a avocaților din România se administrează de comisiunea permanentă a Uniunii care poate să delege o parte sau toată puterile sale unui consiliu de direcție compus din 5 membri ai comisiunii permanente.

Președintele Uniunii sau un membru al comisiunii permanente delegat de comisiune după cererea președintelui, va conduce Casa de ajutor având puterile ce-i conferă legea, acest regulament și hotărârile comisiunii permanente.

Art. 141. — Casa de ajutor a fiecărui barou va fi administrată de consiliul baroului.

Decanul sau consilierul delegat special execută hotărârile consiliului și conduce Casa de ajutor.

Art. 142. — Ajutoarele unice pentru caz de boală, accidente, înmormântare sau periodice pe mai puțin de un an se acordă avocaților sau familiilor lor de consiliul baroului din fondurile casei de ajutor locale.

În cazuri urgente, decanul va putea acorda ajutoare în limitele prevederii bugetului, sub rezerva aprobării ulterioare a consiliului baroului.

Ajutoarele unice se pot acorda avocaților, văduvelor sau copiilor minori pentru cazuri de boală grea, accidente grave sau alte cazuri nenorocite întâmplate lor sau ivite în familie.

Art. 143. — Ajutoarele periodice se acordă

numai atunci când avocatul cauză de boală încează temporal exercițiul profesiei sau când exercițiul profesiei sale este îngreuiat din cauză de invaliditate sau vârsta înaintată.

Pensiunile se acordă când avocatul pentru cauză de boală, vârstă înaintată sau invaliditate, încetează definitiv exercițiul profesiei.

Pentru fixarea ajutorului periodic sau a pensunii, în ambele cazuri se va ține seamă de numărul de ani în cari avocatul a contribuit la casa de ajutor și de cuantumul contribuției.

Art. 144. — Ajutoarele periodice pe mai mult de un an și pensiunile se dau de casele de ajutor locale și de casa centrală de ajutor.

Art. 145. — Ajutoarele unice periodice și pensiunile se acordă după cererea avocatului, a familiei sale, din oficiu sau după cererea oricărui avocat.

Statele de plată a ajutoarelor sau pensiunilor sunt absolut secrete. Numai decanul și membrii consiliului au dreptul să le cunoască.

În bugetele anuale se vor trece numai sumele toate la capitolul respectiv.

Art. 146. — Consiliul baroului local când va constată că este cazul să se acorde un ajutor periodic sau o pensiuine, va da o deciziune motivată prin care va fixa ajutorul sau pensiuinea, timpul cât va fi servit ajutorul și dacă plata se va face numai din fondurile casei de ajutor baroului.

În acest caz deciziunea consiliului va fi definitivă și executorie.

Dacă nu sunt fonduri suficiente la casa de ajutor a baroului, atunci consiliul va arăta ce sumă din ajutorul și pensiuinea fixată se va achita din fondurile casei baroului și va înainta deciziunea cu dosarul președintelui Uniunii pentru a supune deciziunea consiliului de direcție al casei de ajutor centrale.

Art. 147. — Consiliul de direcție se va pronunța numai asupra părții de ajutor sau din pensiuine care cade în sarcina casei centrale, putând-o reduce după cum va aprecia. Consiliul este dator să țină seamă în special de suma cu care contribuie la casă centrală baroul respectiv și de ajutoarele sau pensiunile ce se servesc de casa membrilor aceluia barou.

Art. 148. — Președintele Uniunii va ordonanța la începutul fiecărei luni sumele de bani cu cari contribuie casa centrală la plata ajutoarelor și pensiunilor și le va înainta barourilor respective cel mai târziu până la 15 ale fiecărei luni.

Art. 149. — Ajutoarele și pensiunile cari se servesc azi de diversele barouri vor fi achitate și în viitor de acele barouri. Casa centrală de ajutor va participa numai la plata ajutoarelor și pensiunilor viitoare.

Art. 150. Pensiunile vor putea fi reduse de aceleași instanțe cari le-au acordat, dacă veniturile fondului de pensiuine și cotizațiunile anuale spec ale nu ajung pentru achitarea lor și numai în această măsură.

Art. 151. — Pensiunile funcționarilor, văduvelor și minorilor lor se vor achita de baroul local și de casa centrală de ajutor. Consiliul baroului local printr'o deciziune va fixa pensiuinea și suma cu care va contribui la plata pensunii. Casa centrală de ajutor va completa restul pensunii.

Art. 152. — Pensiunea se va acorda funcționarilor cu o vechime de 30 ani și după împlinirea vârstei de 52 ani. Pensiunea va fi media salariilor de bază pe ultimii 5 ani. Pensiunea este reversibilă pe jumătate asupra copiilor minori sau văduvei până la remășiș sau la toți împreună.

Pensiunea copiilor încețază la majoratul lor. Văduva primește pe viitor aceeaș pensiuue ce primea în timpul minorității copiilor, adică 1/4 din pensiunea totală.

Art. 153. — La pensiunile funcționarilor se vor reține 10 la sută în favoarea casei centrale de ajutor.

Art. 154. — Asupra pensiunilor funcționarilor se pronunță în mod definitiv comisiunea permanentă, căreia se va înaintă dosarul cu deciziunea consiliului baroului care fixează pensiunea în prima instanță. Atât funcționarul cât și baroul respectiv vor putea înainta memorii.

Art. 155. — Funcționarilor în funcțiune li se vor face rețineri de 10% cu începere dela 1 Aprilie 1923. Reținerea se va aplica numai asupra lefei de bază. Sumele cari vor rezulta din aceste rețineri se vor înainta la încheierea anului bugetar casei centrale de ajutor. Funcționarii în funcțiune isi vor putea valorifica drepturile la pensie dacă vor achita la Uniunea avocaților reținerile de 10% pe trecut în termen de 2 ani dela punerea în aplicare a acestui regulament.

Art. 156. — Casa centrală și casele de ajutor ale barourilor din colizațiunile speciale pentru pensii percepute conform art. 108 din lege si din venitul fondului special de pensii va achita penile și ajutoarele, iar excedentul ce va rezulta în fiecare an îl vor capitaliza. În modul acesta se va forma la fiecare barou si la Uniune un fond special al ajutoarelor și pensiunilor, la care se vor adăuga donațiunile și legatele.

Aceste fonduri sunt intangibile.

Comisiunea permanentă și consiliile barourilor respective le vor administra, putându-le plasa în împrumuturi ipotecare sau cumpărare de imobile rurale sau urbane.

Vânzarea, cumpărarea imobilelor și ipotecilor se vor aproba de majoritatea membrilor comisiunii permanente sau consiliului baroului participând la ședință 2, 3 din membrii.

Art. 157. — Funcționarii casei de ajutor se vor numi de comisiunea permanentă a Uniunii și vor lucra sub conducerea secretariatului general al Uniunii.

Dacă trebuința va cere se va numi un avocat

din baroul de Ilfov ca director general al casei.

Art. 158. — Consiliul general va vota regulamentul de administrație interioară a casei centrale de ajutor și a caselor de ajutor ale barourilor, iar comisiunea permanentă va întocmi proiectul acestui regulament.

CAPITOLUL XI.

Dispozițiuni tranzitorii și finale

Art. 159. Apărătorii din vechiul regal, regulat înscriși la promulgarea acestei legi, vor putea continua exercițiul profesiei lor numai înaintea judecătorilor de ocoale din județul unde se află înscriși în tablou conform art. 125 din legea judecătorilor de ocoale din 1907, atât în ce privește redactarea și prezentarea actelor autentice.

În Basarabia și Bucovina apărătorii păstrează drepturile câștigate. El nu se vor putea transfera la o altă instanță.

După promulgarea acestei legi, nu se mai poate admite înscrieri de asemenea apărători

Art. 160. — În fiecare district consiliul corpului va forma un tablou de apărătorii actualmente în exercițiu în fiecare județ, cuprinzând numele, titulrile și domiciliul tuturor apărătorilor regulat înscriși la 21 Februarie 1923 pe tablourile judecătorilor de ocol conform art. 125 din legea din 1907.

Aceste tablouri se vor alcătui în termen de 6 luni dela decretarea regulamentului.

Consiliul baroului va examina dacă înscrierea a fost legal făcută, ascultând pe interesat.

Deciziunea consiliului baroului este supusă recursului în termen de 15 zile dela comunicarea deciziei prin scrisoare recomandată cu return recepisă.

Recursul se declară la consiliul baroului și se judecă de consiliul superior de disciplină conform art. 116 din regulament.

Recursul se va judeca pe baza memoriilor scrise fără citarea părților.

Tablourile definitive se vor înainta judecătorilor de ocoale din districtul unde practică apărătorii, unde vor fi afișate.

Art. 161. — Apărătorii sunt supuși jurisdicțiunii disciplinare a decanului și consiliului baroului în aceleași condiții ca și avocații și vor avea aceleași obligațiuni.

Art. 162. — Avocații cărora li s'a respins cererile de transferare făcute conform art. 117 din lege, vor putea ataca deciziunile de respingere la consiliul superior de disciplină, care va judeca conform art. 93 din lege și 116 din regulament.

Ministrul justiției, Ioan T. Florescu.